

NDARI

Gūtawo kwa Andũ a Isiraeli

¹ Na rĩrĩ, Jehova akĩarĩria Musa arĩ Hema-inĩ ya Gūtũnganwo kũu Werũ-inĩ wa Sinai mũthenya wa mbere wa mweri wa keerĩ, mwaka-inĩ wa keerĩ kuuma andũ a Isiraeli moima bũrũri wa Misiri. Akĩmwĩra atĩrĩ: ² “Tara kĩrĩndĩ gĩothe kĩa andũ a Isiraeli, ũmatare na mbarĩ ciao, na nyũmba ciao ũrĩa itariĩ, mũndũ mũrũme o mũndũ mũrũme andĩkwo rĩitwa rĩake. ³ Wee mũrĩ na Harũni mũtare ikundi cia arũme othe arĩa marĩ Isiraeli, arĩa makinyĩtie mĩaka mĩrongo ĩrĩ na makĩria, arĩa mangĩhota gũthiĩ ita-inĩ. ⁴ Mũndũ ũmwe kuuma o mũhĩrĩga, na akorwo arĩ mũtongoria wa nyũmba yao, nĩo mekũmũteithia. ⁵ Maya nĩmo marĩitwa ma andũ arĩa marĩmũteithagĩrĩria:

kuuma mũhĩrĩga wa Rubeni, nĩ Elizuru mũrũ wa Shedeuru;

⁶ kuuma mũhĩrĩga wa Simeoni, nĩ Shelumieli mũrũ wa Zurishadai;

⁷ kuuma mũhĩrĩga wa Juda, nĩ Nahashoni mũrũ wa Aminadabu;

⁸ kuuma mũhĩrĩga wa Isakaru, nĩ Nethaneli mũrũ wa Zuaru;

⁹ kuuma mũhĩrĩga wa Zebuluni, nĩ Eliabu mũrũ wa Heloni;

¹⁰ kuuma ariũ a Jusufu:

kuuma Efiraimu, nĩ Elishama mũrũ wa Amihudu;

- kuuma Manase, nĩ Gamalieli mūrũ wa Pedazuru;
- 11 kuuma mũhĩrĩga wa Benjamini, nĩ Abidani mūrũ wa Gideon;
- 12 kuuma mũhĩrĩga wa Dani, nĩ Ahiezeri mūrũ wa Amishadai;
- 13 kuuma mũhĩrĩga wa Asheri, nĩ Pagieli mūrũ wa Okirani;
- 14 kuuma mũhĩrĩga wa Gadi, nĩ Eliasafu mūrũ wa Deueli;
- 15 kuuma mũhĩrĩga wa Nafitali, nĩ Ahira mūrũ wa Enani.”

16 Acio nĩo andũ arĩa maathuurirwo kuuma kũrĩ kĩrĩndĩ gĩa Isiraeli, marĩ atongoria a mĩhĩrĩga ya maithe mao ma tene. Nĩo maarĩ atongoria a mĩhĩrĩga ya Isiraeli.

17 Musa na Harũni makĩoya andũ acio maaheetwo marĩitwa mao. 18 Magĩcooka magĩita kĩrĩndĩ gĩothe hamwe mũthenya wa mbere wa mweri wa keerĩ. Andũ makĩonania rũruka rwao kũringana na mbarĩ na nyũmba ciao, nao arũme arĩa maakinyĩtie mĩaka mĩrongo ĩrĩ na makĩria makĩandĩkwo, o mũndũ o mũndũ na rĩitwa rĩake, 19 o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa. Nĩ ũndũ ũcio akĩmatara marĩ kũu Werũ-inĩ wa Sinai:

- 20 Kuuma njiaro-inĩ cia Rubeni, mũriũ wa irigithathi wa Isiraeli:
Arũme othe arĩa maakinyĩtie mĩaka mĩrongo ĩrĩ na makĩria, arĩa mangĩahotire gũthiĩ ita-inĩ, makĩandĩkwo o mũndũ o mũndũ na rĩitwa rĩake, kũringana na maandĩko ma mbarĩ na

nyũmba ciao. ²¹ Kuuma mũhĩrĩga wa Rubeni maarĩ andũ 46,500.

²² Kuuma njiaro-inĩ cia Simeoni:

Arũme othe arĩa maakinyĩtie mũaka mũrongo ĩĩrĩ na makĩria, arĩa mangĩahotire gũthiĩ ita-inĩ, magĩtarwo na makĩandĩkwo o mũndũ o mũndũ na rĩitwa rĩake, kũringana na maandĩko ma mbarĩ na nyũmba ciao. ²³ Kuuma mũhĩrĩga wa Simeoni maarĩ andũ 59,300.

²⁴ Kuuma njiaro-inĩ cia Gadi:

Arũme othe arĩa maakinyĩtie mũaka mũrongo ĩĩrĩ na makĩria, arĩa mangĩahotire gũthiĩ ita-inĩ, makĩandĩkwo o mũndũ o mũndũ na rĩitwa rĩake, kũringana na maandĩko ma mbarĩ ciao na nyũmba ciao. ²⁵ Kuuma mũhĩrĩga wa Gadi maarĩ andũ 45,650.

²⁶ Kuuma njiaro-inĩ cia Juda:

Arũme othe arĩa maakinyĩtie mũaka mũrongo ĩĩrĩ na makĩria, arĩa mangĩahotire gũthiĩ ita-inĩ, makĩandĩkwo o mũndũ o mũndũ na rĩitwa rĩake, kũringana na maandĩko ma mbarĩ ciao na nyũmba ciao. ²⁷ Kuuma mũhĩrĩga wa Juda maarĩ andũ 74,600.

²⁸ Kuuma njiaro-inĩ cia Isakaru:

Arũme othe arĩa maakinyĩtie mũaka mũrongo ĩĩrĩ na makĩria, arĩa

mangĩahotire gũthiĩ ita-inĩ, makĩandĩkwo o mũndũ o mũndũ na rĩitwa rĩake, kũringana na maandĩko ma mbarĩ ciao na nyũmba ciao. ²⁹ Kuuma mũhĩrĩga wa Isakaru maarĩ andũ 54,400.

³⁰ Kuuma njiaro-inĩ cia Zebuluni:

Arũme othe arĩa maakinyĩtie mũaka mũrongo iĩrĩ kana makĩria, arĩa mangĩahotire gũthiĩ ita-inĩ makĩandĩkwo o mũndũ o mũndũ na rĩitwa rĩake kũringana na maandĩko ma mbarĩ ciao na nyũmba ciao. ³¹ Kuuma mũhĩrĩga wa Zebuluni maarĩ andũ 57,400.

³² Kuuma kũrĩ ariũ a Jusufu:

Kuuma njiaro-inĩ cia Efiraimu:

Arũme othe arĩa maakinyĩtie mũaka mũrongo iĩrĩ na makĩria arĩa mangĩahotire gũthiĩ ita-inĩ, makĩandĩkwo o mũndũ o mũndũ na rĩitwa rĩake, kũringana na maandĩko ma mbarĩ ciao na nyũmba ciao. ³³ Kuuma mũhĩrĩga wa Efiraimu maarĩ andũ 40,500.

³⁴ Kuuma njiaro-inĩ cia Manase:

Arũme othe arĩa maakinyĩtie mũaka mũrongo iĩrĩ na makĩria, arĩa mangĩahotire gũthiĩ ita-inĩ makĩandĩkwo o mũndũ o mũndũ na rĩitwa rĩake kũringana na maandĩko ma mbarĩ ciao na nyũmba ciao. ³⁵ Kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Manase maarĩ andũ 32,200.

³⁶ Kuuma njiaro-inĩ cia Benjamini:

Arũme othe arĩa maakinyĩtie mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na makĩria, arĩa mangĩahotire gũthiĩ ita-inĩ, makĩandĩkwo o mũndũ o mũndũ na rĩitwa rĩake, kũringana na maandĩko ma mbarĩ ciao na nyũmba ciao. ³⁷ Kuuma mũhĩrĩga wa Benjamini maarĩ andũ 35,400.

³⁸ Kuuma njiaro-nĩ cia Dani:

Arũme othe arĩa maakinyĩtie mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na makĩria, arĩa mangĩahotire gũthiĩ ita-inĩ, makĩandĩkwo o mũndũ o mũndũ na rĩitwa rĩake, kũringana na maandĩko ma mbarĩ ciao na nyũmba ciao. ³⁹ Kuuma mũhĩrĩga wa Dani maarĩ andũ 62,700.

⁴⁰ Kuuma njiaro-inĩ cia Asheri:

Arũme othe arĩa maakinyĩtie mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na makĩria, arĩa mangĩahotire gũthiĩ ita-inĩ, makĩandĩkwo o mũndũ o mũndũ na rĩitwa rĩake, kũringana na maandĩko ma mbarĩ ciao na nyũmba ciao. ⁴¹ Kuuma mũhĩrĩga wa Asheri maarĩ andũ 41,500.

⁴² Kuuma njiaro-inĩ cia Nafitali:

Arũme othe arĩa maakinyĩtie mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ kana makĩria, arĩa mangĩahotire gũthiĩ ita-inĩ, makĩandĩkwo o mũndũ o mũndũ na rĩitwa rĩake, kũringana na maandĩko ma mbarĩ ciao na nyũmba ciao. ⁴³ Kuuma mũhĩrĩga wa

Nafitali maarĩ andũ 53,400.

⁴⁴ Acio nĩo andũ arĩa maatarirwo nĩ Musa na Harũni na atongoria arĩa ikũmi na eerĩ a Isiraeli, o ũmwe wao arũgamĩrĩire nyũmba yake.

⁴⁵ Andũ othe a Isiraeli arĩa maakinyĩtie mĩaka mĩrongo ĩrĩ kana makĩria, arĩa mangĩahotire gũthiĩ ita-inĩ, magĩtarwo kũringana na nyũmba ciao. ⁴⁶ Andũ acio othe marĩ hamwe maarĩ 603,550.

⁴⁷ No rĩrĩ, andũ a nyũmba ya mũhĩrĩga wa Lawi matiataranĩirio hamwe na andũ arĩa angĩ a Isiraeli. ⁴⁸ Jehova nĩeerĩte Musa atĩrĩ, ⁴⁹ “Mũtigatare andũ a mũhĩrĩga wa Lawi kana mũmataranĩrie na andũ arĩa angĩ a Isiraeli. ⁵⁰ Handũ ha ũguo-rĩ, amũrai Alawii matuĩke arori a hema ya Ũira, mamenyagĩrĩire indo ciothe ciayo, na kĩndũ o gĩothe kĩa hema ĩyo. Nĩo marĩkuuaga hema ĩyo o na indo ciothe ciayo; na mamĩmenyagĩrĩire na mamĩthiũrũrũkagĩrie na hema ciao. ⁵¹ Rĩrĩa rĩothe hema ĩyo ĩgũthaamio, Alawii acio nĩo marĩmĩambũraga, na rĩrĩa rĩothe hema ĩyo ĩikwambwo-rĩ, Alawii acio nĩo marĩmĩambaga. Mũndũ ũngĩ o na ũrĩkũ angĩkamĩkuhĩrĩria nĩakooragwo. ⁵² Andũ a Isiraeli marĩambaga hema ciao kũringana na ikundi ciao, o mũndũ kambĩ-inĩ yake harĩa bendera yake ĩrĩ. ⁵³ No rĩrĩ, Alawii marĩambaga hema ciao mathiũrũrũkĩirie hema ya Ũira nĩgeetha kĩrĩndĩ kũ kĩa Isiraeli gĩtigakorererwo nĩ mang’ũrĩ ma Ngai. Alawii nĩo marĩhokagĩrwo ũmenyereri wa hema ĩyo ya Ũira.”

⁵⁴ Nao andũ a Isiraeli magĩka maũndũ macio o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

2

Kũbangwo gwa Kambĩ cia Mũhĩrĩga

¹ Nake Jehova akĩira Musa na Harũni atĩrĩ,
² “Andũ a Isiraeli nĩmambage hema ciao irigicĩirie Hema-ya-Gũtũnganwo no irĩ haraaya nayo, o mũndũ arĩ harĩa bendera yake irĩ irĩa irĩ na marũuri ma nyũmba yao.”

³ Mwena wa irathĩro, kũrĩa riũa rĩrathagĩrĩrĩ, nĩho ikundi cia kambĩ ya mũhĩrĩga wa Juda ikaamba hema harĩa bendera yao irĩ. Mũtongoria wa andũ a Juda nĩ Nahashoni mũrũ wa Aminadabu. ⁴ Gĩkundi gĩake nĩ kĩa andũ 74,600.

⁵ Mũhĩrĩga wa Isakaru ũkaamba hema ciao mariganĩtie na andũ a Juda. Mũtongoria wa andũ a Isakaru nĩ Nethaneli mũrũ wa Zuaru. ⁶ Gĩkundi gĩake nĩ kĩa andũ 54,400.

⁷ Mũhĩrĩga wa Zebuluni nĩguo ũgaacookerera. Mũtongoria wa andũ a Zebuluni nĩ Eliabu mũrũ wa Heloni. ⁸ Gĩkundi gĩake nĩ kĩa andũ 57,400.

⁹ Andũ othe arĩa maagaĩrwo gũikara kambĩ ya Juda, kũringana na ikundi ciao-rĩ, nĩ andũ 186,400. Acio nĩo makaamba kuumagara.

¹⁰ Mwena wa gũthini nĩho ikundi cia kambĩ ya mũhĩrĩga wa Rubeni igaakorwo, harĩa bendera yao irĩ. Mũtongoria wa andũ a Rubeni nĩ

Elizuru mūrũ wa Shedeuru. ¹¹ Gĩkundi gĩake nĩ kĩa andũ 46,500.

¹² Mũhĩrĩga wa Simeoni ũkaamba hema ciao mariganĩtie na Rubeni. Mũtongoria wa andũ a Simeoni nĩ Shelumieli mūrũ wa Zurishadai.

¹³ Gĩkundi gĩake nĩ kĩa andũ 59,300.

¹⁴ Mũhĩrĩga wa Gadi nĩguo ũgũcookerera. Mũtongoria wa andũ a Gadi nĩ Eliasafu mūrũ wa Deueli. ¹⁵ Gĩkundi gĩake nĩ kĩa andũ 45,650.

¹⁶ Andũ othe arĩa magaiirwo gũikara kambĩ ya Rubeni, kũringana na ikundi ciao-rĩ, nĩ andũ 151,450. Acio nĩo magatuĩka a keerĩ kuumagara.

¹⁷ Nayo Hema-ya-Gũtũnganwo na kambĩ ya Alawii moimagare marĩ gatagatĩ ga kambĩ icio ingĩ. Makoimagara marũmanĩrĩre kũringana na ũrĩa hema cia kambĩ ciao ciambĩtwo, o kambĩ irĩ handũ hayo nyene o harĩa bendera yao irĩ.

¹⁸ Mwena wa ithũiro nĩkuo ikundi cia kambĩ ya mũhĩrĩga wa Efraimu igũkorwo, o harĩa bendera yao irĩ. Mũtongoria wa andũ a Efraimu nĩ Elishama mūrũ wa Amihudu.

¹⁹ Gĩkundi gĩake nĩ kĩa andũ 40,500.

²⁰ Mũhĩrĩga wa Manase nĩguo ũkũrigania nao. Mũtongoria wa andũ a Manase nĩ Gamalieli mūrũ wa Pedazuru. ²¹ Gĩkundi gĩake nĩ kĩa andũ 32,200.

²² Mũhĩrĩga wa Benjamini nĩguo ũgũcookerera. Mũtongoria wa andũ a Benjamini nĩ Abidani mūrũ wa Gideoni.

²³ Gĩkundi gĩake nĩ kĩa andũ 35,400.

²⁴ Andũ othe arĩa maagaĩrwo gũikara kambĩ ya Efiraimu, kũringana na ikundi ciao-rĩ, nĩ andũ 108,100. Acio nĩo marĩthiiga marĩ a gatatũ.

²⁵ Mwena wa gathigathini nĩkuo ikundi cia kambĩ ya mũhĩrĩga wa Dani igũkorwo, harĩa bendera yao irĩ. Mũtongoria wa andũ a Dani nĩ Ahiezeri mũrũ wa Amishadai. ²⁶ Gĩkundi gĩake nĩ kĩa andũ 62,700.

²⁷ Mũhĩrĩga wa Asheri ũkaamba hema ciao mariganĩtie nao. Mũtongoria wa andũ a Asheri nĩ Pagieli mũrũ wa Okirani. ²⁸ Gĩkundi gĩake nĩ kĩa andũ 41,500.

²⁹ Mũhĩrĩga wa Nafitali nĩguo ũgũcookerera. Mũtongoria wa andũ a Nafitali nĩ Ahira mũrũ wa Enani. ³⁰ Gĩkundi gĩake nĩ kĩa andũ 53, 400.

³¹ Andũ othe arĩa magagaĩrwo gũikara kambĩ ya Dani nĩ andũ 157,600. Acio nĩo magaakorwo marĩ a mũthia kuumagara, marĩ harĩa bendera ciao irĩ.

³² Acio nĩo andũ a Isiraeli, arĩa maatarirwo kũringana na nyũmba ciao. Arĩa othe maarĩ kambĩ-inĩ kũringana na ikundi ciao-rĩ, maarĩ andũ 603,550. ³³ No rĩrĩ, Alawii matiataranĩrio na andũ arĩa angĩ a Isiraeli, ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

³⁴ Nĩ ũndũ ũcio andũ a Isiraeli magũika maũndũ mothe marĩa Jehova aathĩte Musa, na tondũ ũcio maambire hema harĩa bendera ciao ciarĩ, na ũguo noguo moimagarire,

o mūtongoria na andũ a mũhĩrĩga wake na nyũmba yake.

3

Alawii

¹ Ūyũ nĩguo ũhoro wa njiaro cia Harũni na Musa hĩndĩ ĩrĩa Jehova aaririe na Musa Kĩrĩma-inĩ gĩa Sinai.

² Marĩtwa ma ariũ a Harũni maarĩ Nadabu ũrĩa warĩ irigithathi, na Abihu, na Elezaru, na Ithamaru. ³ Macio nĩmo marĩtwa ma ariũ a Harũni, nao maarĩ athĩnjĩri-Ngai aitĩririe maguta, arĩa maamũrĩtwo matungatage marĩ athĩnjĩri-Ngai. ⁴ Na rĩrĩ, Nadabu na Abihu nĩmakuire marĩ mbere ya Jehova rĩrĩa maarutaga igongona na mwaki ũtarĩ mwĩtĩkĩrie mbere yake Werũ-inĩ wa Sinai. Matiarĩ na ciana cia aanake; nĩ ũndũ ũcio, Elezaru na Ithamaru nĩo maatungataga marĩ athĩnjĩri-Ngai hĩndĩ ĩrĩa yothe ithe wao Harũni aarĩ muoyo.

⁵ Nake Jehova akĩra Musa atĩrĩ, ⁶ “Rehe andũ a mũhĩrĩga wa Lawi ũmaneane kũrĩ Harũni mũthĩnjĩri-Ngai, nĩguo mamũteithagie.*

⁷ Marĩrutaga wĩra wa kũmũtungatĩra, na matungatagĩre kĩrĩndĩ kũ gĩothe hau Hema-inĩ-ya-Gũtũnganwo na ũndũ wa kũruta wĩra wa hema ĩyo. ⁸ Nao marĩmenyagĩrĩra indo ciothe cia Hema-ya-Gũtũnganwo, mahingagie maũndũ marĩa magĩrĩire nĩ gwĩkwo nĩ andũ a Isiraeli na ũndũ wa kũruta wĩra wa hema ĩyo. ⁹ Neana

---

* **3:6** Alawii nĩo maateithagĩrĩria athĩnjĩri-Ngai.

Alawii acio kūrĩ Harũni na ariũ ake; nĩo andũ a Isiraeli arĩa mekũneanwo kūrĩ we biũ. ¹⁰ Amũra Harũni na ariũ ake matungatage marĩ athĩnjĩri-Ngai; mũndũ ũngĩ o wothe ũrĩa ũrĩkuhagĩrĩria harĩa haamũre no nginya ooragwo.”

¹¹ Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ, ¹² “Nĩ nĩ nĩ thuurĩte Alawii kuuma kūrĩ andũ a Isiraeli ithenya rĩa marigithathi ma arũme arĩa marigithathĩtwo nĩ andũ-a-nja othe a Isiraeli. Alawii nĩ akwa, ¹³ nĩgũkorwo marigithathi mothe nĩ makwa. Hĩndĩ ĩrĩa ndooragire marigithathi mothe ma Misiri, noguo ndeyamũrĩre marigithathi mothe ma Isiraeli, marĩ ma mũndũ kana ma nyamũ. Macio nĩ makwa kũmbe. Nĩ nĩ nĩ Jehova.”

¹⁴ Ningĩ Jehova akĩira Musa kũu Werũ-inĩ wa Sinai atĩrĩ, ¹⁵ “Tara Alawii† kũringana na nyũmba ciao na mbarĩ ciao. Tara arũme othe arĩa makinyĩtie mweri ũmwe na makĩria.” ¹⁶ Nĩ ũndũ ũcio, Musa akĩmatara o ta ũrĩa aathĩtwo nĩ kiugo kĩa Jehova.

¹⁷ Maya nĩmo marĩtwa ma ariũ a Lawi:

Nĩ Gerishoni, na Kohathu, na Merari.

¹⁸ Maya nĩmo marĩtwa ma mbarĩ cia Agerishoni:

Nĩ Libini na Shimei.

¹⁹ Mbarĩ cia Akohathu ciarĩ:

Amuramu, na Iziharu na Hebironi, na Uzieli.

²⁰ Mbarĩ cia Amerari:

ciarĩ Mahali na Mushi.

Ici nĩcio ciarĩ mbarĩ cia Alawii, kũringana na nyũmba ciao.

---

† **3:15** Alawii matiathiiaga mbaara-inĩ. Kũu nĩkĩo kĩagiragia matarwo maakinya mĩaka mĩrongo ĩrĩ ta andũ arĩa angĩ.

²¹ Gerishoni aarĩ na mbarĩ cia Alabini na Ashimej; ici nĩcio ciarĩ mbarĩ cia Agerishoni.

²² Arũme arĩa othe maakinyĩtie mweri ũmwe na makĩria arĩa maatarirwo maarĩ andũ 7,500.

²³ Mbarĩ icio cia Agerishoni ciarĩ ciambe hema ciao mwena wa ithũĩro, thuutha wa Hema-ĩrĩa-Nyamũre. ²⁴ Mũtongoria wa nyũmba cia Agerishoni aarĩ Eliasafu mũrũ wa Laeli. ²⁵ Hau Hema-inĩ-ya-Gũtũnganwo-rĩ, Agerishoni nĩo maarĩ na wĩra wa kũmenyerera Hema-ĩyo-Nyamũre na hema, na ciandarũa cia kũmĩhumbĩra, na gĩtambaya gĩa gũcuurio itoonyero rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo, ²⁶ na itambaya cia gũcuurio cia kũirigĩra nja, na gĩtambaya gĩa gũcuurio gĩa itoonyero rĩa nja ĩrĩa ĩthiũrũkĩirie Hema ĩyo nyamũre na kĩgongona na mĩhĩndo, na indo ciothe iria ikonainie na wĩra wacio.

²⁷ Kohathu aarĩ na mbarĩ cia Aamuramu, na Aiziharu, na Ahebironi, na Auzieli; icio nĩcio ciarĩ mbarĩ cia Akohathu. ²⁸ Arũme arĩa othe maakinyĩtie mweri ũmwe na makĩria maarĩ andũ 8,600. Wĩra wa Akohathu warĩ wa kũmenyerera harĩa haamũre. ²⁹ Mbarĩ cia Akohathu ciarĩ ciambage hema mwena wa gũthini wa Hema-ĩrĩa-Nyamũre. ³⁰ Mũtongoria wa nyũmba cia mbarĩ cia Akohathu aarĩ Elizafani mũrũ wa Uzieli. ³¹ Wĩra wao warĩ wa kũmenyerera ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro, na metha, na mũtĩ ũrĩa wa kũigĩrĩrwo matawa, na igongona, na indo cia gũtũmĩrwo harĩa haamũre, na gĩtambaya gĩa gũcuurio gĩa kũhakanĩa, o na indo ciothe ciakonainie na mũhũthĩrĩre wacio. ³² Mũtongoria mũnene

wa Alawii aarĩ Eleazaru mūrũ wa Harũni, ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai. Nĩwe watuirwo mūrũgamĩrĩri wa arĩa maamenyagĩrĩra harĩa haamũre.

³³ Merari aarĩ na mbarĩ cia Amahali na Amushi; icio nĩcio ciarĩ mbarĩ cia Merari. ³⁴ Arũme arĩa othe maatarirwo arĩa maakinyĩtie mweri ũmwe na makĩria maarĩ andũ 6,200. ³⁵ Mũtongoria wa nyũmba cia mbarĩ ya Merari aarĩ Zurieli mūrũ wa Abihaili; nao maarĩ maambage hema mwena wa gathigathini wa Hema-ĩrĩa-Nyamũre. ³⁶ Amerari maamũrirwo maamenyagĩrĩre buremu ya hema ĩrĩa yaamũrĩtwo, na mĩgũko yayo, na itugĩ, na itina ciacio, o na indo ciothe ciayo cia wĩra, na indo ciothe ciakonainie na mũhũthĩrĩre wacio, ³⁷ o na maamenyagĩrĩre itugĩ iria ciirigĩte nja yayo hamwe na itina ciacio, na higĩ cia hema na mĩhũndo yayo.

³⁸ Musa na Harũni na ariũ ake maarĩ mambage hema ciao mwena wa irathĩro wa Hema-ĩyo-Nyamũre, mang'etheire irathĩro, o hau mbere ya Hema-ya-Gũtũnganwo. Wĩra wao warĩ wa kũmenyerera harĩa haamũre ithenya rĩa andũ a Isiraeli. Mũndũ ũngĩ o wothe ũngĩakuhĩrĩrie hau haamũre aarĩ ooragwo.

³⁹ Alawii arĩa othe maatarirwo ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa na Harũni kũringana na mbarĩ ciao, hamwe na arũme othe arĩa maakinyĩtie mweri ũmwe na makĩria, maarĩ andũ 22,000.

⁴⁰ Nake Jehova akĩira Musa atĩrĩ, “Tara marigithathi ma arũme othe ma andũ a Isiraeli arĩa makinyĩtie mweri ũmwe na makĩria, na wandĩke marĩtwa mao. ⁴¹ Nyamũrĩra Alawii handũ ha marigithathi mothe ma andũ a Isiraeli; o naguo ũhiũ wa Alawii ũwaamũre handũ ha marigithathi mothe ma mahiũ ma andũ a Isiraeli. Niĩ nĩ niĩ Jehova.”

⁴² Nĩ ũndũ ũcio Musa agĩtara marigithathi mothe ma andũ a Isiraeli, o ta ũrĩa Jehova aamwathĩte. ⁴³ Marigithathi mothe ma arũme arĩa maakinyĩtie mweri ũmwe na makĩria, maandĩkwo na marĩtwa mao, maarĩ andũ 22,273.

⁴⁴ Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ, ⁴⁵ “Amũra Alawii handũ ha marigithathi mothe ma andũ a Isiraeli, naguo ũhiũ wa Alawii ũwaamũre handũ ha mahiũ mao. Alawii megũtuĩka akwa. Niĩ nĩ niĩ Jehova. ⁴⁶ Gũkũura marigithathi macio 273 ma andũ a Isiraeli, acio makĩrĩte mũigana wa Alawii-rĩ, ⁴⁷ oya cekerĩ ithano‡ irũgamĩrĩre o mũndũ, kũringana na cekerĩ ya handũ-harĩa-haamũre, ĩrĩa ũritũ wayo ũrĩ gera mũrongo ĩrĩ. ⁴⁸ Mbeeca icio cia gũkũura andũ a Isiraeli acio makĩrĩte-rĩ, cinengere Harũni na ariũ ake.”

⁴⁹ Nĩ ũndũ ũcio Musa akĩũngania mbeeca cia gũkũura andũ acio maakĩrĩte mũigana wa andũ arĩa maakũũrĩtwo nĩ Alawii. ⁵⁰ Kuuma kũrĩ marigithathi ma andũ a Isiraeli, akĩũngania betha ya ũritũ wa cekerĩ 1,365§ kũringana na cekerĩ ya handũ-harĩa-haamũre. ⁵¹ Musa akĩnengera

‡ 3:47 nĩ ta giramu 55 § 3:50 nĩ ta kilo 15

Harũni na ariũ ake mbeeca icio ciakũũrĩte andũ, o ta ũrĩa aathĩtwo nĩ kiugo kĩa Jehova.

4

Akohathu

¹ Jehova akĩira Musa na Harũni atĩrĩ: ² “Thĩinĩ wa Alawii-rĩ, tarai rũhonge rwa Akohathu kũringana na mbarĩ ciao na nyũmba ciao. ³ Mũtare arũme othe a ũkũrũ wa kuuma mĩaka mĩrongo itatũ nginya mĩaka mĩrongo itano arĩa mokaga gũtungata wĩra-inĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo.

⁴ “Ūyũ nĩguo wĩra wa Akohathu thĩinĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo: wĩra wao nĩ kũmenyerera indo irĩa theru mũno. ⁵ Rĩrĩa kambĩ ĩgũthaama-rĩ, Harũni na ariũ ake marĩtoonyaga thĩinĩ wa hema ĩyo makaruta gĩtambaya gĩa gũcuurio gĩa kũhakania na makahumbĩra ithandũkũ rĩa Ūira nakĩo. ⁶ Ningĩ marĩhumbĩre na gĩthii kĩa njũũa cia pomboo, na maare gĩtambaya kĩa rangi wa bururu mũtheri igũrũ rĩacio, na matoonyie mĩtĩ ya kũrĩkuua handũ hayo.

⁷ “Nao maare gĩtambaya kĩa rangi wa bururu igũrũ rĩa metha ya mĩgate ĩrĩa ĩigagwo mbere ya Jehova, na mamĩigĩrĩre thaani, na thaani, nene na mbakũri, na ndigithũ cia magongona ma kũnyuuo; na mĩgate ĩrĩa ĩigagwo hau hĩndĩ ciothe ĩikare o hau igũrũ. ⁸ Macooke maigĩrĩre gĩtambaya kĩa rangi wa gakarakuũ igũrũ rĩa indo icio na ningĩ mahumbĩre gĩtambaya kũu na njũũa cia pomboo, na matoonyie mĩtĩ ya kũrĩkuua handũ hayo.

9 “Ningĩ moe gītambaya kĩa rangi wa bururu, mahumbĩre mūtĩ ũrĩa wa kũigĩrwo matawa marĩa mamũrĩkaga, hamwe na matawa maguo, na magathĩ ma gũtinia ndaambĩ, na thaani cia mũrarĩ wa ndaambĩ, na ndigithũ cia gwĩkĩrwo maguta ma matawa macio. 10 Ningĩ makũnje mūtĩ ũcio na indo ciagua ciothe ciohetwo na gĩthii kĩa njũũa cia pomboo, na macigĩrĩre igũrũ rĩa gĩkuui gĩacio.

11 “Nĩ maare gītambaya kĩa rangi wa bururu igũrũ rĩa kĩgongona gĩa thahabu, na makĩhumbĩre na gĩthii kĩa njũũa cia pomboo, na matoonyie mĩtĩ ĩrĩa ya gũgĩkuua handũ hayo.

12 “Ningĩ moe indo ciothe iria ihũthagĩrwo ũtungata-inĩ wa handũ-harĩa-haamũre, macikũnje na gītambaya kĩa rangi wa bururu, macihumbĩre na gĩthii kĩa njũũa cia pomboo, na maciigĩrĩre igũrũ rĩa gĩkuui gĩacio.

13 “Ningĩ nĩ marute mũhu kuuma kĩgongona-inĩ gĩa gĩcango, na maare gītambaya kĩa rangi wa ndathi igũrũ rĩakĩo. 14 Ningĩ maigĩrĩre indo ciothe iria ihũthagĩrwo gũtungata kĩgongona-inĩ, nacio nĩ hamwe na ngĩo cia mwaki, na njibe, na icakũri, na mbakũri cia kũminjaminjĩria. Igũrũ rĩakĩo nĩ maare gĩthii kĩa njũũa cia pomboo na matoonyie mĩtĩ ya gũgĩkuua handũ hayo.

15 “Thuutha wa Harũni na ariũ ake kũrĩkia kũhumbĩra indo ciothe theru o na indo ciothe nyamũre, na rĩrĩa andũ a kambĩ mehaarĩria gũthaama-rĩ, ariũ a Akohathu nao moke makuue indo icio. No matikanahutie indo icio nyamũre matigakue. Akohathu acio nĩo magaakuua indo iria irĩ thĩinĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo.

16 “Eleazaru mūrũ wa Harũni, ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, nĩwe ũrĩmenyagĩrĩra maguta ma gwakia tawa, na ũbumba ũrĩa ũnungaga wega, na mũtu ũrĩa ũrutagwo hĩndĩ ciothe, o na maguta marĩa maitanagĩrĩrio. Nĩwe ũrĩmenyagĩrĩra Hema-ĩyo-Nyamũre ĩrĩ yothe na indo iria ciothe ĩrĩ thĩinĩ wayo, nĩcio indo iria nyamũre ciĩkĩrĩtwo kuo, na indo cia wĩra.”

17 Jehova akĩira Musa na Harũni atĩrĩ,
18 “Menyererai mbarĩ cia mũhĩrĩga wa Akohathu matikaneherio kuuma kũrĩ Alawii.
19 Nĩguo matũũre muoyo na matikae gũkua rĩrĩa mangĩkuhĩrĩria indo iria theru mũno-rĩ, mekagĩrei ũũ: Harũni na ariũ ake nĩo marĩtoonyaga handũ harĩa hatheru, na makagaĩra o mũndũ wĩra wake na kĩrĩa egũkuua. 20 No ariũ a Kohathu matikanatoonye thĩinĩ kuona indo iria theru o na hanini, nĩguo matigaakue.”

Agerishoni

21 Jehova akĩira Musa atĩrĩ, 22 “Tara Agerishoni o nao kũringana na nyũmba ciao na mbarĩ ciao. 23 Ũtare arũme othe a ũkũrũ wa kuuma mũaka mũrongo ĩtatũ nginya mũaka mũrongo ĩtano arĩa mokaga gũtungata wĩra-inĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo.

24 “Ũyũ nĩguo ũtungata wa mbarĩ cia Agerishoni rĩrĩa mekũruta wĩra na gũkuua mũrigo:
25 Nĩo marĩkuuaga itambaya cia gũcuurio cia Hema-ĩrĩa-Nyamũre, na Hema-ya-Gũtũnganwo, na indo cia kũmĩhumbĩra, o na gĩthii kĩa njũũa cia pomboo cia kũmĩhumbĩra na igũrũ, na

itambaya cia gũcuurio cia itoonyero rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo, ²⁶ na itambaya cia gũcuurio iria cia kũirigĩra nja ĩrĩa ĩthiũrũrũkĩirie Hema-ĩyo-Nyamũre na kīgongona, na gĩtambaya gĩa gũcuurio gĩa itoonyero-inĩ, na mĩhĩndo na indo ciothe itũmagĩrwo ũtungata-inĩ wayo. Agerishoni acio nĩo marĩrutaga wĩra wothe ũrĩa wagĩrĩire kũrutwo na indo icio. ²⁷ ũtungata wao wothe, ũrĩ wa gũkuua mĩrigo kana wa kũruta wĩra ũngĩ, ũrĩrutagwo ũtongoretio nĩ Harũni na ariũ ake. Nĩ inyuĩ mũrĩmagayagĩra wĩra wao wa kĩrĩa gĩothe marĩkuuaga. ²⁸ ũcio nĩguo ũtungata wa mbarĩ ya Agerishoni Hema-inĩ-ya-Gũtũnganwo. Wĩra wao ũrĩrutagwo ũtongoretio nĩ Ithamaru mũrũ wa Harũni, ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai.

Amerari

²⁹ “Tara Amerari kũringana na mbarĩ na nyũmba ciao. ³⁰ Tara arũme othe a ũkũrũ wa kuuma mĩaka mĩrongo ĩtatũ nginya mĩaka mĩrongo ĩtano arĩa mokaga gũtungata wĩra-inĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo. ³¹ ũyũ nĩguo wĩra wao ũrĩa marĩrutaga magĩtungata Hema-inĩ-ya-Gũtũnganwo: wĩra wao nĩ gũkuuaga buremu cia Hema-ĩyo-Nyamũre, na mĩgĩko yayo, na itugĩ na itina ciacio, ³² o ũndũ ũmwe na itugĩ iria ciirigĩte nja hamwe na itina ciacio, na higĩ cia hema na mĩhĩndo, na indo ciothe ciacio na kĩndũ gĩothe gĩkonainie na kũruta wĩra ũcio. Gayagĩra o mũndũ indo iria agĩrĩrwo nĩ gũkuua. ³³ ũcio nĩguo ũtungata wa mbarĩ

ya Amerari rĩrĩa marĩrutaga wĩra Hema-inĩ-ya-Gũtũnganwo, matongoretio nĩ Ithamaru mũrũ wa Harũni, ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai.”

Gũtara Mbarĩ cia Alawii

³⁴ Na rĩrĩ, Musa, na Harũni, na atongoria a kĩrĩndĩ nĩmatarire Akohathu acio kũringana na mbarĩ na nyũmba ciao. ³⁵ Arũme othe a ũkũrũ wa kuuma mũaka mũrongo ĩtatũ nginya mũaka mũrongo ĩtano arĩa mookire gũtungata wĩra-inĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo, ³⁶ matarĩtwo na mbarĩ ciao, maarĩ andũ 2,750 ³⁷ Ũcio nĩguo warĩ mũigana wa andũ othe arĩa maarĩ a mbarĩ cia Akohathu arĩa maatungataga thĩinĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo. Musa na Harũni maamatarire kũringana na ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

³⁸ Agerishoni maatarirwo kũringana na mbarĩ na nyũmba ciao. ³⁹ Arũme othe a ũkũrũ wa kuuma mũaka mũrongo ĩtatũ nginya mũaka mũrongo ĩtano arĩa mookire gũtungata wĩra-inĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo, ⁴⁰ matarĩtwo na mbarĩ na nyũmba ciao, maarĩ andũ 2,630. ⁴¹ Ũcio nĩguo warĩ mũigana wa mbarĩ cia Agerishoni arĩa maatungataga thĩinĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo. Musa na Harũni maamatarire kũringana na watho wa Jehova.

⁴² Amerari maatarirwo kũringana na mbarĩ na nyũmba ciao. ⁴³ Arũme othe a ũkũrũ wa kuuma mũaka mũrongo ĩtatũ nginya mũaka mũrongo ĩtano arĩa mookire gũtungata wĩra-inĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo, ⁴⁴ matarĩtwo na mbarĩ ciao, maarĩ andũ 3,200. ⁴⁵ Ũcio nĩguo warĩ mũigana wa mbarĩ cia Amerari. Musa na Harũni

maamatarire kũringana na ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

⁴⁶ Nĩ ũndũ ũcio, Musa na Harũni na atongoria a Isiraeli magĩtara Alawii othe kũringana na mbarĩ ciao na nyũmba ciao. ⁴⁷ Arũme othe a ũkũrũ wa kuuma mĩaka mĩrongo ĩtatũ nginya mĩaka mĩrongo ĩtano arĩa mookire kũruta wĩra wa gũtungata na gũkuua Hema-ya-Gũtũnganwo, ⁴⁸ mũigana wao warĩ andũ 8,580. ⁴⁹ Kũringana na watho wa Jehova ũrĩa aathĩte Musa, mũndũ o mũndũ nĩagayagĩrwo wĩra wake, na akeerwo kĩrĩa egũkuua. Ũguo nĩguo maatarirwo, o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

5

Gũtherio gwa Kambĩ

¹ Nake Jehova akĩira Musa atĩrĩ, ² “Atha andũ a Isiraeli maingate kuuma kambĩ-inĩ yao mũndũ o wothe ũrũarĩte mũrimũ wa ngoothi ũrĩa ũngĩgwatanio, kana mũndũ ũrĩ na handũ o na ha he kuura, kana mũndũ ũrĩ na thaahu nĩ ũndũ wa kũhutia kĩimba. ³ Ingata arũme o na andũ-a-nja; ũmaingate nja ya kambĩ nĩguo matigathaahie kambĩ yao kũrĩa nĩ ndũuranagia na inyuĩ.” ⁴ Ũguo noguo andũ a Isiraeli meekire; makĩruta andũ acio nja ya kambĩ. Magũlka o ũrĩa Jehova aathĩte Musa gwĩkwo.

Irĩhi rĩa Mahĩtia

⁵ Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ, ⁶ “Ĩra andũ a Isiraeli atĩrĩ, ‘Rĩrĩa mũndũ mũrũme kana mũndũ-wa-nja angĩhĩtiria mũndũ ũrĩa ũngĩ na njĩra o yothe, na nĩ ũndũ ũcio aage kwĩhokeka

harĩ Jehova-rĩ, mũndũ ũcio nĩ mũhĩtia, ⁷ na no nginya oimbũre mehia marĩa ekĩte. No nginya arute irĩhi rĩothe nĩ ũndũ wa mahĩtia macio make, na ongerere gĩcunjĩ gĩa ithano kũrĩ irĩhi rĩu, anengere mũndũ ũcio ahĩĩirie. ⁸ No mũndũ ũcio angĩkorwo ndarĩ na mũndũ wa nyũmba yao ũrĩa ũngĩrĩhwo nĩ ũndũ wa ihĩtia rĩu, irĩhi rĩu rĩrĩtuĩkaga rĩa Jehova, na no nginya rĩnengerwo mũthĩnjĩri-Ngai rĩrĩ hamwe na ndũrũme ya kũrutwo igongona rĩa horohio nĩ ũndũ wake. ⁹ Maruta mothe maamũre marĩa andũ a Isiraeli marĩrehagĩra mũthĩnjĩri-Ngai-rĩ, marĩtuĩkaga make. ¹⁰ Iheo cia o mũndũ iria nyamũre nĩ ciake we mwene, no kĩrĩa angĩhe mũthĩnjĩri-Ngai, gĩgaatuĩka kĩa mũthĩnjĩri-Ngai ũcio.’ ”

Ũhoro Ũkonii Mũtumia Ũtarĩ Mwĩhokeku

¹¹ Ningĩ Jehova akĩra Musa atĩrĩ, ¹² “Arĩria andũ a Isiraeli, ũmeere atĩrĩ: ‘Mũtumia wa mũndũ angĩhĩngĩcania mĩthiire yake, atuĩke ti mwĩhokeku harĩ we ¹³ na ũndũ wa gũkoma na mũndũ ũngĩ, na ũndũ ũcio ũhithwo mũthuuriwe na thaahu wake wage kũmenyeka (tondũ hatirĩ mũira wa kũmuumbũra, na ndaakorereirwo agĩka ũndũ ũcio-rĩ), ¹⁴ na mũthuuriwe aigũire mũtumia wake ũiru na amwĩkũũire atĩ nĩethaahĩtie, kana amũiguĩre ũiru na amwĩkũũire o na akorwo atethaahĩtie, ¹⁵ hĩndĩ iyo nĩatware mũtumia wake harĩ mũthĩnjĩri-Ngai. Ningĩ no nginya atware gĩcunjĩ gĩa ikũmi kĩa eba ĩmwe* ya mũtu wa cairi nĩ

* **5:15** nĩ ta kilo 2

ũndũ wa mūtumia wake. Ndagaitĩrĩrie mũtu ũcio maguta kana awĩkĩre ũbumba, nĩ ũndũ rĩu nĩ iruta rĩa mũtu rĩrutagwo nĩ ũndũ wa ũiru, iruta rĩa mũtu rĩa kĩirikano, rĩa kũirikianania ihĩtia rĩu.

¹⁶ “ Mũthĩnjĩri-Ngai nĩagatwara mūtumia ũcio amũrũgamie mbere ya Jehova. ¹⁷ Acooke oe maaĩ maamũre marĩ ndigithũ-inĩ ya rĩũmba, na ahakũre rũkũngũ hau thĩ ya Hema-ĩria-Nyamũre arwĩkĩre maaĩ-inĩ macio.† ¹⁸ Mũthĩnjĩri-Ngai aarĩkia kũrũgamia mūtumia ũcio mbere ya Jehova, nĩakamuohora njuĩrĩ yake, acooke amũnengere iruta rĩu rĩa kĩirikano rĩa mũtu nĩ ũndũ wa ũiru arĩnyiite na moko, nake mũthĩnjĩri-Ngai we mwene akorwo anyiĩtĩe maaĩ macio marũrũ marĩa marehaga kĩrumi. ¹⁹ Mũthĩnjĩri-Ngai acooke ehĩtithie mūtumia ũcio, amwĩre atĩrĩ, “Angĩkorwo hatirĩ mũndũ ũngĩ ũkomete nawe, na ndũhĩngĩcanĩtie mũthiĩre yaku ũgethaahia hĩndĩ ĩria ũrĩ na mũthuuri-rĩ, maaĩ maya marũrũ marĩa marehaga kĩrumi maroaga gũgwĩka ũũru. ²⁰ No angĩkorwo nĩũhĩngĩcanĩtie mũthiĩre yaku ũrĩ na mũthuuri na ũgethaahia nĩ ũndũ wa gũkoma na mũndũ ũngĩ tiga mũthuuriguo-rĩ,” ²¹ hĩndĩ ĩyo mũthĩnjĩri-Ngai nĩakehĩtithia mūtumia ũcio na mwĩhĩtwa ũyũ ũrehanagĩra kĩrumi, oige atĩrĩ, “Jehova arotũma andũ anyu makũrume na magũkaane, rĩrĩa agaatumã kĩero gĩaku kĩhinyare na nda yaku ĩmbe. ²² Namo maaĩ maya marehaga kĩrumi marotoonya mwĩrĩ

---

† 5:17 Maaĩ matheru hamwe na rũkũngũ monanagia ituĩro rĩa Ngai kũrĩ mũndũ ũrĩa ũhĩtĩtie.

waku, nayo nda yaku ñimbe na kïero gïaku kïhinyare.”

“ ‘Nake mûtumia ũcio acooke oige atĩrĩ, “Ameni, nĩgũtuĩke ũguo.”

23 “ ‘Mũthĩnjĩri-Ngai nĩakandĩka irumi icio ibuku-inĩ rĩa gĩkũnjo, acooke acithambĩrie maaĩ-inĩ macio marũrũ. 24 Nĩagatũma mûtumia ũcio anyue maaĩ macio marũrũ marehaga kĩrumi, namo maaĩ macio mamũtoonye na matũme aigue ruo rũnene mũno. 25 Mũthĩnjĩri-Ngai acooke oe iruta rĩu rĩa mũtu nĩ ũndũ wa ũiru kuma moko-inĩ ma mûtumia ũcio, arĩthũngũthie mbere ya Jehova, na acooke arĩrehe kĩgongona-inĩ. 26 Ningĩ mũthĩnjĩri-Ngai ũcio arũme ngundi ñmwe ya mũtu ũcio ũrutĩtwo ũrĩ wa kĩririkano na aũcinĩre igũrũ rĩa kĩgongona; thuutha ũcio atũme mûtumia ũcio anyue maaĩ macio. 27 Angĩkorwo nĩethaahĩtie na ti mwĩhokeku harĩ mũthuurawe-rĩ, rĩrĩa akaanyuithio maaĩ macio marehaga kĩrumi, nĩ makaamũtoonya matũme aigue ruo rũnene mũno, na nda yake ñimbe na kïero gïake kïhinyare, nake atuĩke thaahu kũrĩ andũ ao. 28 No rĩrĩ, angĩkorwo mûtumia ũcio ndethaahĩtie na akorwo nĩ mũthingu-rĩ, ndagatuuo mũhĩtia, na nĩakahota kũgĩa na ciana.

29 “ ‘Ūyũ nĩguo watho wa ũiru rĩrĩa mûtumia angĩhĩngĩciana mĩthĩre yake, ethaahie o arĩ na mũthuuri, 30 kana rĩrĩa mũndũ mũrũme angĩnyĩtwo nĩ ũiru nĩ ũndũ nĩegwĩkũũa mûtumia ũcio wake. Mũthĩnjĩri-Ngai arĩmũrũgamagia mbere ya Jehova na arũmĩrĩre watho ũcio wothe. 31 Mũthuuriwe nĩagatuuo

ndarĩ na ihĩtia o na rĩrĩkũ, no mĩtumia ũcio nĩwe ũgaacookererwo nĩ mehia make.' ”

6

Mũnaziri

¹ Nake Jehova akĩira Musa atĩrĩ, ² “Arĩria andũ a Isiraeli, ũmeere atĩrĩ: ‘Mũndũ mũrũme kana mũndũ-wa-nja angĩenda kwĩhĩta mwĩhĩtwa wa mwanya, ũrĩ mwĩhĩtwa wa kwĩyamũrĩra Jehova atuĩke Mũnaziri,* ³ no nginya atige kũnyua ndibei o na indo iria ingĩ ngagatu cia kũnyua, na ndakananyue thiki ĩthondeketwo kuuma kũrĩ ndibei kana kĩndũ kĩngĩ kĩgagatu gĩa kũnyua. Ndakananyue maaĩ ma thabibũ, kana arĩe thabibũ, kana thabibũ iria nyũmithie. ⁴ Hĩndĩ ĩrĩa yothe arĩkoragwo arĩ Mũnaziri, ndakanarĩe kĩndũ gĩa kuuma he mũthabibũ, irĩ mbegũ kana makonĩ.

⁵ “‘Ihinda rĩothe rĩa mwĩhĩtwa ũcio wa kwĩyamũra, ndakanenjwo mũtwe. No nginya aikarage arĩ mũtheru o nginya ihinda rĩake rĩa kwĩyamũrĩra Jehova rĩthire; no nginya areke njuĩrĩ cia mũtwe wake ikũre iraihe. ⁶ Ihinda rĩu rĩothe eyamũrĩre Jehova ndakanakuhĩrĩrie kĩimba. ⁷ O na ithe, kana nyina, kana mũrũ wa nyina, kana mwarĩ wa nyina angĩkua, ndakanethaahie nĩ ũndũ wao, tondũ arĩ na rũũri rwa kwĩyamũrĩra Ngai mũtwe. ⁸ Ihinda rĩothe

---

* **6:2** Mũndũ nĩangĩehĩtire mwĩhĩtwa wa gũtuĩka Mũnaziri kwa ihinda, kana mũtũũrĩre wake wothē. Aciari nĩmangĩehĩtire mwĩhĩtwa handũ ha ciana ciao. Mũnaziri ndetĩkĩrĩtio kũnyua kĩndũ kĩgagatu, kwenja njuĩrĩ kana nderu, o na kana kũhutia kĩndũ gĩkuũ.

rĩa kwĩyamũra gwake arĩkoragwo aamũrĩirwo Jehova.

9 “ Mũndũ angĩkua gĩkuũ kĩa narua arĩ ho, naguo ũndũ ũcio ũthaahie njuĩrĩ ĩrĩa aamũrĩte, no nginya enjwo mũtwe mũthenya wake wa gũtherio, na nĩguo wa mũgwanja. 10 Ningĩ mũthenya wa ĩnana no nginya atware ndirahũgĩ igĩrĩ kana tũtutuura twĩrĩ harĩ mũthĩnjĩri-Ngai hau itoonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo. 11 Nake mũthĩnjĩri-Ngai arute ĩmwe ĩtuĩke igongona rĩa kũhoroherio mehia, nayo ĩyo ĩngĩ ĩtuĩke nĩ iruta rĩa njino nĩguo ahoroherio, nĩ ũndũ nĩehĩtie nĩgũkorwo arĩ hamwe na kĩimba. Mũthenya o ro ũcio no nginya aamũrĩre Jehova mũtwe wake rĩngĩ. 12 No nginya eyamũrĩre Jehova ihinda rĩu rĩa kwĩyamũra, na no nginya arute gatũrũme ka mwaka ũmwe gatũke ka igongona rĩa mahĩtia. Mĩthenya ĩrĩa mĩhĩtũku ndĩgũtarwo, tondũ nĩathaahirio ihinda rĩrĩa eyaamũrĩte.

13 “ ‘Na rĩrĩ, ũyũ nĩguo watho wa Mũnaziri ihinda rĩake rĩa kwĩyamũrĩra Ngai rĩathira. Nĩakarehwo itoonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo. 14 Hau nĩho akaarehe maruta make harĩ Jehova, namo nĩ: gatũrũme ka mwaka ũmwe gatarĩ na kaũũgũ gatũke ka iruta rĩa njino, na kamwatĩ ka mwaka ũmwe karĩ igongona rĩa kũhoroheria mehia, na ndũrũme ĩmwe ĩtarĩ na kaũũgũ ĩrĩ iruta rĩa ũiguano, 15 hamwe na maruta ma mũtu na maruta ma kũnyuuo, na gĩkabũ kĩa mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũmbia, na keki cia mũtu ũrĩa mũhinyu mũno ũtukanĩtio na maguta, na tũmĩgate

tũhũthũ tũhakĩtwo maguta.

16 “ ‘Mũthĩnjĩri-Ngai nĩakaiga indo icio mbere ya Jehova, na acooke arute igongona rĩa kũhoroheria mehia o na iruta rĩa njino.

17 Nĩakarehe gĩkabũ kũu kĩa mĩgate ĩtarĩ mĩimbie na arute ndũrũme ĩyo ĩrĩ igongona rĩa ũiguano kũrĩ Jehova, hamwe na igongona rĩayo rĩa mũtu na rĩa indo cia kũnyuuo.

18 “ ‘Ningĩ hau itoonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo, Mũnaziri no nginya enjwo njuĩrĩ ĩrĩa aamũrĩte. Nĩakoya njuĩrĩ ĩyo na amũikie mwaki-inĩ ũrĩa ũrĩ rungu rwa igongona rĩu rĩa ũiguano.

19 “ ‘Thuutha wa Mũnaziri ũcio kwenjwo njuĩrĩ yake ya kwĩyamũra, mũthĩnjĩri-Ngai nĩ akoya kĩande gĩtherũkĩtio kĩa ndũrũme ĩyo, na keki na tũmĩgate tũrĩa tũhũthũ kuuma gĩkabũ-inĩ kũu, cieri ĩtarĩ ndawa ya kũimbia. 20 Mũthĩnjĩri-Ngai acooke acithũngũthie mbere ya Jehova, ituĩke igongona rĩa gũthũngũthio; nĩ nyamũre, na nĩ cia mũthĩnjĩri-Ngai, hamwe na gĩthũri kĩrĩa gĩthũngũthĩtio, o na kĩero kĩrĩa kĩrutĩtwo. Thuutha ũcio Mũnaziri no anyue ndibei.

21 “ ‘Ūcio nĩguo watho wa Mũnaziri ũrĩa wĩhĩtaga kũrutĩra Jehova indo kũringana na ũrĩa eyaamũrĩte, hamwe na kĩrĩa kĩngĩ gĩothe angĩhota kũruta. No nginya ahingie mwĩhĩtwa ũrĩa ehĩtĩte, kũringana na watho wa Mũnaziri.’ ”

Kĩrathimo kĩa Mũthĩnjĩri-Ngai

22 Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ, 23 “Ĩra Harũni na ariũ ake atĩrĩ, ‘Uũ nĩguo mũrĩrathimaga andũ a Isiraeli. Meragei atĩrĩ:

24 “ ‘Jehova arokũrathima,
na akũmenyagĩrĩre;

25 Jehova arotũma ũthiũ wake ũkwarĩre,
na agũkinyagĩrie wega wake;

26 Jehova arogũtiirĩra gĩthiithi gĩake,
na akũhe thayũ.” ’

27 “Nĩ ũndũ ũcio athĩnjĩri-Ngai nĩmarĩgwetaga rĩitwa rĩakwa kũrĩ andũ a Isiraeli, na nĩ nĩndĩmarathimaga.”

7

Maruta Hĩndĩ ya Kwamũrwo kwa Hema-ĩrĩa-Nyamũre

1 Rĩrĩa Musa aarĩkirie kũhaanda Hema-ĩrĩa-Nyamũre, nĩamũtĩrĩirie maguta o na akĩmĩamũrĩra Jehova hamwe na indo ciayo ciothe. Ningĩ agĩitĩrĩria kĩgongona maguta, na agĩkĩamũra hamwe na indo ciakĩo ciothe.

2 Ningĩ atongoria a Isiraeli, atongoria a nyũmba ciao arĩa maarĩ atongoria a mĩhĩrĩga arĩa maarũgamĩrĩre andũ arĩa maatarĩtwo, makĩrehe maruta. 3 Maareheire Jehova iheo ikuuĩtwo nĩ ngaari ithathatũ cia ng’ombe irĩ humbĩre, hamwe na ndegwa ikũmi na igĩrĩ, ndegwa ĩmwe ĩkarutwo nĩ o mũtongoria, na ngaari ĩmwe ĩkarutwo nĩ atongoria eerĩ. Indo icio nĩcio maarehire mbere ya Hema-ĩrĩa-Nyamũre.

⁴ Nake Jehova akĩira Musa atĩrĩ: ⁵ “Ĩtikĩra indo icio kuuma kũrĩ o, nĩguo ihũthĩrwo wĩra-inĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo. Ũciheane kũrĩ Alawii o ta ũrĩa wĩra wa mũndũ o mũndũ ũkũbatara.”

⁶ Nĩ ũndũ ũcio Musa akĩoya ngaari icio na ndegwa icio agĩciheana kũrĩ Alawii. ⁷ Aaheire Agerishoni ngaari igĩrĩ na ndegwa inya, o ta ũrĩa wĩra wao wabataraga, ⁸ ningĩ akĩhe Amerari ngaari inya na ndegwa inyanya, o ta ũrĩa wĩra wao wabataraga. Othe maatongoragio nĩ Ithamaru mũrũ wa Harũni, ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai. ⁹ No Musa ndaigana kũhe Akohathu kĩndũ o nakĩ, tondũ wĩra wao warĩ wa gũkuuaga indo iria nyamũre na ciande ciao, nĩgũkorwo ũcio nĩguo warĩ wĩra ũrĩa meehokeirwo.

¹⁰ Rĩrĩa kĩgongona gĩaitĩrĩrio maguta, atongoria nĩmarehire maruta mao nĩguo kĩamũrwo, na makĩmaiga mbere ya kĩgongona kũ. ¹¹ Nĩ ũndũ Jehova nĩeerĩte Musa atĩrĩ, “O mũthenya, mũtongoria ũmwe arĩrehaga maruta make nĩ ũndũ wa kwamũrwo gwa kĩgongona.”

¹² Mũndũ ũrĩa warehire maruta make mũthenya wa mbere aarĩ Nahashoni mũrũ wa Aminadabu wa mũhĩrĩga wa Juda.

¹³ Indo iria aarutire ciarĩ thaani ĩmwe ya betha ya ũritũ wa cekerĩ igana rĩmwe rĩa mĩrongo ĩtatũ,* na mbakũri ĩmwe ya betha ya kũminjaminjĩria ya ũritũ wa cekerĩ mĩrongo mũgwanja,† cieri kũringana na gĩthimo gĩa cekerĩ ya harĩa haamũre, na o ĩmwe yayiũrĩtio

* **7:13** nĩ ta kilo ĩmwe na nuthu (1:5) † **7:13** nĩ ta kilo robo ithatũ (0.75)

mũtu ũrĩa mũhinyu mũno ũtukanĩtio na maguta, ũrĩ iruta rĩa mũtu; ¹⁴ na thaani ĩmwe nene ya thahabu ya ũritũ wa cekeri ikũmi,‡ ĩiyũrĩtio ũbumba; ¹⁵ na gategwa kamwe, na ndũrũme ĩmwe, na gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe, Nĩ ũndũ wa iruta rĩa njino; ¹⁶ na thenge ĩmwe ya igongona rĩa kũhoroherio mehia; ¹⁷ na ndegwa igĩrĩ, na ndũrũme ithano, na thenge ithano na tũtũrũme tũtano twa mwaka ũmwe, irutwo irĩ igongona rĩa ũiguano. Ici nĩcio indo iria ciarutirwo nĩ Nahashoni mũrũ wa Aminadabu.

¹⁸ Mũthenya wa keerĩ Nethaneli mũrũ wa Zuaru, mũtongoria wa Aisakaru, nake akĩrehe maruta make.

¹⁹ Indo iria aarutire ciarĩ thaani ĩmwe ya betha ya ũritũ wa cekeri igana rĩmwe rĩa mĩrongo ĩtatũ, na mbakũri ĩmwe ya betha ya kũminjaminjĩria ya ũritũ wa cekeri mĩrongo mũgwanja, cieri kũringana na gĩthimo gĩa cekeri ya harĩa haamũre, na o ĩmwe yaiyũrĩtio mũtu ũrĩa mũhinyu mũno ũtukanĩtio na maguta, ũrĩ iruta rĩa mũtu; ²⁰ na thaani ĩmwe nene ya thahabu ya ũritũ wa cekeri ikũmi, ĩiyũrĩtio ũbumba; ²¹ na gategwa kamwe, na ndũrũme ĩmwe, na gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe, nĩ ũndũ wa iruta rĩa njino; ²² na thenge ĩmwe ya igongona rĩa kũhoroherio mehia; ²³ na ndegwa igĩrĩ, na ndũrũme ithano, na thenge ithano na tũtũrũme tũtano twa mwaka ũmwe, irutwo

---

‡ 7:14 nĩ ta giramu 110

irĩ igongona rĩa ũiguano. Ici nĩcio indo iria ciarutirwo nĩ Nethaneli mūrũ wa Zuaru.

²⁴ Mũthenya wa gatatũ Eliabu mūrũ wa Heloni, mūtongoria wa andũ a Zebuluni, nake akĩrehe maruta make.

²⁵ Indo iria aarutire ciarĩ thaani ĩmwe ya betha ya ũritũ wa cekerĩ igana rĩmwe rĩa mĩrongo ĩtatũ, na mbakũri ĩmwe ya betha ya kũminjaminjĩria ya ũritũ wa cekerĩ mĩrongo mũgwanja, cierĩ kũringana na gĩthimo gĩa cekerĩ ya harĩa haamũre, na o ĩmwe yaiyũritio mũtu ũrĩa mũhinyu mũno ũtukanĩtio na maguta, ũrĩ iruta rĩa mũtu; ²⁶ na thaani ĩmwe nene ya thahabu ya ũritũ wa cekerĩ ikũmi, ĩiyũritio ũbumba; ²⁷ na gategwa kamwe, na ndũrũme ĩmwe, na gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe, nĩ ũndũ wa iruta rĩa njino; ²⁸ na thenge ĩmwe ya igongona rĩa kũhoroherio mehia; ²⁹ na ndegwa igĩrĩ, na ndũrũme ithano, na thenge ithano na tũtũrũme tũtano twa mwaka ũmwe, irutwo irĩ igongona rĩa ũiguano. Ici nĩcio indo iria ciarutirwo nĩ Eliabu mūrũ wa Heloni.

³⁰ Mũthenya wa kana, Elizuru mūrũ wa Shedeuru, mūtongoria wa andũ a Rubeni, nake akĩrehe maruta make.

³¹ Indo iria aarutire ciarĩ thaani ĩmwe ya betha ya ũritũ wa cekerĩ igana rĩmwe rĩa mĩrongo ĩtatũ, na mbakũri ĩmwe ya kũminjaminjĩria ya betha ya ũritũ wa cekerĩ mĩrongo mũgwanja, cierĩ kũringana na gĩthimo gĩa cekerĩ ya harĩa haamũre, na o

ĩmwe yaiyũrĩtio mũtu ũrĩa mũhinyu mũno ũtukanĩtio na maguta, ũrĩ iruta rĩa mũtu; ³² na thaani ĩmwe nene ya thahabu ya ũritũ wa cekeri ikũmi, ĩiyũrĩtio ũbumba; ³³ na gategwa kamwe, na ndũrũme ĩmwe, na gatũrũme ka mwaka ũmwe, nĩ ũndũ wa iruta rĩa njino; ³⁴ na thenge ĩmwe ya igongona rĩa kũhoroherio mehia; ³⁵ na ndegwa igĩrĩ, na ndũrũme ithano, na thenge ithano na tũtũrũme tũtano twa mwaka ũmwe, irutwo irĩ igongona rĩa ũiguano. Ici nĩcio indo iria ciarutirwo nĩ Elizuru mũrũ wa Shedeuru.

³⁶ Mũthenya wa gatano, Shelumieli mũrũ wa Zurishadai, mũtongoria wa andũ a Simeoni, nake akĩrehe maruta make.

³⁷ Indo iria aarutire ciarĩ thaani ĩmwe ya betha ya ũritũ wa cekeri igana rĩa mĩrongo ĩtatũ, na mbakũri ĩmwe ya betha ya kũminjaminjĩria ya ũritũ wa cekeri mĩrongo mũgwanja, cieri kũringana na gĩthimo gĩa cekeri ya harĩa haamũre, na o ĩmwe ĩiyũrĩtio mũtu ũrĩa mũhinyu mũno ũtukanĩtio na maguta, ũrĩ iruta rĩa mũtu; ³⁸ na thaani ĩmwe nene ya thahabu ya ũritũ wa cekeri ikũmi, ĩiyũrĩtio ũbumba; ³⁹ na gategwa kamwe, na ndũrũme ĩmwe, na gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe, nĩ ũndũ wa iruta rĩa njino; ⁴⁰ na thenge ĩmwe ya igongona rĩa kũhoroherio mehia; ⁴¹ na ndegwa igĩrĩ, na ndũrũme ithano, na thenge ithano, na tũtũrũme tũtano twa mwaka ũmwe, irutwo irĩ igongona rĩa ũiguano. Ici nĩcio indo iria ciarutirwo nĩ Shelumieli mũrũ

wa Zurishadai.

⁴² Mũthenya wa gatandatũ Eliasafu mūrũ wa Deueli, mūtongoria wa andũ a Gadi, nake akĩrehe maruta make.

⁴³ Indo iria aarutire ciarĩ thaani ãmwe ya betha ya ũritũ wa cekerĩ igana rĩa mĩrongo ãtatũ, na mbakũri ãmwe ya betha ya kũminjaminjĩria ya ũritũ wa cekerĩ mĩrongo mũgwanja, ciarĩ kũringana na gĩthimo gĩa cekerĩ ya harĩa haamũre, na o ãmwe ãyũritio mũtu ũrĩa mũhinyu mũno ũtukanĩtio na maguta, ũrĩ iruta rĩa mũtu; ⁴⁴ na thaani ãmwe nene ya thahabu ya ũritũ wa cekerĩ ikũmi, ãyũritio ũbumba; ⁴⁵ na gategwa kamwe, na ndũrũme ãmwe, na gatũrũme ka mwaka ũmwe, nĩ ũndũ wa iruta rĩa njino; ⁴⁶ na thenge ãmwe ya igongona rĩa kũhoroherio mehia; ⁴⁷ na ndegwa igĩrĩ, na ndũrũme ithano, na thenge ithano, na tũtũrũme tũtano twa mwaka ũmwe, irutwo irĩ igongona rĩa ũiguano. Ici nĩcio indo iria ciarutirwo nĩ Eliasafu mūrũ wa Deueli.

⁴⁸ Mũthenya wa mũgwanja Elishama mūrũ wa Amihudu, mūtongoria wa andũ a Efiraimu, nake akĩrehe maruta make.

⁴⁹ Indo iria aarutire ciarĩ thaani ya betha ya ũritũ wa cekerĩ igana rĩa mĩrongo ãtatũ, na mbakũri ãmwe ya betha ya kũminjaminjĩria ya ũritũ wa cekerĩ mĩrongo mũgwanja, ciarĩ kũringana na gĩthimo gĩa cekerĩ ya harĩa haamũre, na o ãmwe ãyũritio mũtu ũrĩa mũhinyu mũno ũtukanĩtio na maguta, ũrĩ iruta rĩa mũtu; ⁵⁰ na thaani ãmwe nene ya

thahabu ya ũritũ wa cekeri ikũmi, ñiyũrĩtio ũbumba; ⁵¹ na gategwa kamwe, na ndũrũme ãmwe, na gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe, nĩ ũndũ wa iruta rĩa njino; ⁵² na thenge ãmwe ya igongona rĩa kũhoroherio mehia; ⁵³ na ndegwa igĩrĩ, na ndũrũme ithano, na thenge ithano, na tũtũrũme tũtano twa mwaka ũmwe, irutwo irĩ igongona rĩa ũiguano. Ici nĩcio indo iria ciarutirwo nĩ Elishama mũrũ wa Amihudu.

⁵⁴ Mũthenya wa kanana Gamalieli mũrũ wa Pedazuru, mũtongoria wa andũ a Manase, nake akĩrehe maruta make.

⁵⁵ Indo iria aarutire ciarĩ thaani ãmwe ya betha ya ũritũ wa cekeri igana rĩa mĩrongo ãtatũ na mbakũri ãmwe ya betha ya kũminjaminjĩria ya ũritũ wa cekeri mĩrongo mũgwanja, ciarĩ kũringana na gĩthimo gĩa cekeri ya harĩa haamũre, na o ãmwe ñiyũrĩtio mũtu ũrĩa mũhinyu mũno ũtukanĩtio na maguta, ũrĩ iruta rĩa mũtu; ⁵⁶ na thaani ãmwe nene ya thahabu ya ũritũ wa cekeri ikũmi, ñiyũrĩtio ũbumba; ⁵⁷ na gategwa kamwe, na ndũrũme ãmwe, na gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe, nĩ ũndũ wa iruta rĩa njino; ⁵⁸ na thenge ãmwe ya igongona rĩa kũhoroherio mehia; ⁵⁹ na ndegwa igĩrĩ, na ndũrũme ithano, na thenge ithano, na tũtũrũme tũtano twa mwaka ũmwe, irutwo irĩ igongona rĩa ũiguano. Ici nĩcio indo iria ciarutirwo nĩ Gamalieli mũrũ wa Pedazuru.

⁶⁰ Mũthenya wa kenda, Abidani mũrũ wa

Gideoni, mūtongoria wa andũ a Benjamini, nake akĩrehe maruta make.

⁶¹ Indo iria aarutire ciarĩ thaani ĩmwe ya betha ya ũritũ wa cekerĩ igana rĩa mĩrongo ĩtatũ, na mbakũri ĩmwe ya betha ya kũminjaminjĩria ya ũritũ wa cekerĩ mĩrongo mũgwanja, cierĩ kũringana na gĩthimo gĩa cekerĩ ya harĩa haamũre, na o ĩmwe ĩyũrĩtio mũtu ũrĩa mũhinyu mũno ũtukanĩtio na maguta, ũrĩ iruta rĩa mũtu; ⁶² na thaani ĩmwe nene ya thahabu ya ũritũ wa cekerĩ ikũmi, ĩyũrĩtio ũbumba; ⁶³ na gategwa kamwe, na ndũrũme ĩmwe, na gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe, nĩ ũndũ wa iruta rĩa njino; ⁶⁴ na thenge ĩmwe ya igongona rĩa kũhoroherio mehia; ⁶⁵ na ndegwa igĩrĩ, na ndũrũme ithano, na thenge ithano, na tũtũrũme tũtano twa mwaka ũmwe, irutwo irĩ igongona rĩa ũiguano. Ici nĩcio indo iria ciarutirwo nĩ Abidani mũrũ wa Gideoni.

⁶⁶ Mũthenya wa ikũmi Ahiezeri mũrũ wa Amishadai, mūtongoria wa andũ a Dani, nake akĩrehe maruta make.

⁶⁷ Indo iria aarutire ciarĩ thaani ĩmwe ya betha ya ũritũ wa cekerĩ igana rĩa mĩrongo ĩtatũ, na mbakũri ĩmwe ya betha ya kũminjaminjĩria ya ũritũ wa cekerĩ mĩrongo mũgwanja, cierĩ kũringana na gĩthimo gĩa cekerĩ ya harĩa haamũre, na o ĩmwe ĩyũrĩtio mũtu ũrĩa mũhinyu mũno ũtukanĩtio na maguta, ũrĩ iruta rĩa mũtu; ⁶⁸ na thaani ĩmwe nene ya thahabu ya ũritũ wa cekerĩ ikũmi, ĩyũrĩtio

ũbumba; ⁶⁹ na gategwa kamwe, na ndūrũme ïmwe, na gatūrũme kamwe ka mwaka ïmwe, nĩ ũndũ wa iruta rĩa njino; ⁷⁰ na thenge ïmwe ya igongona rĩa kũhoroherio mehia; ⁷¹ na ndegwa igĩrĩ, na ndūrũme ithano, na thenge ithano, na tūtūrũme tūtano twa mwaka ïmwe, irutwo irĩ igongona rĩa ũiguano. Ici nĩcio indo iria ciarutirwo nĩ Ahiezeri mūrũ wa Amishadai.

⁷² Mũthenya wa ikũmi na ïmwe, Pagieli mūrũ wa Okirani, mūtongoria wa andũ a Asheri, nake akĩrehe maruta make.

⁷³ Indo iria aarutire ciarĩ thaani ïmwe ya betha ya ũritũ wa cekerĩ igana rĩa mĩrongo ïtatũ, na mbakũri ïmwe ya betha ya kũminjaminjĩria ya ũritũ wa cekerĩ mĩrongo mũgwanja, cierĩ kũringana na gĩthimo gĩa cekerĩ ya harĩa haamũre, na o ïmwe ïiyūrĩtio mũtu ũrĩa mũhinyu mũno ũtukanĩtio na maguta, ũrĩ iruta rĩa mũtu; ⁷⁴ na thaani ïmwe nene ya thahabu ya ũritũ wa cekerĩ ikũmi, ïiyūrĩtio ũbumba; ⁷⁵ na gategwa kamwe, na ndūrũme ïmwe, na gatūrũme kamwe ka mwaka ïmwe, nĩ ũndũ wa iruta rĩa njino; ⁷⁶ na thenge ïmwe ya igongona rĩa kũhoroherio mehia; ⁷⁷ na ndegwa igĩrĩ, na ndūrũme ithano, na thenge ithano na tūtūrũme tūtano twa mwaka ïmwe, irutwo irĩ igongona rĩa ũiguano. Ici nĩcio indo iria ciarutirwo nĩ Pagieli mūrũ wa Okirani.

⁷⁸ Mũthenya wa ikũmi na ïĩrĩ Ahira mūrũ wa Enani, mūtongoria wa andũ a Nafitali, nake

akĩrehe maruta make.

⁷⁹ Indo iria aarutire ciarĩ thaani ĩmwe ya betha ya ũritũ wa cekerĩ igana rĩa mĩrongo ĩtatũ, na mbakũri ĩmwe ya betha ya kũminjaminjĩria ya ũritũ wa cekerĩ mĩrongo mũgwanja, cieri kũringana na gĩthimo gĩa cekerĩ ya harĩa haamũre, na o ĩmwe ĩyũritio mũtu ũrĩa mũhinyu mũno ũtukanĩtio na maguta, ũrĩ iruta rĩa mũtu; ⁸⁰ na thaani ĩmwe nene ya thahabu ya ũritũ wa cekerĩ ikũmi, ĩyũritio ũbumba; ⁸¹ na gategwa kamwe, na ndũrũme ĩmwe, na gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe, nĩ ũndũ wa iruta rĩa njino; ⁸² na thenge ĩmwe ya igongona rĩa kũhoroherio mehia; ⁸³ na ndegwa igĩrĩ, na ndũrũme ithano, na thenge ithano, na tũtũrũme tũtano twa mwaka ũmwe, irutwo irĩ igongona rĩa ũiguano. Ici nĩcio indo iria ciarutirwo nĩ Ahira mũrũ wa Enani.

⁸⁴ Maya nĩmo maarĩ maruta ma atongoria a andũ a Isiraeli nĩ ũndũ wa kwamũrwo gwa kĩgongona rĩrĩa gĩaitagĩrĩrio maguta: ciarĩ thaani cia betha ikũmi na igĩrĩ na mbakũri cia betha cia kũminjaminjĩria ikũmi na igĩrĩ na thaani nene cia thahabu ikũmi na igĩrĩ. ⁸⁵ Thaani o ĩmwe ya betha yarĩ na ũritũ wa cekerĩ igana rĩa mĩrongo ĩtatũ, na mbakũri o ĩmwe ya kũminjaminjĩria yarĩ na ũritũ wa cekerĩ mĩrongo mũgwanja. Thaani cia betha ciothe ciarĩ na ũritũ wa cekerĩ ngiri igĩrĩ na magana mana, § kũringana na gĩthimo gĩa cekerĩ

---

§ 7:85 nĩ ta kilo 28

ya harĩa haamũre. ⁸⁶ Thaani iria nene ikũmi na igĩrĩ cia thahabu ciyũrĩtio ũbumba ciarĩ na ũritũ wa cekeri ikũmi o ĩmwe, kũringana na gĩthimo gĩa cekeri ya harĩa haamũre. Thaani icio nene cia thahabu ciothe ciarĩ na ũritũ wa cekeri igana rĩa mĩrongo ĩrĩ.* ⁸⁷ Mũigana wotho wa nyamũ cia kũrutwo igongona rĩa njino warĩ tũtegwa ikũmi na twĩrĩ, na ndũrũme ikũmi na igĩrĩ na tũtũrũme ikũmi na twĩrĩ twa mwaka ũmwe, hamwe na maruta ma cio ma mũtu. Thenge ikũmi na igĩrĩ ciarutirwo irĩ igongona rĩa kũhoroherio mehia. ⁸⁸ Mũigana wa nyamũ ciothe cia igongona rĩa ũiguano ciarĩ ndegwa mĩrongo ĩrĩ na inya, na ndũrũme mĩrongo ĩtandatũ, na thenge mĩrongo ĩtandatũ, na tũtũrũme mĩrongo ĩtandatũ twa mwaka ũmwe. Macio nĩmo maarĩ maruta ma kwamũrwo gwa kĩgongona thuutha wa kĩa rĩkia gũitĩrĩrio maguta.

⁸⁹ Rĩrĩa Musa atonyire Hema-ya-Gũtũnganwo kwaria na Jehova-rĩ, nĩaguire mũgambo ũkĩmwarĩria kuuma gatagatĩ ka makerubi marĩa meerĩ maarĩ igũrũ rĩa gĩtĩ gĩa tha, igũrũ rĩa ithandũkũ rĩa Ũira. Nake Jehova akĩmwarĩria.

8

Kũgwatia Matawa

¹ Nake Jehova akĩra Musa atĩrĩ, ² “Arĩria Harũni, ũmwĩre atĩrĩ, ‘Hĩndĩ ĩrĩa ũrĩbangaga matawa marĩa mũgwanja, mabangage nĩguo

---

* **7:86** nĩ ta kilo ĩmwe na nuthu (1.5)

ũtheri wamo waragĩre mwena wa na mbere wa mũtĩ ũcio wa kũigĩrĩrwo matawa.’ ”

³ Harũni agĩlka o ta ũguo; akĩbanga matawa macio amaroretie mwena ũrĩa ũtheri wamo watheragĩra hau mbere ya mũtĩ ũcio maaigagĩrĩrwo, o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa gwĩkwo. ⁴ Mũtĩ ũcio wa kũigĩrĩrwo matawa wathondeketwo ũũ: wathondeketwo na thahabu ya gũturwo, kuuma gĩtina-inĩ kĩaguo o nginya kũrĩa mahũa maguo maarĩ. Mũhianĩre wa mũtĩ ũcio wa kũigĩrĩrwo matawa wathondeketwo o ta ũrĩa mũhianĩre wago wonetio Musa nĩ Jehova.

Kwamũra Alawii

⁵ Nake Jehova akĩira Musa atĩrĩ: ⁶ “Oya Alawii ũmeherie kuuma kũrĩ andũ arĩa angĩ a Isiraeli, ũmatherie mathirwo nĩ thaahu. ⁷ Ũkĩmatheria ũgeekaga ũũ: Maminjaminjĩrie maaĩ ma kũmatheria thaahu; macooke menje njuĩrĩ cia mĩrĩ yao kũndũ guothe na mathambie nguo ciao, nĩguo metherie. ⁸ Ningĩ ũreke moe gategwa hamwe na iruta rĩako rĩa mũtu ũrĩa mũhinyu mũno ũtukanĩtio na maguta; nawe ũcooke woe gategwa kangĩ ga keerĩ ga kũrutwo igongona rĩa kũhoroherio mehia. ⁹ Ũrehe Alawii acio mbere ya Hema-ya-Gũtũnganwo, na ũcooke wĩte kĩrĩndĩ gĩothe kĩa andũ a Isiraeli hamwe. ¹⁰ Ũrehe Alawii acio mbere ya Jehova, nao andũ a Isiraeli mamaigĩrĩre moko mĩtwe. ¹¹ Nake Harũni arutĩre Jehova Alawii acio hau mbere yake taarĩ igongona rĩa gũthũngũthio

rĩrutĩtwo nĩ andũ a Isiraeli, nĩguo maikarage mehaarĩirie kũruta wĩra wa Jehova.

¹² “Thuutha ũcio Alawii maigĩrĩre moko mao mĩtwe ya ndegwa icio, ũcirutĩre Jehova, ĩmwe ĩtuĩke ya igongona rĩa kũhoroherio mehia na ĩyo ĩngĩ ĩtuĩke iruta rĩa njino, nĩgeetha Alawii mahoroherio. ¹³ Reke Alawii marũgame mbere ya Harũni na ariũ ake, na ũcooke ũmarutĩre Jehova taarĩ igongona rĩa gũthũngũthio. ¹⁴ Ũguo nĩguo ũkaamũra Alawii, ũmeherie kuuma kũrĩ andũ arĩa angĩ a Isiraeli, nao Alawii acio matuĩke akwa.

¹⁵ “Warĩkia gũtheria Alawii acio na kũmaruta matuĩke ta igongona rĩa gũthũngũthio-rĩ, nĩmarutage wĩra wao Hema-inĩ-ya-Gũtũnganwo. ¹⁶ Acio nĩo andũ a Isiraeli arĩa mekũheanwo kũrĩ nĩ biũ. Ndĩmeyoeire marĩ akwa ithenya rĩa marigithathi ma ciana cia tũhĩ kuuma kũrĩ mũtumia o wothe Mũisiraeli. ¹⁷ Irigithathi o rĩothe rĩa njamba gũkũ Isiraeli, kana nĩ rĩa mũndũ kana nĩ rĩa nyamũ-rĩ, nĩ rĩakwa. Rĩrĩa ndooragire marigithathi mothe kũu bũrũri wa Misiri-rĩ, hĩndĩ ĩyo nĩguo ndaamaamũrire matuĩke akwa mwene. ¹⁸ Na nĩ nĩ njoete Alawii ithenya rĩa marigithathi mothe ma ciana cia tũhĩ thĩnĩ wa Isiraeli. ¹⁹ Thĩnĩ wa andũ a Isiraeli othe-rĩ, nĩheanĩte Alawii matuĩke iheo kũrĩ Harũni na ariũ ake, na marutage wĩra Hema-inĩ-ino-ya-Gũtũnganwo handũ ha andũ a Isiraeli, na mamahorohagĩrie nĩgeetha andũ a Isiraeli matikae kũniinwo na mũthiro hĩndĩ ĩrĩa mangĩkuhĩrĩria handũ-harĩa-haamũre.”

²⁰ Musa, na Harũni marĩ na kĩrĩndĩ kũ gĩothe kĩa andũ a Isiraeli magĩka Alawii o ta ũguo Je-

hova aathĩte Musa. ²¹ Alawii acio magĩtheria na magĩthambia nguo ciao. Harũni nake agĩcooka akĩmaruta ta igongona rĩa gũthũngũthio mbere ya Jehova, na akĩmahoroheria nĩguo amatherie. ²² Thuutha ũcio, Alawii magĩtoonya Hema-inĩ-ĩyo-ya-Gũtũnganwo marutage wĩra wao marũgamĩrĩrwo nĩ Harũni na ariũ ake. Magĩka Alawii acio o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa gwĩkwo.

²³ Ningĩ Jehova akĩra Musa atĩrĩ, ²⁴ “Ũndũ ũyũ nĩguo ũkoniĩ Alawii: Atĩrĩ, arũme othe arĩa mahingĩtie mĩaka mĩrongo ĩrĩ na ĩtano na makĩria nĩo marĩkaga kũruta wĩra Hema-inĩ-ya-Gũtũnganwo, ²⁵ no mahingia mĩaka mĩrongo ĩtano-rĩ, no nginya mahurũke kuuma wĩra ũcio wao wa gũtungata, matigacooke kũruta wĩra. ²⁶ No rĩrĩ, no mateithagĩrĩrie ariũ a ithe wao rĩrĩa mekũruta wĩra Hema-inĩ-ya-Gũtũnganwo, no-o ene matikarute wĩra ũcio. Ũguo nĩguo ũrĩgayagĩra Alawii wĩra ũrĩa marĩrutaga.”

9

Gĩathĩ-gĩa-Bathaka

¹ Nake Jehova akĩarĩria Musa kũu Werũ-inĩ wa Sinai mweri-inĩ wa mbere wa mwaka wa keerĩ thuutha wa andũ a Isiraeli kuuma bũrũri wa Misiri, akĩmwĩra atĩrĩ, ² “Ĩra andũ a Isiraeli makũngũyagĩre Gĩathĩ-kĩa-Bathaka ihinda rĩrĩa rĩtuĩtwo. ³ Kũngũyagĩrai gĩathĩ kũu ihinda rĩrĩa rĩtuĩtwo, hwaĩ-inĩ wa mũthenya wa ikũmi na ĩna wa mweri ũyũ, kũringana na mawatho makĩo mothe na mũtabarĩre wakĩo.”

⁴ Nĩ ùndũ ùcio Musa akĩira andũ a Isiraeli makũngũire Gĩathĩ-kĩa-Bathaka. ⁵ Nao magũka o ro ùguo kũu Werũ-inĩ wa Sinai hwaĩ-inĩ wa mũthenya wa ikũmi na ĩna wa mweri wa mbere. Andũ a Isiraeli magũka maũndũ mothe o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

⁶ No amwe ao matingĩakũngũire Gĩathĩ-kĩa-Bathaka mũthenya ùcio nĩ ùndũ nĩmagwatĩtwo nĩ thaahu nĩ ùndũ wa kũhutania na kĩimba kĩa mũndũ. Nĩ ùndũ ùcio magũka kũrĩ Musa na Harũni mũthenya o ro ùcio ⁷ makĩira Musa atĩrĩ, “Nĩ tũnyiitĩtwo nĩ thaahu nĩ ùndũ wa kũhutania na kĩimba kĩa mũndũ, no nĩ kĩĩ gĩgũtũma tũgirio kũneana indo cia kũrutĩra Jehova tũrĩ hamwe na andũ a Isiraeli arĩa angĩ ihinda rĩrĩa rĩtuĩtwo?”

⁸ Musa akĩmacookeria atĩrĩ, “Etererai nyambe nduĩrie ũhoru wa ũrĩa Jehova egwathana ũhoru wanyu.”

⁹ Jehova agĩcooka akĩira Musa atĩrĩ, ¹⁰ “Ĩra andũ a Isiraeli atĩrĩ: ‘Rĩrĩa mũndũ wanyu o na ũrĩkũ kana njiaro cianyu marĩ na thaahu nĩ ùndũ wa kũhutania na kĩimba kĩa mũndũ, kana akorwo arĩ rũgendo-inĩ-rĩ, mũndũ ùcio o nake no akũngũire Gĩathĩ-kĩa-Bathaka ya Jehova. ¹¹ Marĩkũngũyagĩra gĩathĩ kũu hwaĩ-inĩ wa mũthenya wa ikũmi na ĩna wa mweri wa keerĩ. Marĩrĩaga gatũrũme na mĩgate ĩtarĩ mĩĩkĩre ndawa ya kũimbua na nyeni ndũrũ. ¹² Matikanatigie gacunjĩ o na kamwe karaare nginya rũciinĩ kana moine ihĩndĩ rĩako o na rĩmwe. Rĩrĩa megũkũngũira Gĩathĩ-kĩa-Bathaka ĩyo no nginya marũmagĩrĩre mũtabarĩre wakĩo wothe. ¹³ No mũndũ

angĩkorwo ndarĩ na thaahu, na ndathiite rūgendo, na aage gũkũngũira Gĩathĩ-kĩa-Bathaka, mũndũ ũcio nĩakaingatwo athengio kuuma kũrĩ andũ ao, nĩ ũndũ ndaareheire Jehova indo iria arutagĩrwo ihinda rĩrĩa rĩtuĩtwo. Mũndũ ũcio nĩagacookererwo nĩ mehia make mwene.

¹⁴ “Mũgeni ũikaranĩtie na inyuĩ na ende gũkũngũira Gĩathĩ-kĩa-Bathaka ya Jehova-rĩ, no nginya eke ũguo kũringana na watho na mũtabarĩre wakĩo. No nginya mũgĩage na mĩtabarĩre ya mũthemba ũmwe kũrĩ mũgeni na kũrĩ mũndũ ũrĩa ũciarĩirwo bũrũri wanyu.’”

Itu Igũrũ rĩa Hema-ĩrĩa-Nyamũre

¹⁵ Mũthenya ũrĩa Hema-ĩrĩa-Nyamũre, o Hema-ĩyo-ya-Ūira yaambirwo-rĩ, itu rĩkĩmĩhumbĩra. Kuuma hwaĩ-inĩ nginya rūciinĩ itu rĩu rĩarĩ igũrũ rĩa Hema-ĩyo-Nyamũre na itu rĩu rĩkoonagwo rĩhaana ta mwaki.

¹⁶ Ūguo nĩguo gwathiire na mbere gũikara; itu rĩkamĩhumbĩra ũtukũ na rĩkoonagwo rĩhaana ta mwaki.

¹⁷ Hĩndĩ ĩrĩa yothe itu rĩu rĩeheraga kuuma harĩ hema ĩyo, andũ a Isiraeli makoimagara magathiĩ; na rĩrĩ, itu rĩu rĩarũgamĩra handũ, andũ a Isiraeli makaamba hema ciao ho.

¹⁸ Jehova aathana-rĩ, andũ a Isiraeli makoimagara magathiĩ, na aathana rĩngĩ makaamba hema ciao. Hĩndĩ ĩrĩa yothe itu rĩu rĩaikara igũrũ rĩa Hema-ĩyo-Nyamũre, maikaraga o hau kambĩ. ¹⁹ Hĩndĩ ĩrĩa itu rĩaikara igũrũ rĩa Hema-ĩyo-Nyamũre kahinda karaaya-rĩ, andũ a Isiraeli magaathĩkĩra Jehova na

makaaga kuumagara. ²⁰ Mahinda mamwe itu rīu rīaikaraga igūrū rīa Hema-īyo-Nyamūre o matukū manini; no Jehova aathana makaamba hema, na ningī aathana, makoimagara magathiĩ. ²¹ Mahinda mamwe itu rīu rīaikaraga o kuuma hwaĩ-inĩ nginya rūciinĩ, na itu rīehera rūciinĩ-rĩ, makoimagara magathiĩ. Kana nĩ mũthenya kana nĩ ūtukū, hĩndĩ o yothe itu rīu rīehera nao makoimagara magathiĩ. ²² Itu rīu rīngīaikarire igūrū rīa hema īyo mũthenya ĩĩrĩ, kana mweri, kana mwaka, andũ a Isiraeli maikaraga kũu kambĩ, na matingĩoimagarire mathĩ, no itu rīu rīehera makoimagara magathiĩ. ²³ Jehova aathana makaamba hema, na ningī Jehova aathana makoimagara magathiĩ. Maathĩkagĩra watho wa Jehova kũringana na ūrĩa aathaga Musa.

10

Tũrumbeta twa Betha

¹ Jehova akĩira Musa atĩrĩ: ² “Thondeka tũrumbeta twĩrĩ, ūtũthondeke na betha ndure, tũhũthagĩrwo gwĩtaga kĩrĩndĩ hamwe, o na twa gwĩta andũ moime kambĩ moimagare mathĩ. ³ Hĩndĩ ĩrĩa tũrumbeta tweerĩ twahuhwo hamwe, kĩrĩndĩ gĩothe gĩkongana harĩwe hau itonyero-inĩ rīa Hema-ya-Gũtũnganwo. ⁴ Angĩkorwo no karumbeta kamwe kahuhwo-rĩ, atongoria, nĩo anene a mbarĩ cia Isiraeli, nĩo mariũnganaga harĩwe. ⁵ Rĩrĩa karumbeta kahuhwo na mũgambo mũnene, mũhĩrĩga ĩrĩa ĩkarĩte mwena wa irathĩro ĩkoimagara. ⁶ Karumbeta ga keerĩ kahuhwo na mũgambo

mũnene, andũ a kambĩ cia mwena wa gũthini makoimagara. Mũgambo ũcio mũnene nĩguo kĩmenyithia gĩa kuomagara. ⁷ Nĩgeetha kĩrĩndĩ kĩũngane-rĩ, huhagai tũrumbeta, no ti na mĩhuhĩre ta ĩyo ĩngĩ.

⁸ “Ariũ a Harũni, acio athĩnjĩri-Ngai, nĩo marĩhuhaga tũrumbeta tũu. Ũndũ ũcio ũtuĩke watho wa gũtũũrio nĩ inyuĩ na njjarwa iria igooka. ⁹ Rĩrĩa mũgũthiĩ mbaara ĩrĩ bũrũri wanyu kĩũmbe mũkarũe na thũ iria imũhinyagĩrĩria-rĩ, huhagai tũrumbeta na mũgambo mũnene. Hĩndĩ ĩyo Jehova Ngai wanyu nĩakamũririkana na amũhonokie kuuma kũrĩ thũ cianyu. ¹⁰ Ningĩ mahinda manyu ma gũkena, nĩmo ma ciathĩ cianyu iria njathane, na ciathĩ cia Karũgamo ka Mweri, nĩ mũrĩhuhaga tũrumbeta nĩ ũndũ wa maruta ma njino na maruta ma ũiguano, na nĩmo magaatũka kĩririkano kĩa nyu mbere ya Ngai wanyu. Nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai Wanyu.”

Andũ a Isiraeli Kuuma Sinai

¹¹ Mũthenya wa mĩrongo ĩrĩ wa mweri wa keerĩ mwaka-inĩ wa ĩrĩ, itu nĩrĩherire kuuma hema-inĩ ĩrĩa nyamũre ya Ũira. ¹² Nao andũ a Isiraeli makiumagara kuuma Werũ wa Sinai magĩthiĩ kuuma handũ hamwe nginya harĩa hangĩ, o nginya rĩrĩa itu rĩu rĩarũgamire Werũ-inĩ wa Parani. ¹³ Nao makiumagara, arĩ riita rĩa mbere, o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

¹⁴ Ikundi cia kambĩ ya Juda nĩcio cioimagarire mbere, irũmĩrĩire bendera yao. Nake Nahashoni mũrũ wa Aminadabu nĩwe warĩ

mūtongoria wao. ¹⁵ Nethaneli mūrū wa Zuaru nīwe warī mūtongoria wa gīkundi kīa mūhīrīga wa Isakaru, ¹⁶ nake Eliabu mūrū wa Heloni nīwe warī mūtongoria wa gīkundi kīa mūhīrīga wa Zebuluni. ¹⁷ Ningī Hema-īrīa-Nyamūre īkīambūrwo, nao Agerishoni na Amerari, arīa maamīkuuaga, makiomagara.

¹⁸ Nacio ikundi cia kambī ya Rubeni ikīrūmīrīra ikundi cia Juda, irūmīrīire bendera yao. Elizuru mūrū wa Shedeuru nīwe warī mūtongoria wao. ¹⁹ Shelumieli mūrū wa Zurishadai nīwe warī mūtongoria wa gīkundi kīa mūhīrīga wa Simeoni, ²⁰ nake Eliasafu mūrū wa Deueli nīwe warī mūtongoria wa gīkundi kīa mūhīrīga wa Gadi. ²¹ Nao Akohathu makiomagara makuuīte indo iria nyamūre. Hema-īrīa-Nyamūre yarī īkorwo yaambītwo matanakinya.

²² Nacio ikundi cia kambī ya Efraimu ikīrūmīrīra ikundi cia Rubeni, irūmīrīire bendera yao. Elishama mūrū wa Amihudu nīwe warī mūtongoria wao. ²³ Gamalieli mūrū wa Pedazuru nīwe warī mūtongoria wa gīkundi kīa mūhīrīga wa Manase, ²⁴ nake Abidani mūrū wa Gideoni nīwe warī mūtongoria wa gīkundi kīa mūhīrīga wa Benjamini.

²⁵ Kūrīgīrīria-rī, ikundi cia kambī ya Dani ikiumagara irī thuutha wa icio ingī ciothe, ikiu-magara irūmīrīire bendera yao. Ahiezeri mūrū wa Amishadai nīwe warī mūtongoria wao. ²⁶ Pagieli mūrū wa Okirani nīwe watongoragia gīkundi kīa mūhīrīga wa Asheri, ²⁷ nake Ahira mūrū wa Enani nīwe watongoragia gīkundi kīa

mũhĩrĩga wa Nafitali. ²⁸ Ũguo nĩguo ikundi cia andũ a Isiraeli ciarũmanĩrĩire ikiumagara.

²⁹ Na rĩrĩ, Musa akĩira Hobabu mũrũ wa Reueli ũrĩa Mũmidiani ũrĩa warĩ mũthoni-we atĩrĩ, “Nĩtũroimagara tũthĩ kũrĩa Jehova aatwĩrire ũhoru wakuo atĩrĩ, ‘Nĩngamũhe kũndũ kũu.’ Ũka tũthĩ nawe, na nĩtũgũgwĩka maũndũ mega, nĩ ũndũ Jehova nĩerĩire Isiraeli maũndũ mega.”

³⁰ Hobabu akĩmũcookeria atĩrĩ, “Aca, ndigũũka; no ngũcooka bũrũri witũ na kũrĩ andũ aitũ.”

³¹ No Musa akĩmwĩra atĩrĩ, “Ndagũthaitha ndũgatũtuge. Wee nĩũũĩ kũndũ kũrĩa tũngĩamba hema ciitũ gũkũ werũ-inĩ, na no ũtuĩke maitho maitũ. ³² Ũngĩtwarana na ithuĩrĩ, nĩtũrĩkũgayagĩra kĩrĩa gĩothe kĩega Jehova arĩtũheaga.”

³³ Nĩ ũndũ ũcio makiumagara moimĩte hau kĩrĩma-inĩ kĩa Jehova, magĩthĩ rũgendo rwa mũthenya ĩtatũ. Narĩo ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Jehova rĩgĩthĩ rĩmatongoretie mũthenya ĩyo ĩtatũ, nĩguo rĩkamacarĩrie handũ ha kũhurũka.

³⁴ Narĩo itu rĩa Jehova rĩakoragwo igũrũ rĩao o mũthenya makiumagara kuuma kambĩ.

³⁵ Hĩndĩ ĩrĩa yothe ithandũkũ rĩoimagario, Musa akoiga atĩrĩ,

“Jehova, arahũka!

Thũ ciaku irohurunjũka;

thũ ciaku irokũũrĩra.”

³⁶ Hĩndĩ ĩrĩa rĩaigwo thĩ, akoiga atĩrĩ,

“Jehova cookerera ngiri ici cia Isiraeli ĩtangĩtarĩka.”

11

Mwaki Kuuma kūrī Jehova

¹ Na rīrī, andū a Isiraeli magīteta nī ūndū wa moritū mao, nakuo gūteta kwao gūkīiguuo nī Jehova, na rīrīa aamaiguire, agīakanwo nī marakara, nago mwaki ūkiuma kūrī Jehova, ūgīakana gatagatī kao, na ūgīcina ndeere imwe cia kambī. ² Rīrīa andū acio maakaīre Musa, Musa akīhooya Jehova, nago mwaki ūcio ūkīhora. ³ Nī ūndū ūcio handū hau hagītwo Tabera, tondū mwaki ūcio woimīte kūrī Jehova nīwakanīte gatagatī kao.

Tūmakia-arūme Tuumīte kūrī Jehova

⁴ Kīrīndī kīrīa kīarūmanīrīre nao makiuma būrūri wa Misiri gīkīambīrīria kwīrīrīria irio cia mīthemba īngī, na o rīngī andū a Isiraeli makīambīrīria kūrīra, makiuga atīrī, “Naarī korwo tūrī na nyama cia kūrīa! ⁵ Nītūkūrīrikana thamaki iria twarīaga kūu būrūri wa Misiri tūtekūgūra, o na marengē ma mīthemba mīthemba, na itūngūrū cia mahuti, na itūngūrū iria ndungu, o na itūngūrū thumu. ⁶ No rīu, tūtīrī na wendo wa kūrīa; na tūtīrī kīndū o nakī tuonaga, tīga o mana maya moiki!”

⁷ Mana macio maahaanaga ta mbeḡū cia mūtī ūrīa wītagwo korianda, na mūhianīre wamo watarī ta bedola. ⁸ Andū maathīaga makamangania, magacooka makamathīa na gīthī kīa moko, kana makamahūrīra ndīrī-inī na mūūthī. Maamarugaga na nyūngū kana magathondeka tūmīgate. Na maacamaga ta kīndū gīthondeketwo na maguta ma mūtamaiyū.

9 Rirĩa kwagĩa ime ũtukũ kũu kambĩ-inĩ, mana macio makagũanĩra narĩo.

10 Musa nĩaguire andũ a nyũmba ciothe makĩrĩra, o mũndũ arĩ mũromo-inĩ wa hema yake. Nake Jehova nĩarakarire mũno makĩria, na Musa agĩthĩnĩka. 11 Akĩũria Jehova atĩrĩ, “Nĩ kũ gītũmĩte ũrehere ndungata yaku thĩna ũyũ? Nĩ atĩa njikĩte ũkaaga gũgũkenia nĩguo ũnjigĩrĩre mũrigo wa andũ aya othe? 12 Kaĩ arĩ nĩ ithe wao? Kaĩ arĩ nĩ ndaamaciarire? Nĩ kũ kĩratũma ũnjĩre ndĩmakuue na moko makwa, ta ũrĩa mũreri wa mwana akuuaga kaana ka rũkenge, ndĩmatware bũrũri ũrĩa werĩre maithe mao ma tene na mwĩhĩtwa? 13 Ingĩruta nyama cia kũhe andũ aya othe kũ? Marandĩrĩra makiugaga atĩrĩ, ‘Tũhe nyama tũrĩe!’ 14 Ndingĩhota gũkuua andũ aya othe ndĩ nyiki; mũrigo ũyũ nĩ mũritũ mũno kũrĩ nĩ. 15 Angĩkorwo ũguo nĩguo ũkũnjĩka-rĩ, njũraga o ro rĩu, angĩkorwo nĩnjĩtikĩrĩkĩte nĩwe, na ndũkareke nyone mwanangĩko wakwa mwene.”

16 Nake Jehova akĩira Musa atĩrĩ: “Ndehere athuuri mĩrongo mũgwanja a Isiraeli arĩa wee ũũĩ atĩ nĩ atongoria na anene thĩinĩ wa andũ aya. Ũmarehe Hema-inĩ-ya-Gūtũnganwo, nĩguo marũgame hau hamwe nawe. 17 Nĩ na nĩ nĩngũikũrũka ngwarĩrie ho, njoe Roho ũrĩa ũrĩ naguo na ndĩmekĩre Roho ũcio. Nao nĩmarĩgũteithagia gũkuua mũrigo wa andũ aya nĩgeetha ndũkaũkuuage ũrĩ wiki.

18 “Ningĩ wĩre andũ atĩrĩ, ‘Mwĩtheriei, mwĩhaarĩrie nĩ ũndũ wa rũciũ, rĩrĩa mũkaarĩa nyama. Jehova nĩaramũiguire rĩrĩa

mũrarĩraga, mũkiugaga atĩrĩ, “Naarĩ korwo tũrĩ na nyama cia kũrĩa! Maũndũ maitũ maarĩ mega rĩrĩa twarĩ bũrũri wa Misiri!” Rũu-rĩ, Jehova nĩekũmũhe nyama, na nĩmũgũcirĩa. ¹⁹ Na rĩrĩ, mũtigũcirĩa o mũthenya ũmwe, kana mũthenya ĩrĩ, kana ĩtano, kana ikũmi, kana mũthenya mũrongo ĩrĩ, ²⁰ no mũgũcirĩa mweri mũgima, o nginya ciume na maniũrũ manyu, na inyuĩ mũcinyire, nĩ ũndũ nĩmũregete Jehova ũrĩa ũrĩ hamwe na inyuĩ, na mũkarĩra mũrĩ mbere yake, mũkiugaga atĩrĩ, “Nĩ kĩĩ gĩatũmire tuume bũrũri wa Misiri?” ’ ’ ”

²¹ No Musa akĩira Jehova atĩrĩ, “Andũ arĩa ndĩ nao haha nĩ ngiri magana matandatũ arĩa maretwara na magũrũ, nawe woiga atĩ, ‘Nĩngũmahe nyama cia kũrĩa mweri mũgima!’ ²² Andũ aya o na mangĩthĩnjĩrwo ndũuru cia mbũri na cia ng’ombe-rĩ, no imaigne? O na mangĩtegerwo thamaki ciothe cia iria-inĩ-rĩ, no imaigne?”

²³ Jehova agĩcookeria Musa atĩrĩ, “Anga hinya wa guoko kwa Jehova nĩũnyiihĩte? Rũu wee, nĩũkuona kana ũrĩa njugĩte nĩũkahingio kana ndũkahingio.”

²⁴ Nĩ ũndũ ũcio Musa akiuma nja, akĩira andũ acio ũrĩa Jehova oigĩte. Nake agĩcookanĩrĩria athuuri amwe ao mũrongo mũgwanja, akĩmarũgamia marigiicĩrie Hema ĩyo. ²⁵ Nake Jehova agĩkũrũka na itu akĩaria na Musa, akĩoya Roho ũrĩa warĩ thĩinĩ wa Musa, na agĩkĩra Roho ũcio thĩinĩ wa athuuri acio mũrongo mũgwanja. Rĩrĩa Roho okire igũrũ rĩao-rĩ, makĩratha mohoro, no matiacookire gwĩka ũguo hĩndĩ ĩngĩ.

²⁶ No rĩrĩ, andũ eerĩ, nĩo Elidadi na Medadi, nĩmatigĩtwo kambĩ. Nao nĩmandĩkitwo hamwe na athuuri acio angĩ no matiathiĩte Hema-inĩ ĩyo. No rĩrĩ, Roho nĩ okire igũrũ rĩao, nao makĩratha mohoro marĩ kũu kambĩ. ²⁷ Mwanake ũmwe agĩteng'era akĩĩra Musa atĩrĩ, "Elidadi na Medadi nĩmararatha mohoro kũu kambĩ."

²⁸ Joshua mũrũ wa Nuni, ũrĩa wateithagia Musa kuuma arĩ mũnini, akĩarĩria Musa, akĩmwĩra atĩrĩ, "Musa, mwathi wakwa, makaanie!"

²⁹ No Musa akĩmũcookeria atĩrĩ, "Kaĩ ũkũigua ũiru nĩ ũndũ wakwa? Nĩ ingĩenda andũ othe a Jehova makorwo marĩ anabii, na atĩ Jehova amekĩre Roho wake!" ³⁰ Thuutha ũcio Musa na athuuri acio a Isiraeli magĩcooka kambĩ.

³¹ Na rĩrĩ, rũhuho rũkiuma harĩ Jehova, rũkĩrehe tũmakia-arũme kuuma iria-inĩ. Rũgĩtũgũithia tũthiũrũrũkĩirie mĩena yothe ya kambĩ buti ithatũ kuuma thĩ, handũ ha itĩna rĩa rũgendo rwa mũthenya mũgima mbarĩ ciothe. ³² Mũthenya ũcio wothe na ũtukũ, na mũthenya ũcio ũngĩ wothe, andũ acio makiumagara makĩũngania tũmakia-arũme. Gũtirĩ mũndũ wonganirie thuutha wa homeri ikũmi.* Ningĩ magĩtwanĩka gũthiũrũrũkĩria kambĩ yothe. ³³ No rĩrĩ, rĩrĩa nyama icio ciarĩ tũnua-inĩ twao, o na itarĩ ndanuke-rĩ, marakara ma Jehova magĩakanĩra andũ acio, akĩmahũũra na mũthiro mũnene. ³⁴ Tondũ ũcio handũ hau hagĩtwo Kibirothu-Hataava, nĩ ũndũ hau nĩho maathikire andũ arĩa maaguĩte thuti ya irio ingĩ.

---

* 11:32 nĩ ta kilo 2,200

³⁵ Kuuma Kibirothu-Hataava, andũ acio nĩmathiire rũgendo, magĩkinya Hazerothu, magĩkara kuo.

12

Miriamu na Harũni Gũkararia Musa

¹ Nao Miriamu na Harũni magĩtetia Musa, nĩ ũndũ wa mĩtumia wake Mũkushi, nĩgũkorwo Musa nĩ ahikĩtie Mũkushi. ² Ningĩ nao mooragia atĩrĩ, “Anga Jehova angĩaria o na Musa wiki? Githĩ o na ithuĩ to atwarĩrie?” Nake Jehova akĩgua ndeto icio.

³ (Na rĩrĩ, Musa aarĩ mũndũ mwĩnyiihia mũno, mwĩnyiihia gũkĩra andũ arĩa angĩ othe gũkũ thĩ).

⁴ O rĩmwe Jehova akĩra Musa na Harũni na Miriamu atĩrĩ, “Inyuĩ atatũ umai mũũke Hema-inĩ ĩyo-ya-Gũtũnganwo.” Nĩ ũndũ ũcio othe atatũ makiuma magĩthĩ ho.

⁵ Ningĩ Jehova agĩkũrũka arĩ thĩinĩ wa gĩtugĩ gĩa itu, akĩrũgama itoonyero-inĩ rĩa Hema ĩyo, na agĩta Harũni na Miriamu. Na eerĩ magĩthiathia harĩ we, ⁶ nake akĩmeera atĩrĩ, “Thikĩrĩriai ciugo ciakwa:

“Rĩrĩa mũnabii wa Jehova arĩ gatagatĩ-inĩ kanyu-rĩ,
nĩ nĩndĩmwĩguũragĩria na cioneki,
na ngamwarĩria na irooto.

⁷ No ha ũhoru wa Musa ndungata yakwa ndĩkaga ũguo;
we nĩ mwĩhokeku thĩinĩ wa nyũmba yakwa yothe.

⁸ Musa-rĩ, twaranagĩria nake ũthiũ kwa ũthiũ,
tũkaaranĩria ũhoru mũtaũku,

na ndimwaragĩria na thimo;
na nĩwe wonaga ũrĩa Jehova atariĩ.
Nĩ kĩĩ kĩgiririe mwĩtigĩre gũteta Musa ndungata
yakwa?”

⁹ Nake Jehova agĩcinwo nĩ marakara nĩ ũndũ
wao, agĩthiĩ akĩmatiga.

¹⁰ Rĩrĩa itu rĩu rĩeherire igũrũ rĩa Hema ĩyo,
Miriamu agĩkorwo aarũgamĩte o ro hau, arĩ na
mangũ, akerũha o ta ira. Nake Harũni ehũgũra
akĩona atĩ Miriamu aarĩ na mangũ; ¹¹ nake akĩira
Musa atĩrĩ, “Ndagũthaitha, mwathi wakwa,
ndũgatũrũithĩrie wĩhia ũcio twĩkĩte na ũrimũ.
¹² Ndũkareke ahaane ta kĩhuno kiumĩte nda ya
nyina mwĩrĩ wakĩo ũbuthĩte mwena ũmwe.”

¹³ Nĩ ũndũ ũcio Musa agĩkaĩra Jehova, akiuga
atĩrĩ, “Wee Ngai, ndagũthaitha, mũhonie!”

¹⁴ Nake Jehova agĩcookeria Musa, akĩmwĩra
atĩrĩ, “Korwo ithe nĩamũtuĩrĩre mata ũthiũ-
rĩ, githĩ ndangĩaikarire na thoni matukũ
mũgwanja? Mũhingĩrĩriei na kũu nja ya kambĩ
matukũ mũgwanja; na thuutha ũcio no acookio
kambĩ.” ¹⁵ Nĩ ũndũ ũcio Miriamu akĩhingĩrĩrio
na kũu nja ya kambĩ ĩyo matukũ mũgwanja, nao
andũ acio angĩ matiathiire na mbere na rũgendo
nginya rĩrĩa Miriamu aacookirio kambĩ.

¹⁶ Thuutha ũcio, andũ acio a Isiraeli makiuma
Hazerothu magĩthiĩ makĩamba hema ciao Werũ-
inĩ wa Parani.

13

Gũthigaana Kaanani

¹ Nake Jehova akĩira Musa atĩrĩ, ² “Tũma
arũme amwe mathiĩ magathigaane bũrũri wa

Kaanani, ũrĩa ngũhe andũ a Isiraeli. Tũma mŭtongoria ũmwe wao, kuuma o mũhĩrĩga o mũhĩrĩga wa maithe mao.”

³ Nake Musa agĩathĩkĩra watho wa Jehova, na agĩtũma andũ acio kuuma Werũ wa Parani. Andũ acio othe maarĩ atongoria a andũ a Isiraeli.

⁴ Maya nĩmo mariĩtwa ma atongoria acio:

kuuma mũhĩrĩga wa Rubeni, aarĩ Shamua mŭrũ wa Zakuri;

⁵ kuuma mũhĩrĩga wa Simeoni, aarĩ Shafati mŭrũ wa Hori;

⁶ kuuma mũhĩrĩga wa Juda, aarĩ Kalebu mŭrũ wa Jefune;

⁷ kuuma mũhĩrĩga wa Isakaru, aarĩ Igali mŭrũ wa Jusufu;

⁸ kuuma mũhĩrĩga wa Efiraimu, aarĩ Hoshea mŭrũ wa Nuni;

⁹ kuuma mũhĩrĩga wa Benjamini, aarĩ Paliti mŭrũ wa Rafu;

¹⁰ kuuma mũhĩrĩga wa Zebuluni, aarĩ Gadieli mŭrũ wa Sodi;

¹¹ kuuma mũhĩrĩga wa Manase (na nĩguo mũhĩrĩga wa Jusufu), aarĩ Gadi mŭrũ wa Susi;

¹² kuuma mũhĩrĩga wa Dani, aarĩ Amieli mŭrũ wa Gemali;

¹³ kuuma mũhĩrĩga wa Asheri, aarĩ Sethuri mŭrũ wa Mikaeli;

¹⁴ kuuma mũhĩrĩga wa Nafitali, aarĩ Nahabi mŭrũ wa Vofisi;

¹⁵ kuuma mũhĩrĩga wa Gadi, aarĩ Geueli mŭrũ wa Maki.

¹⁶ Macio nĩmo marĩtwa ma andũ arĩa Musa aatũmire magathigaane bũrũri ũcio. Nake Musa akĩgarũra rĩtwa rĩa Hoshea mũrũ wa Nuni akĩmũtua Joshua.

¹⁷ Rĩrĩa Musa aatũmire andũ acio magathigaane bũrũri wa Kaanani, aameerire atĩrĩ, “Ambatai mũtuĩkanĩrie Negevu, mũthiĩ bũrũri ũcio ũrĩ irĩma. ¹⁸ Tuĩriai bũrũri ũcio ũrĩa ũtariĩ, muone kana andũ akuo marĩ na hinya kana matirĩ hinya, o na kana nĩ aingĩ kana nĩ anini. ¹⁹ Ningĩ mũmenye bũrũri ũcio matũũraga ũhaana atĩa? Nĩ mwega kana nĩ mũũru? Matũũraga matũũra ma mũthemba ũrĩkũ? Nĩ mairigĩre na thingo cia hinya kana ti mairigĩre? ²⁰ Tĩri wakuo ũtariĩ atĩa? Nĩ mũnoru kana nĩ mũhĩnju? Kũrĩ mĩtĩ kana gũtirĩ? Geriai mũno mũrehe maciaro mamwe ma bũrũri ũcio.” (Hĩndĩ ĩyo nĩguo mũthabibũ yaambagĩrĩria kwĩrua.)

²¹ Tondũ ũcio makĩambata magĩthigaana bũrũri ũcio kuuma Werũ wa Zini nginya Rehobu, merekeire Lebo-Hamathu. ²² Mambatire matuĩkanĩrie Negevu na magĩkinya Hebironi kũrĩa Ahimani, na Sheshai, na Talimai, njiaro cia Anaki, maatũũraga. (Itũũra rĩa Hebironi rĩakĩtwo mĩaka mũgwanja mbere ya itũũra rĩa Zoani gwakwo bũrũri-inĩ wa Misiri.) ²³ Rĩrĩa maakinyire Kĩanda gĩa Eshikoli, magĩtema rũhonge rwarĩ na kĩmanjĩka kĩmwe gĩa thabibũ. Andũ eerĩ ao makĩrũkuuanĩra na mũtĩ, hamwe na makomamanga mamwe, na ngũyũ. ²⁴ Naho handũ hau hagĩtwo Kĩanda gĩa Eshikoli nĩ ũndũ wa kĩmanjĩka kũu gĩa thabibũ kĩrĩa andũ a Isir-

aeli acio maatemire ho. ²⁵ Matukũ mĩrongo ĩna mathira magĩcooka kuuma gũthigaana bũrũri ũcio.

Gũcookia Ũhoru wa Ũthigaani

²⁶ Nao magĩcooka kũrĩ Musa, na Harũni na kĩrĩndĩ gĩothe kĩa andũ a Isiraeli kũu Kadeshi o kũu Werũ-inĩ wa Parani. Kũu makĩhe Musa na Harũni, na kiũngano gĩothe ũhoru ũcio na makĩmoonia maciaro ma bũrũri ũcio. ²⁷ Makĩhe Musa ũhoru ũyũ: “Nĩtwatoonyire bũrũri ũria watũtũmire, nago nĩ bũrũri ũrĩ bũthi wa iria na ũũkĩ! Maya nĩmo maciaro maguo. ²⁸ No rĩrĩ, andũ arĩa matũũraga kũu marĩ hinya, na matũũra mao nĩmairigĩre na thingo cia hinya, na nĩ manene mũno. O na ningĩ nĩtuonire njiaro cia Anaki kuo. ²⁹ Aamaleki matũũraga kũu Negevu; Ahiti, na Ajebusi, na Aamori matũũraga bũrũri ũria ũrĩ irĩma; Akaanani nao matũũraga ndwere-inĩ cia iria na hũgũrũrũ-inĩ cia Rũũĩ rwa Jorodani.”

³⁰ Nake Kalebu agĩkiria andũ acio o hau mbere ya Musa, akiuga atĩrĩ, “Nĩtwagĩrĩrwo nĩ kwambata tũthiĩ twĩnyitĩre bũrũri ũcio, nĩ ũndũ no tũhote gwĩka ũguo.”

³¹ No andũ arĩa maambatĩte nake makiuga atĩrĩ, “Tũtingĩtharĩkĩra andũ acio, marĩ na hinya gũtũkĩra.” ³² Nao makĩhunjia ũhoru mũũru kũrĩ andũ a Isiraeli ũkoniĩ bũrũri ũcio maathigaanĩte. Makiuga atĩrĩ, “Bũrũri ũcio tũrathigaanire nĩ bũrũri ũgũtambuura andũ arĩa matũũraga kuo ũkamaniina biũ. Andũ arĩa othe tuonire kuo nĩ anene mũno. ³³ Nĩtuonire Anefili kuo (njiaro cia Anaki, a kĩruka kĩa

Anefilu). Tweyonaga tũhaana ta ndaahi, o nao moonaga tũhaana o ta cio.”

14

Andũ Kũrema

¹ Ūtukũ ūcio andũ othe a kĩrĩndĩ gĩa Isiraeli makĩrĩra maanĩrĩire na mũgambo mũnene.

² Andũ acio othe a Isiraeli makĩnuguna nĩ ūndũ wa Musa na Harũni, na kĩũngano kũ gĩothe gĩkĩmeera atĩrĩ, “Naarĩ korwo twakuĩrĩire Misiri! Kana werũ-inĩ ūyũ! ³ Nĩ kĩ gĩgũtũma Jehova atũrehe bũrũri ūyũ atũrekererie tũũragwo na rũhiũ rwa njora? Atumia aitũ na ciana ciitũ megũtuĩka a gũtahwo. Githĩ wega ti tũcooke bũrũri wa Misiri?” ⁴ Nao makĩrana mũndũ na ūrĩa ūngĩ atĩrĩ, “Twagĩrĩrwo nĩ tũthuure mũtongoria tũcooke bũrũri wa Misiri.”

⁵ Hĩndĩ ĩyo Musa na Harũni makĩgũithia maturumithĩtie mothiũ mao thĩ mbere ya kĩũngano kũ gĩothe kĩa andũ a Isiraeli kĩrĩa kĩaagomanĩte hau. ⁶ Joshua mũrũ wa Nuni na Kalebu mũrũ wa Jefune, arĩa maarĩ hamwe na arĩa maathiĩte gũthigaana bũrũri ūcio magĩtembũranga nguo ciao.* ⁷ Makĩra kĩũngano kũ gĩothe kĩa andũ a Isiraeli atĩrĩ, “Bũrũri ūrĩa twatuĩkanĩrie na tũkĩũthigana, nĩ bũrũri mwega mũno makĩria. ⁸ Jehova angĩkorwo nĩakenetio nĩ ithuĩ, nĩegũtũtongoria tũtoonye bũrũri ūcio, bũrũri ūcio ūiyũrite bũthi wa iria na ūũkĩ, na nĩegũtũthe guo ūtuĩke

* **14:6** Gũtarũranga nguo yarĩ njĩra ya gũcakaya kana kuonania marakara.

witũ. ⁹ No rĩrĩ, mūtikaremere Jehova. Na mūtigetigĩre andũ a bũrũri ũcio, nĩ ũndũ tũkũmameria biũ. Ũgitĩri wao nĩ mweherie, no Jehova arĩ hamwe na ithuĩ. Mūtikametigĩre.”

¹⁰ No kĩũngano kũu gĩothe gĩkĩaria ũhoru wa kũmahũũra na mahiga nyuguto. Hĩndĩ ĩyo riiri wa Jehova ũkiumĩrĩra andũ othe a Isiraeli hau Hema-inĩ ya Gũtũnganwo. ¹¹ Nake Jehova akĩũria Musa atĩrĩ, “Andũ aya megũtũũra maanyararĩte nginya-rĩ? Megũtũũra maregete kũnjĩtkia nginya-rĩ, o na ningĩte ciana ny-ingĩ ũguo gatagatĩ kao? ¹² Nĩngũmahũũra na mũthiro ndĩmaniine, no wee ngũgũtua rũrĩrĩ rũnene na rũrĩ na hinya kũmakĩra.”

¹³ Musa akĩira Jehova atĩrĩ, “Andũ a Misiri nĩmakaigua ũhoru ũcio! Nĩwe warutire andũ aya makiuma gatagatĩ kao na ũndũ wa ũhoti waku. ¹⁴ Nao nĩmakeera aikari a bũrũri ũyũ ũhoru ũcio. Nĩmaiguĩte atĩ Wee, O Wee Jehovarĩ, ũkoragwo na andũ aya, na atĩ Wee Jehova, wanonwo ũthiũ kwa ũthiũ, na atĩ itu rĩaku rĩikaraga igũrũ rĩao, o na atĩ Wee ũthiiaga mbere yao thĩinĩ wa gĩtugĩ kĩa itu mũthenya na ũrĩ thĩinĩ wa gĩtugĩ kĩa mwaki ũtukũ. ¹⁵ Ũngĩũraga andũ aya othe o ro rĩmwe-rĩ, ndũrĩrĩ iria ciiguĩte ũhoru ũyũ waku nĩikoiga atĩrĩ, ¹⁶ ‘Jehova nĩaremirwo nĩgũkinyia andũ aya bũrũri ũrĩa aamerĩire na mwĩhĩtwa; nĩ ũndũ ũcio akĩmooragĩra werũ-inĩ.’

¹⁷ “Na rĩrĩ, hinya wa Mwathani ũrokĩonekana o ta ũrĩa ugĩte, atĩrĩ: ¹⁸ ‘Jehova ndahiũhaga kũrakara, aiyũrĩtwo nĩ wendo, na nĩohanagĩra mehia na ũremi. No ndaagaga kũherithia

mündũ ũrĩa wĩhĩtie; nĩaherithagia ciana nĩ ũndũ wa mehia ma maithe nginya rūciaro rwa gatatũ na rwa kana.’ ¹⁹ Kūringana na wendo waku mūnene-rĩ, ohera andũ aya mehia mao, o ta ũrĩa wanamarekera kuuma hĩndĩ ĩrĩa moimire bŭrũri wa Misiri nginya rĩu.”

²⁰ Jehova akĩmũcookeria atĩrĩ, “Nĩ ndamarekera o ta ũguo woria. ²¹ No rĩrĩ, ti-itherũ o ta ũrĩa niĩ ndũũraga muoyo, na ti-itherũ o ta ũrĩa riiri wa Jehova ũiyũrĩte thĩ yothe-rĩ, ²² gũtirĩ o na ũmwe wa andũ arĩa moonire riiri wakwa na ciana iria ndaringĩire kũu bŭrũri wa Misiri o na gũkũ werũ-inĩ, no makĩnemera na makĩingeria maita ikũmi-rĩ, ²³ gũtirĩ o na ũmwe wa acio ũkoona bŭrũri ũcio nderĩire maithe mao ma tene na mwĩhĩtwa. Gũtirĩ o na ũmwe wao wa arĩa maanyararĩte ũkaawona. ²⁴ No tondũ ndungata yakwa Kalebu arĩ na roho wa mũthemba ũngĩ na nĩanũmagĩrĩra na ngoro yake yothe, nĩngamũtwara bŭrũri ũcio aathĩte, nacio njiaro ciake nĩikaũgaya. ²⁵ Na tondũ andũ a Amaleki na a Kaanani matũũraga cianda-inĩ-rĩ, rokai kũgarũrũka mumagare mũrorete na werũ-inĩ, mũthiĩ na njĩra ya Iria Itune.”

²⁶ Nake Jehova akĩira Musa na Harũni atĩrĩ: ²⁷ “Nĩ nginya hĩndĩ ĩrĩkũ kĩrĩndĩ gĩkĩ kĩaganu gĩgũtũũra kĩnugunagĩra? Nĩnjiguĩte mateta ma anugunĩki aya a Isiraeli. ²⁸ Nĩ ũndũ ũcio meere atĩrĩ, ‘Jehova ekuuga ũũ: Ti-itherũ o ta ũrĩa niĩ ndũũraga muoyo-rĩ, nĩ ngũmwĩka o maũndũ macio njiguĩte mũkĩaria. ²⁹ Ciimba cianyu ikaagũa werũ-inĩ ũyũ, inyuĩ arĩa othe mũrĩ na ũkũrũ wa mũaka mũrongo ĩrĩ na

makĩria arĩa mwatarirwo hĩndĩ ya itarana na arĩa manugunĩte nĩ ũndũ wakwa. ³⁰ Gũtirĩ o na ũmwe wanyu ũgatoonya bũrũri ũcio ndehĩtire nyambararĩtie guoko atĩ nĩũgatuĩka wanyu, tiga o Kalebu mũrũ wa Jefune, na Joshua mũrũ wa Nuni. ³¹ No ha ũhoru wa ciana cianyu iria mwoigire atĩ nĩ igaatahwo-rĩ, nĩngamakinya kuo makenagĩre bũrũri ũcio mũregete. ³² No inyuĩ-rĩ, ciimba cianyu ikaagũa werũ-inĩ ũyũ. ³³ Ciana cianyu igũtuĩka arĩithi gũkũ werũ-inĩ mĩaka mĩrongo ĩna, igĩthĩnĩkaga nĩ ũndũ wa kwaga kwĩhokeka kwanyu, nginya rĩrĩa kĩimba kĩanyu kĩa mũthia gĩkaagũa werũ-inĩ. ³⁴ Mĩaka mĩrongo ĩna, o mwaka ũmwe ũrũgamĩrĩire mũthenya ũmwe wa mĩthenya mĩrongo ĩna ĩrĩa mwathigaanire bũrũri ũcio, mĩaka ĩyo nĩyo mũgaathĩnĩka nĩ ũndũ wa mehia manyu, na mũmenye ũũru wa gũũkĩrĩrwo nĩ nĩ. ³⁵ Nĩ Jehova nĩ nĩ njarĩtie, na ti-itherũ nĩngeeka maũndũ macio kũrĩ kĩrĩndĩ gĩkĩ gĩothe kĩaganu, kĩrĩa gũcookanĩrĩrie hamwe kĩnjũkĩrĩre. Gĩgaathirĩra werũ-inĩ ũyũ; gũkũ nĩkuo gĩgaakuĩra.”

³⁶ Nĩ ũndũ ũcio, andũ arĩa Musa aatũmĩte magathigaane bũrũri ũcio wa Kaanani, o acio macookire na magitũma kĩrĩndĩ gĩothe kĩnugunĩre Musa nĩkũmemerekia ũhoru mũũru wa bũrũri ũcio, ³⁷ andũ acio mamemerekirie ũhoru ũcio mũũru wa bũrũri ũcio makĩhũũrwo na mũthiro, magĩkuĩra hau mbere ya Jehova. ³⁸ Harĩ andũ arĩa maathiite gũthigaana bũrũri ũcio, no Joshua mũrũ wa Nuni, na Kalebu mũrũ wa Jefune maatigarire.

³⁹ Rĩrĩa Musa aaheire andũ othe a Isiraeli ũhoro ũcio, makĩgirĩka mũno. ⁴⁰ Mũthenya ũyũ ũngĩ rũciinĩ tene makĩambata marorete bũrũri ũrĩa ũrĩ irĩma. Makiuga atĩrĩ, “Nĩtwĩhĩtie, nĩtũkwambata tũthiĩ nginya kũrĩa Jehova aatwĩrĩire.”

⁴¹ No Musa akĩmooria atĩrĩ, “Mũraremera watho wa Jehova nĩkĩ? Ũndũ ũyũ ndũngĩgaacĩra! ⁴² Mũtikambate tondũ Jehova ndarĩ hamwe na inyuĩ. Nĩmũkũhootwo nĩ thũ cianyu, ⁴³ nĩgũkorwo andũ a Amaleki na Akaanani nĩmakarũa na inyuĩ kũu. Nĩ ũndũ nĩ mũhutatĩire Jehova, nake ndegũkorwo hamwe na inyuĩ, na nĩmũkũũragwo na rũhiũ rwa njora.”

⁴⁴ No rĩrĩ, nĩ ũndũ wa mwĩiro wao, makĩambata marorete bũrũri ũrĩa ũrĩ irĩma o na gũkorwo Musa ndoimire kambĩ o na kana ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Jehova rĩkiuma kambĩ. ⁴⁵ No rĩrĩ, andũ a Amaleki na Akaanani arĩa maatũũraga bũrũri ũcio ũrĩ irĩma, magĩkũrũka, makĩmatharĩkĩra, na makĩmahũũra mamaikũrũkĩtie o nginya Horoma.

15

Maruta ma Mĩthemba Mĩthemba

¹ Nake Jehova akĩra Musa atĩrĩ, ² “Arĩria andũ a Isiraeli, ũmeere atĩrĩ: ‘Thuutha wa gũtoonya bũrũri ũrĩa ngũmũhe ũtuĩke mũciĩ wanyu, ³ na mũrutĩre Jehova maruta ma njino kuuma rũũru rwa ng’ombe kana rwa mbũri, matuĩke mũtararĩko wa gũkenia Jehova, marĩ maruta ma

njino, kana magongona, nĩ ũndũ wa mũhĩtwa ya mwanya, kana maruta ma kwĩyendera kana maruta ma ciathĩ-rĩ, ⁴ ũrĩa ũrĩrehaga iruta rĩake, arĩrutagĩra Jehova iruta rĩa mũtu gĩcunjĩ gĩa ikũmi kĩa eba ĩmwe* ya mũtu mũhinyu mũno, ũtukanĩtio na gĩcunjĩ kĩa inya kĩa hini ĩmwe† ya maguta. ⁵ Harĩ o gatũrũme ka iruta rĩa njino kana igongona, haaragĩria gĩcunjĩ kĩa inya kĩa hini ĩmwe ya ndibei ĩrĩ iruta rĩa kũnyuuo.

⁶ “ Igongona rĩa ndũrũme-rĩ, haarĩria igongona rĩa mũtu icunjĩ igĩrĩ cia ikũmi cia eba ĩmwe‡ ya mũtu mũhinyu mũno, ũtukanĩtio na gĩcunjĩ gĩa ithatũ kĩa hini ĩmwe§ ya maguta, ⁷ na gĩcunjĩ gĩa ithatũ kĩa hini ĩmwe ya ndibei ĩrĩ iruta rĩa kũnyuuo. Rĩrutei rĩrĩ mũtararĩko wa gũkenia Jehova.

⁸ “ Rĩrĩa mũkũhaarĩria gategwa nĩ ũndũ wa iruta rĩa njino kana igongona, nĩ ũndũ wa mwĩhĩtwa wa mwanya kana iruta rĩa ũiguano rĩrutĩrwo Jehova-rĩ, ⁹ rehagai hamwe na ndegwa ĩyo iruta rĩa mũtu icunjĩ ithatũ cia ikũmi cia eba ĩmwe* ya mũtu mũhinyu mũno, ũtukanĩtio na nuthu ya hini ĩmwe† ya maguta. ¹⁰ O na ningĩ rehagai nuthu ya hini ĩmwe ya ndibei ĩrĩ iruta rĩa kũnyuuo. Narĩo igongona rĩu rĩgatuĩka iruta rĩa njino rĩrĩ mũtararĩko wa gũkenia Jehova. ¹¹ Ndegwa kana ndũrũme o yothe, kana gatũrũme kana koori o gothe,

---

* 15:4 nĩ ta kilo 2 † 15:4 nĩ ta lita 1 ‡ 15:6 nĩ ta kilo inya na nuthu (4:5) § 15:6 nĩ ta lita ĩmwe na robo (1:25) * 15:9 nĩ ta kilo ithathatũ na nuthu (6:5) † 15:9 nĩ ta lita 2

irĩhaaragĩrio o ro ũguo. ¹² Īkagai ũguo harĩ o ĩmwe yacio ya iria ciothe mũrĩharagĩria.

¹³ “ ‘Mũndũ wotho ũciarĩrwo kwanyu no nginya ekage maũndũ macio ũguo rĩrĩa arĩrehaga iruta rĩa gũcinwo na mwaki rĩrĩ mũtararĩko wa gũkenia Jehova. ¹⁴ Nĩ ũndũ wa njiarwa iria igooka, rĩrĩa rĩothe mũgeni kana mũndũ ũngĩ o wotho ũtũũranĩtie na inyuĩ arĩrutaga iruta rĩa gũcinwo na mwaki rĩrĩ mũtararĩko wa gũkenia Jehova-rĩ, no nginya ekage o ta ũrĩa inyuĩ mwĩkaga. ¹⁵ Kĩrĩndĩ gĩkĩ kĩrĩkoragwo na watho o ũmwe wanyu na harĩ mũgeni ũrĩa ũtũũranĩtie na inyuĩ; ũyũ nĩ watho wa gũtũũra nĩ ũndũ wa njiarwa iria igooka. Inyuĩ na mũgeni mũrĩkoragwo mũrĩ o ũndũ ũmwe maitho-inĩ ma Jehova. ¹⁶ Mawatho mamwe na mwathanĩre ũmwe nĩguo ũrĩhũthagĩrwo harĩ inyuĩ na harĩ mũgeni ũrĩa ũtũũranĩtie na inyuĩ.’ ”

¹⁷ Ningĩ Jehova akĩra Musa atĩrĩ, ¹⁸ “Arĩria andũ a Isiraeli, ũmeere atĩrĩ: ‘Rĩrĩa mũgatoonya bũrũri ũrĩa ndĩramũtwara, ¹⁹ na mũrĩe irio cia bũrũri ũcio, heanai imwe ciacio irĩ iruta harĩ Jehova. ²⁰ Nĩ mũkaaruta tũmĩgate kuuma mũtu-inĩ wanyu ũrĩa mũgaathĩa rĩa mbere na mũtũheane tũrĩ iruta kĩhuhĩro-inĩ kĩa ngano. ²¹ Nĩmũkaheanaga iruta rĩrĩ rĩa mũtu ũrĩa mũgathĩa rĩa mbere kũrĩ Jehova njiarwa-inĩ cianyũ ciothe iria igooka thuutha.

Maruta nĩ ũndũ wa Mehia Matarĩ ma Rũtũrĩko

²² “ ‘Na rĩrĩ, mũngĩkaaga kũrũmĩrĩra rĩathani o na rĩmwe rĩa maya Jehova aaheire Musa mũtekwenda-rĩ, ²³ rĩathani o rĩothe Jehova

aamũheire na kanua ka Musa kuuma mũthenya ũrĩa Jehova aamaheanire na kũrũmĩrĩra nginya njiarwa iria igooka, ²⁴ na ũndũ ũcio ũngĩkorwo wĩkĩtwo mũtekwenda, kĩrĩndĩ gĩtekũmenya ũhoru ũcio, hĩndĩ ĩyo kĩrĩndĩ gĩothe nĩgĩkaruta gategwa gatuĩke igongona rĩa njino rĩa mũtararĩko wa gũkenia Jehova, hamwe na maruta ma mũtu na ma kũnyuu, marĩa matuĩtwo, na thenge ya igongona rĩa kũhoroheria mehia. ²⁵ Mũthĩnjĩri-Ngai nĩakahoroheria kĩrĩndĩ kũ gĩothe kĩa andũ a Isiraeli, na nĩmakarekerwo, nĩgũkorwo ũndũ ũcio ndwarĩ wa rũtũrĩko, na nĩ ũndũ wa kũrutĩra Jehova iruta rĩa gũcinwo na mwaki rĩa mahĩtia mao, na iruta rĩa kũhoroherio mehia. ²⁶ Kĩrĩndĩ gĩothe kĩa andũ a Isiraeli na ageni arĩa matũũranagia nao nĩmakarekerwo, nĩ ũndũ andũ othe mehĩtie matekwenda.

²⁷ “ ‘No kũngĩkorwo no mũndũ ũmwe wĩhĩtie atekwenda, no nginya arehe kaharika ka mwaka ũmwe ka igongona rĩa kũhoroherio mehia. ²⁸ Mũthĩnjĩri-Ngai nĩakahoroheria mũndũ ũcio wĩhĩtie atekwenda hau mbere ya Jehova na aarĩkia kũhoroherio, nĩakarekerwo. ²⁹ Watho o ro ũmwe nĩguo ũrĩhũthagĩrwo harĩ mũndũ o wothe ũkehia atekwenda, arĩ Mũisiraeli ũciarĩrwo kwanyu kana arĩ mũgeni.

³⁰ “ ‘No mũndũ ũrĩa ũkehia na rũtũrĩko akĩendaga, arĩ wa gũciarĩrwo kwanyu kana arĩ mũgeni, ũcio nĩarumĩte Jehova, na mũndũ ũcio no nginya aingatwo kuuma kũrĩ andũ ao. ³¹ Nĩ ũndũ nĩ amenete kiugo kĩa Jehova na akoina maathani make, mũndũ ũcio ti-itherũ

no nginya aingatwo biũ nague wĩhia wake nĩũkamũcokerera.’ ”

Mũthũkia wa Thabatũ Kũũragwo

³² Hĩndĩ ĩrĩa andũ a Isiraeli maarĩ werũ-inĩ, kũrĩ mũndũ wonirwo akiuna ngũ mũthenya wa Thabatũ. ³³ Arĩa maamuonire akiuna ngũ makĩmũtwara kũrĩ Musa na Harũni, o na kũrĩ kũngano kũ gĩothe gĩa Isiraeli, ³⁴ na makĩmũhingĩra nĩ ũndũ gũtiamenyekaga ũrĩa agĩrĩrwo nĩ gwĩkwo. ³⁵ Nake Jehova akĩra Musa atĩrĩ, “Mũndũ ũcio no nginya akue. Kũngano gĩothe kĩa Isiraeli no nginya kĩmũhũre na mahiga nyuguto nja ya kambĩ.” ³⁶ Nĩ ũndũ ũcio kũngano kũ gĩkĩmũtwara nja ya kambĩ gĩkĩmũhũra na mahiga nyuguto agĩkua, o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

Ciohe cia Ndigi Nguo-inĩ

³⁷ Nake Jehova akĩra Musa atĩrĩ, ³⁸ “Arĩria andũ a Isiraeli, ũmeere atĩrĩ: ‘Njarwa-inĩ ciothe iria igooka, nĩmũgatumagĩrĩa ciohe cia ndigi koine-inĩ ka nguo cianyu, o kĩahe gĩkohererwo na rũrigi rwa rangi wa bururu. ³⁹ Ciohe icio nĩcio mũrĩroraga nĩguo mũrĩrĩkanage maathani mothe ma Jehova, nĩguo mũmathĩkagĩre, mũtikanahũre ũmaraya na ũndũ wa kũrũmĩrĩra merĩrĩria ma ngoro o na kana maitho manyu. ⁴⁰ Ningĩ nĩmũkarĩrĩkanaga gwathĩkagĩra maathani makwa mothe na mũtuĩke andũ mamũrĩrwo Ngai wanyu. ⁴¹ Nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai wanyu, ũrĩa wamũrutire bũrũri wa Misiri nĩguo nduĩke Ngai wanyu. Nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai wanyu.’ ”

16

Kora na Dathani na Abiramu

¹ Na rĩrĩ, Kora mūrũ wa Iziharu, mūrũ wa Kohathu, ũrĩa warĩ mūrũ wa Lawi, marĩ na andũ amwe a mũhĩrĩga wa Rubeni nĩo Dathani na Abiramu, ariũ a Eliabu, na Oni mūrũ wa Pelethu, magĩtuĩka a kũng'athia. ² Nao magĩũkĩrĩra Musa. Hamwe nao haarĩ arũme a Isiraeli 250, atongoria mooĩkaine a kĩrĩndĩ kũu arĩa maathu-urĩtwo marĩ a kĩaama. ³ Nao magĩũka marĩ gĩkundi makararie Musa na Harũni, makĩmeera atĩrĩ, "Inyuĩ nĩmwĩtũgĩrĩtie mũno! Kĩrĩndĩ gĩkĩ gĩothe nĩ gĩtheru, mũndũ o mũndũ, nake Jehova arĩ hamwe nao. Nĩ kĩ gĩtũmĩte mwĩtũũgĩrie igũrũ rĩa kĩũngano gĩkĩ kĩa Jehova?"

⁴ Rĩrĩa Musa aigũire ũguo-rĩ, akĩgũa, agĩturumithia ũthiũ thĩ. ⁵ Ningĩ agĩcooka akĩra Kora na arũmĩrĩri ake othe atĩrĩ: "Rũciinĩ, Jehova nĩakonania nũũ wake na nũũ mũtheru, na nĩakareka mũndũ ũcio amũkuhĩrĩrie. Mũndũ ũrĩa agaathuura, ũcio nĩwe akaareka amũkuhĩrĩrie. ⁶ Wee Kora na arũmĩrĩri aku othe, ũũ nĩguo mũgeeka: mũkoya ngĩo cia gũcinĩra ũbumba, ⁷ na rũciũ mũciĩkĩre mwaki na ũbumba mũrĩ mbere ya Jehova. Mũndũ ũrĩa Jehova agaathuura-rĩ, ũcio agaatuĩka nĩwe mũtheru. Inyuĩ Alawii nĩmwĩtũgĩrĩtie mũno!"

⁸ Ningĩ Musa akĩra Kora atĩrĩ, "Ta thikĩrĩriai inyuĩ Alawii! ⁹ Anga mũtiganĩre nĩ Ngai wa Isiraeli kũmwamũrania na kĩrĩndĩ kĩrĩa kĩngĩ gĩothe kĩa andũ a Isiraeli, akamũrehe hakuhĩ nake nĩgeetha mũrutage wĩra hema-inĩ ĩrĩa nyamũre ya Jehova, na mũrũgamage mbere ya

kĩrĩndĩ mũgĩtungatagĩre? ¹⁰ Inyuĩ hamwe na Alawii othe a thiritũ yanyu nĩamũrehetete hakuhĩ nake, no rĩu mũrageria kuoya wĩra wa ũthĩnjĩri-Ngai o nago. ¹¹ Wee na arũmĩrĩri aku othe mũnganĩte hamwe mũũkĩrĩre Jehova. Harũni nũũ atĩ nĩguo mũnugune nĩ ũndũ wake?”

¹² Musa agĩcooka agĩita Dathani na Abiramu, ariũ a Eliabu. No-o makiuga atĩrĩ, “Tũtigũũka! ¹³ Anga ti kũiganu atĩ nĩwatũrutire bũrũri warĩ bũthi wa iria na ũũkĩ ũũke ũtũũragĩre werũ-inĩ ũyũ? Rĩu ningĩ ũrenda gũtwatha? ¹⁴ Ningĩ-rĩ, ndũrĩ ũratũkinyia bũrũri ũrĩ na bũthi wa iria na ũũkĩ, kana ũgatũhe igai rĩa ithaka na mĩgũnda ya mĩthabibũ. Nĩ ũgũkũũra andũ aya maitho ũmaheenie? Aca, tũtigũũka!”

¹⁵ Nake Musa akĩrakara mũno, akĩira Jehova atĩrĩ, “Ndũgetĩkĩre maruta mao. Nĩ ndioete o na ndigiri kuuma kũrĩ o, o na ndihĩtĩrie mũndũ wao o na ũmwe.”

¹⁶ Ningĩ Musa akĩira Kora atĩrĩ, “Wee na arũmĩrĩri aku othe mũgooka mbere ya Jehova rũciũ, wee, nao, na Harũni. ¹⁷ O mũndũ nĩakoya rũgĩo rwake na arwĩkĩre ũbumba, ngĩo ciothe nĩ 250, na mũcirehe mbere ya Jehova. Wee, na Harũni, o na inyuĩ mũrehe ngĩo cianyu.” ¹⁸ Nĩ ũndũ ũcio o mũndũ akĩoya rũgĩo rwake, akĩrwĩkĩra mwaki na ũbumba, na makĩrũgamania mbere ya Musa na Harũni itoonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo. ¹⁹ Rĩrĩa Kora aarĩkirie gũcookereria arũmĩrĩri ake othe nĩguo makararie Musa na Harũni marũngĩi itoonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo-rĩ, riiri wa Jehova ũkiumĩrĩra kũngano kũu gĩothe.

20 Nake Jehova akĩira Musa na Harũni atĩrĩ,
 21 “Mwĩyamũraniei na kũngano gĩkĩ nĩguo ndĩkĩniine o ro rĩmwe.”

22 No Musa na Harũni makĩngũithia magĩturumithia mothiũ mao thĩ makĩanĩrĩra makiuga atĩrĩ, “Wee Ngai, Ngai wa Maroho ma andũ othe, kaĩ ũngĩrakarĩra kũngano gĩkĩ gĩothe hĩndĩ ĩrĩa arĩ o mũndũ ũmwe wĩhĩtie?”

23 Nake Jehova akĩira Musa atĩrĩ, 24 “Ĩra kũngano gĩothe atĩrĩ, ‘Eherai kuuma hema-inĩ cia Kora na Dathani na Abiramu.’ ”

25 Musa agĩũkĩra, agĩthiĩ kũrĩ Dathani na Abiramu, nao athuuri a Isiraeli makĩmũrũmĩrĩra.

26 Nake agĩkaania kũngano kũ, agĩkĩira atĩrĩ, “Ehererai hema cia andũ aya aaganu! Mũtikahutie kĩndũ o na kĩmwe kĩa, nĩguo mũtikaniinwo nĩ ũndũ wa mehia mao mothe.”

27 Nĩ ũndũ ũcio andũ makĩeherera hema icio cia Kora na Dathani na Abiramu. Dathani na Abiramu nĩ moimĩte makarũgama na atumia ao, na ciana cia ngenge itonyero-inĩ rĩa hema ciao.

28 Ningĩ Musa akiuga atĩrĩ, “Ũndũ ũyũ nĩguo ũgũtũma mũmenye atĩ Jehova nĩwe ũndũmĩte njĩke maũndũ maya mothe, na atĩ rĩtariĩ ithugunda rĩakwa: 29 Andũ aya mangĩkua gĩkuũ kĩa ndũire-rĩ, o na kana mone maũndũ o ta maria makoraga andũ othe-rĩ, nĩmũkũmenya atĩ ti Jehova ũndũmĩte. 30 No Jehova angĩrehe ũndũ ũngĩ mwerũ biũ, nayo thĩ yathamie kanua kayo ĩmamerie hamwe na indo ciao ciothe, na mathiĩ mbĩrĩra-inĩ marĩ muoyo, nĩmũkamenya atĩ andũ aya nĩ manyararĩte Jehova.”

³¹ Na rĩrĩ, Musa aarĩkia kuuga ũguo wothe, thĩ ĩgĩatũka hau maarĩ. ³² Nayo thĩ ĩgĩathamia kanua kayo ĩkĩmamera, hamwe na andũ ao na arũmĩrĩri othe a Kora, na indo ciao ciothe. ³³ Nao magĩkũrũka mbĩrĩra marĩ muoyo hamwe na indo ciao ciothe; nayo thĩ ĩkĩmahumbĩra, magĩkua, magĩthengio kĩrĩndĩ-inĩ kũ. ³⁴ Nĩ ũndũ wa kĩrĩro kĩa, andũ othe a Isiraeli arĩa maamarigiĩcĩirie makĩũra, makĩanagĩrĩra atĩrĩ, “O na ithuĩ thĩ nĩgĩtũmeria!”

³⁵ Naguo mwaki ũkiuma kũrĩ Jehova ũgĩcina andũ acio 250 arĩa maarehete ũbumba.

³⁶ Nake Jehova akĩra Musa atĩrĩ, ³⁷ “Ĩra Eleazaru mũrũ wa Harũni, ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, oe ngĩo icio cia gũcinĩrwo ũbumba, acieherie hau irahũra, na ahurunje makara macio handũ haraaya, nĩ ũndũ ngĩo icio nĩ nyamũre, ³⁸ ngĩo icio cia andũ acio makuĩte nĩ ũndũ wa mehia mao. Ngĩo icio nĩturwo ituĩke mabati ma kũhumbĩra kĩgongona, nĩ ũndũ nĩciarehetwo mbere ya Jehova, na igatuĩka nyamũre. Nacio nĩ ituĩke kĩmenyithia harĩ andũ a Isiraeli.”

³⁹ Nĩ ũndũ ũcio Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai akĩoya ngĩo icio cia gĩcango ciarehetwo nĩ andũ acio maacinĩtwo, nake agĩciturithia ituĩke cia kũhumbĩra kĩgongona, ⁴⁰ agĩka o ta ũrĩa Jehova aathĩrĩre Musa. ũndũ ũyũ warĩ wa kũririkania andũ a Isiraeli atĩ gũtirĩ mũndũ o na ũrĩkũ, tiga wa rũciaro rwa Harũni, wagĩrĩrwo nĩ gũũka gũcina ũbumba mbere ya Jehova, kana atuĩke ta Kora na arũmĩrĩri ake.

⁴¹ Mũthenya ũyũ ũngĩ, kīrīndĩ gĩothe kĩa andũ a Isiraeli gĩgĩtetia Musa na Harũni, gĩkĩmeera atĩrĩ, “Inyuĩ nĩ mũũragĩte andũ a Jehova.”

⁴² Na rĩrĩa kīũngano kīu gĩecookanĩrĩrie gĩũkĩrĩre Musa na Harũni, o na gĩkĩerekera na kũrĩa Hema-ya-Gūtũnganwo yarĩ-rĩ, o rĩmwe itu rĩkĩthumbĩra hema ĩyo, naguo riiri wa Jehova ũkĩonekana. ⁴³ Nao Musa na Harũni magĩthĩi hau mbere ya Hema-ya-Gūtũnganwo, ⁴⁴ nake Jehova akĩira Musa atĩrĩ, ⁴⁵ “Ehererai mume kīũngano-inĩ gĩkĩ nĩguo ndĩkĩniine o ro rĩmwe.” No-o makĩũgũithia thĩ, na magĩturumithia mothiũ mao thĩ.

⁴⁶ Ningĩ Musa akĩira Harũni atĩrĩ, “Oya rũgĩo rwaku ũrũkĩre ũbumba hamwe na mwaki wa kuuma kĩgongona-inĩ, na ũthĩ narua kīũngano-inĩ kīu ũkĩhoroherie. Mang’ũrĩ moimĩte kũrĩ Jehova; mũthiro nĩwambĩrĩrie kũmaniina.” ⁴⁷ Nĩ ũndũ ũcio Harũni agĩka o ta ũrĩa Musa aamwĩrĩre, agĩteng’era agĩtoonya thĩinĩ wa kīũngano kīu. Mũthiro nĩwarĩkĩtie kwambĩrĩria thĩinĩ wa andũ, no Harũni akĩruta ũbumba akĩmahoroheria. ⁴⁸ Akĩrũgama gata-gatĩ ka andũ arĩa maarĩ muoyo na arĩa maakuĩte, naguo mũthiro ũgĩthira. ⁴⁹ No andũ 14,700 magĩkua nĩ ũndũ wa mũthiro ũcio, kuonganĩrĩria na andũ arĩa maakuĩte nĩ ũndũ wa Kora. ⁵⁰ Thuutha ũcio Harũni agĩcooka kũrĩ Musa itoonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gūtũnganwo, tondũ mũthiro ũcio nĩwathirĩte.

17

Rũthanju rwa Harũni Gũthundũka

¹ Nake Jehova akĩira Musa atĩrĩ, ² “Arĩria andũ a Isiraeli, wĩtie thanju ikũmi na igĩrĩ, rũmwe kuuma kũrĩ o mũtongoria wa mĩhĩrĩga ya maithe mao. Andĩka rĩtwa rĩa o mũndũ rũthanju-inĩ rwake. ³ Rũthanju rwa Lawi ũrwandĩke rĩtwa rĩa Harũni, nĩ ũndũ no nginya kũgĩe na rũthanju rũmwe rwa mũtongoria wa o mũhĩrĩga wa maithe mao ma tene. ⁴ Igaai thanju icio thĩinĩ wa Hema-ya-Gũtũnganwo hau mbere ya ithandũkũ rĩa Ũira, harĩa ndũnganaga nawe. ⁵ Rũthanju rwa mũndũ ũrĩa niĩ ngaathuura nĩrũgũthundũka, na niĩ ndiyehererie kũnuguna gũkũ ũnugunagĩrwo hĩndĩ ciothe nĩ andũ a Isiraeli.”

⁶ Nĩ ũndũ ũcio Musa akĩarĩria andũ a Isiraeli, nao atongoria ao makimũnengera thanju ikũmi na igĩrĩ, o rũmwe kuuma mũtongoria wa o mũhĩrĩga wa maithe mao ma tene, naruo rũthanju rwa Harũni rwarĩ hamwe nacio. ⁷ Nake Musa akĩiga thanju icio mbere ya Jehova kũu Hema-inĩ-ya-Ũira.

⁸ Mũthenya ũyũ ũngĩ-rĩ, Musa agĩtoonya thĩinĩ wa Hema-ya-Ũira akĩona atĩ rũthanju rwa Harũni, rũrĩa rwarũgamĩrĩire nyũmba ya Lawi, to gũthundũra rwathundũrite, no nĩ rwathuunĩte rũkaruta kĩro, na rũgaciara ndothi. ⁹ Nake Musa akĩruta thanju icio nja, kuuma hau mbere ya Jehova, agĩciiga mbere ya andũ a Isiraeli othe. Nao magĩcirora, o mũndũ akĩoya rũthanju rwake mwene.

¹⁰ Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ, “Cookia rũthanju rwa Harũni hau mbere ya Ithandũkũ rĩa Ũira, rũigwo rũrĩ kĩmenyithia kũrĩ andũ acio

aremi. Ũndũ ũyũ nĩguo ũkaaniina kũnuguna kwao kũrĩ nĩ, nĩgeetha matigakue.” ¹¹ Nake Musa agĩka o ta ũrĩa Jehova aamwathĩte.

¹² Andũ a Isiraeli makĩra Musa atĩrĩ, “Nĩtũgũkua! Ithuothe nĩtũũrĩte!” ¹³ Mũndũ o wothe o na ũngĩkuhĩrĩria Hema-ĩyo-Nyamũre ya Jehova nĩegũkua. Kaĩ tũgũgĩkua ithuothe?”

18

Mawĩra ma Athĩnjĩri-Ngai na Alawii

¹ Nake Jehova akĩra Harũni atĩrĩ, “Wee, na ariũ aku, na andũ a nyũmba ya thoguo, nĩ inyuĩ mũrĩcookagĩrĩrwo nĩ mahĩtia marĩa mangũkwo makoniĩ handũ-harĩa-haamũre, na wee na ariũ aku inyuĩ nĩ inyuĩ mũrĩcookagĩrĩrwo nĩ mahĩtia marĩa mangũkwo makoniĩ wĩra wa ũthĩnjĩri-Ngai. ² Rehe Alawii a mbarĩ yanyu, a mũhĩrĩga wa maithe manyu, nĩguo manyiitane na inyuĩ na mamũteithagĩrĩrie rĩrĩa wee na ariũ aku mũgũtungata mbere ya Hema-ya-Ũira. ³ Acio nĩwe marĩathĩkagĩra na marutage wĩra wothe wa Hema ĩyo, no matikanakuhĩrĩrie indo cia handũ hau haamũre kana kĩgongona, kana wee hamwe nao mũkue. ⁴ Marĩrutithanagia wĩra na inyuĩ na mamenyagĩrĩre Hema-ya-Gũtũnganwo, marutage wĩra wothe wa Hema ĩyo na gũtikagĩe na mũndũ ũngĩ o wothe ũngĩkuhĩrĩria harĩa mũrĩ.

⁵ “Nĩ wĩra wanyu kũmenyerera handũ hau haamũre o na kĩgongona, nĩguo mang’ũrĩ ma Jehova matikanakinyĩre andũ a Isiraeli rĩngĩ. ⁶ Nĩ mwene nĩthuurĩte Alawii athiritũ anyu kuuma thĩinĩ wa andũ a Isiraeli matuĩke kĩheo

kĩanyu, maamũrĩrwo Jehova nĩguo marutage wĩra wa Hema-ya-Gũtũnganwo. ⁷ No rĩrĩ, no wee na ariũ aku mũrĩitungataga ta athĩnjĩri-Ngai maũndũ-inĩ mothe ma kīgongona, na mũtungatage o na mwena ũcio ũngĩ wa gĩtambaya kũu gĩa kũhakania. Nĩ nĩndamũhe ũtungata wa ũthĩnjĩri-Ngai ta kĩheo. Mũndũ ũngĩ o wothe ũngĩkuhĩrĩria handũ hau haamũre no nginya ooragwo.”

Maruta nĩ ũndũ wa Athĩnjĩri-Ngai na Alawii

⁸ Ningĩ Jehova akĩra Harũni atĩrĩ, “Nĩ mwene nĩngũtuĩte mũmenyereri wa maruta marĩa ndehagĩrwo; maruta mothe maamũre marĩa andũ a Isiraeli marĩndutagĩra nĩ ndakũhe wee na ariũ aku matuĩke gĩcunjĩ gĩaku na rũgai rwaku rwa mahinda mothe.* ⁹ Wee ũrĩheagwo gĩcunjĩ kĩa maruta marĩa maamũre mũno marĩa matarĩ ma gũcinwo na mwaki. Kuuma kũrĩ iheo ciothe iria andũ a Isiraeli marĩndutagĩra irĩ maruta maamũre mũno, marĩ ma mũtu, kana ma kũhoroherio mehia, kana maruta ma mahĩtia, gĩcunjĩ kũu nĩ gĩaku na ciana ciaku. ¹⁰ Rĩaga gĩcunjĩ kũu ta kĩndũ kĩamũre mũno; mũndũ mũrũme o wothe wa nyũmba yaku nĩagakĩrĩaga. Wee no nginya ũtuage atĩ gĩcunjĩ kũu nĩ kĩamũre.

¹¹ “O na ningĩ ici no ciaku: kĩrĩa gĩothe kĩamũrĩtwo kuuma iheo ciothe cia gũthũngũthio cia andũ a Isiraeli. Icio

---

* **18:8** Alawii matiarĩ na igai thĩinĩ wa Isiraeli, no nĩmagaĩrwo matũra manini na kũndũ gwa kũrĩthia kũrĩa kwariganĩtie na matũra macio. Athĩnjĩri-Ngai maarĩ mateithagĩrĩrio wĩra-inĩ wao wa ũtungata.

nĩndakũhe wee, na ariũ aku, na airĩtu aku, ituĩke rũgai rwaku rwa hĩndĩ ciothe. Mũndũ o wothe wa nyũmba yaku ũtarĩ na thaahu no acirĩe.

¹² “Nĩndakũhe maguta mothe marĩa mega mũno ma mũtamaiyũ na ndibei yothe ĩrĩa njega mũno ya mũhihano, na ngano ĩrĩa maheega Jehova ĩrĩ maciaro ma mbere ma magetha mao. ¹³ Maciaro mothe ma bũrũri ma mbere marĩa marĩrehaġira Jehova marĩtuĩkaga maku. Mũndũ o wothe wa nyũmba yaku ũtarĩ thaahu no amarĩe.

¹⁴ “Kĩndũ ġiothe kĩrĩ Isiraeli kĩrĩa kĩamũrĩirwo Jehova nĩ ġiaku. ¹⁵ Marigithathi mothe, marĩ ma andũ kana ma nyamũ, marĩa marĩrutagĩrwo Jehova nĩ maku. No rĩrĩ, no nginya ũkũũrithagie irigithathi rĩothe rĩa kahĩ, na ũkũũrithagie irigithathi rĩa njamba rĩa nyamũ iria irĩ thaahu.

¹⁶ Marigithathi macio marĩ ma mweri ũmwe, no nginya ũkaamakũũrithia na thogora wa ġũkũũrana ũrĩa ũtuĩtwo wa cekeri ithano cia betha,† kũringana na cekeri ya handũ-harĩa-haamũre, ĩrĩa ĩrĩ na ũritũ wa geera mĩrongo ĩĩrĩ.

¹⁷ “No mũtikanakũũrithie marigithathi ma ndegwa, kana ma ng’ondu, kana ma mbũri; icio nĩ nyamũre. Thakame yacio nĩiminjaminjagwo kĩgongona-inĩ igũrũ, na maguta ma cio mac-inwo na mwaki nĩguo matuĩke igongona rĩ na mũtararĩko wa ġũkenia Jehova. ¹⁸ Nyama ciacio nĩ ciaku, o ta ũrĩa ġĩthũri kĩa igongona rĩa ġũthũngũthio na kĩero kĩa ũrĩo irĩ ciaku. ¹⁹ Kĩrĩa ġiothe kĩamũragĩrwo Jehova nĩ andũ a Isiraeli

---

† 18:16 nĩ ta ġiramu 55

kĩrĩ kĩamũre nĩndakũhe wee mwene, na ariũ aku, na airĩtu aku, kĩrĩ rũgai rwaku rwa hĩndĩ ciothe. Nĩkĩo kĩrĩkanĩro gĩa tene na tene gĩa cumbĩ mbere ya Jehova kũrĩ wee na njiaro ciaku.”

²⁰ Ningĩ Jehova akĩira Harũni atĩrĩ, “Wee ndũgakorwo na igai bũrũri-inĩ wao, kana ũgĩe na rũgai thĩinĩ wao; niĩ nĩ niĩ rũgai rwaku o na igai rĩaku thĩinĩ wa andũ a Isiraeli.

²¹ “Nĩndahe Alawii icunjĩ ciothe cia ikũmi thĩinĩ wa Isiraeli, arĩ rĩo igai rĩao nĩ ũndũ wa wĩra ũrĩa marutaga rĩrĩa megũtungata Hema-inĩ-ya-Gũtũnganwo. ²² Kuuma rĩu andũ a Isiraeli matigakuhagĩrĩrie Hema-

ya-Gũtũnganwo, kana macookererwo nĩ mehia mao, nao makue. ²³ Alawii nĩo marĩrutaga wĩra Hema-inĩ-ya-Gũtũnganwo

na nĩo marĩcookagĩrĩrwo nĩ mahĩtia marĩa meekĩrwo hau. Ũyũ nĩ watho wa gũtũũrio nĩ njiaro iria igooka. Matikagĩa na igai thĩinĩ wa andũ a Isiraeli. ²⁴ Handũ ha ũguo-rĩ, ngũhe Alawii icunjĩ cia ikũmi iria andũ a Isiraeli marehaga irĩ maruta kũrĩ Jehova ituĩke igai rĩao. Nĩkĩo ndoigire igũrũ rĩao atĩrĩ: ‘Matikagĩa na igai thĩinĩ wa andũ a Isiraeli.’ ”

²⁵ Jehova akĩira Musa atĩrĩ, ²⁶ “Arĩria Alawii, ũmeere atĩrĩ: ‘Rĩrĩa mwamũkĩra icunjĩ cia ikũmi kuuma kũrĩ andũ a Isiraeli iria ndĩmũheete arĩ cio igai rĩanyu-rĩ, no nginya mũrehage gĩcunjĩ gĩa ikũmi gĩa gĩcunjĩ kĩu, kĩrĩ iruta kũrĩ Jehova. ²⁷ Maruta manyu marĩtuĩkaga ta ngano ĩrĩa ĩrutĩtwo kĩhuhĩro-inĩ, kana ndibei ĩrĩa ĩrutĩtwo kĩhĩhĩro-inĩ. ²⁸ Ũguo nĩguo o na

inyuĩ mŭrĩrutagĩra Jehova iruta kuuma kŭrĩ icunjĩ cia ikũmi iria mŭrĩamũkagĩra ciumĩte kŭrĩ andũ a Isiraeli. Kuuma kŭrĩ icunjĩ icio cia ikũmi, no nginya mŭnengagĩre Harũni mŭthĩnjĩri-Ngai gĩcunjĩ kĩa Jehova. ²⁹ No nginya mũkarutagĩra Jehova gĩcunjĩ kĩrĩa kĩega mũno na kĩrĩa kĩamũre mũno kĩa indo ciothe iria mũheetwo.'

³⁰ "Ĩra Alawii atĩrĩ, 'Rĩrĩa mwaruta gĩcunjĩ kĩrĩa kĩega mũno-rĩ, kĩrĩtuĩkaga ta iruta rĩanyu riumĩte kĩhuhĩro-inĩ kĩa ngano kana kĩhĩro-inĩ kĩa ndibei. ³¹ Inyuĩ na andũ a nyũmba cianyu no mŭrĩre icio ingĩ handũ o hothe, nĩgũkorwo ũcio nĩ mũcaara wanyu nĩ ũndũ wa wĩra wanyu kũu Hema-inĩ-ya-Gũtũnganwo. ³² Nĩ ũndũ wa kŭruta gĩcunjĩ kũu kĩega mũno gĩacio, mŭtigaatuĩrwo mahĩtia nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ; na ningĩ mŭtigathaahia maruta marĩa maamũre ma andũ a Isiraeli, na nĩ ũndũ ũcio mŭtigaakua.' "

19

Maaĩ ma Kũniina Thaahu

¹ Jehova akĩra Musa na Harũni atĩrĩ, ² "Ũndũ ũyũ nĩ wa kŭrũmĩrĩrwo thĩinĩ wa watho ũrĩa Jehova aathanĩte: ĩra andũ a Isiraeli makũrehere moori ndune ĩtarĩ kaũũgũ kana kameni, na ĩtarĩ yekĩrwo icooki. ³ Mũmĩnengere Eleazaru, ũrĩa mŭthĩnjĩri-Ngai; ĩtwarwo nja ya kambĩ, na ĩthĩnjĩrwo hau mbere yake. ⁴ Nake Eleazaru, ũcio mŭthĩnjĩri-Ngai, oe thakame na kĩara gĩake, na amĩminjaminje maita mŭgwanja amĩroretie na mwena wa mbere wa Hema-ya

Gūtũnganwo. ⁵ Nayo moori ãyo ãcinwo yothe akĩonaga, ũguo nĩ kuuga rũũa rwayo, na nyama, na thakame, o na taatha wayo. ⁶ Mũthĩnjĩri-Ngai ũcio oe rũkũ rwa mũtarakwa, na mũthobi, na guoya wa rangi wa gakarakũ, aciikie igũrũ wa moori ãyo ãrahĩa. ⁷ Thuutha wa ũguo mũthĩnjĩri-Ngai ũcio no nginya athambie nguo ciake na ethambe mwĩrĩ na maaĩ. Thuutha ũcio no acooke kambĩ, no arĩ na thaahu o nginya hwaĩ-inĩ. ⁸ Mũndũ ũrĩa ũrĩcinaga moori ãyo no nginya athambie nguo ciake na ethambe mwĩrĩ na maaĩ, na o nake atiinde arĩ na thaahu nginya hwaĩ-inĩ.

⁹ “Mũndũ ũtarĩ na thaahu acooke ahakũre mũhu ũcio wa moori ãyo na aũige handũ hatarĩ na thaahu nja ya kambĩ. Mũhu ũcio ũigagwo nĩ kĩrĩndĩ kĩa andũ a Isiraeli, nĩgeetha ũhũthagĩrwo maaĩ-inĩ ma kũniina thaahu; ũcio nĩguo wa gũtheranagia kuuma mehia-inĩ. ¹⁰ Mũndũ ũrĩa ũrĩhakũraga mũhu wa moori ãyo, no nginya athambie nguo ciake, o nake atiinde arĩ na thaahu nginya hwaĩ-inĩ. Ũndũ ũyũ nĩ watho wa gũtũũra harĩ andũ a Isiraeli na ageni arĩa matũũranagia nao.

¹¹ “Mũndũ ũrĩa ũngĩhutia kĩa kĩa mũndũ o na ũrĩkũ arĩkaraga arĩ na thaahu mũthenya mũgwanja. ¹² No nginya etherie na maaĩ mũthenya wa gatatũ, na mũthenya wa mũgwanja; hĩndĩ ãyo athirwo nĩ thaahu. No angĩaga gwĩtheria mũthenya wa gatatũ na wa mũgwanja, ndagaathirwo nĩ thaahu. ¹³ Mũndũ o wothe ũngĩhutia kĩa kĩa mũndũ o na ũrĩkũ na aage gwĩtheria, ũcio nĩathaahĩtie Hema-ĩrĩa-Nyamũre ya Jehova. Mũndũ ũcio

no nginya aingatwo oime Isiraeli. Tondũ ndaminjaminjĩrio maaĩ ma kũniina thaahu, mũndũ ũcio arĩ na thaahu; thaahu wake ndũthirĩte.

14 “Ūyũ nĩguo watho wa kũrũmĩrĩrwo rĩrĩa mũndũ akuĩra hema-inĩ: Mũndũ o na ũrĩkũ ũngĩtoonya hema iyo, mũndũ o na ũrĩkũ ũrĩa ũgaakorwo thĩinĩ wayo-rĩ, nĩakanyiitwo nĩ thaahu mĩthenya mũgwanja, 15 nakĩo kĩndũ o gĩothe kĩa nyũmba gĩgaakorwo gĩtarĩ gĩkunĩke nĩgĩkanyiitwo nĩ thaahu.

16 “Mũndũ o na ũrĩkũ ũrĩ na kũu nja ũngĩhutia mũndũ ũragĩtwo na rũhiũ rwa njora kana mũndũ ũkuĩte gĩkuũ kĩa ndũire, kana mũndũ o wothe ũngĩhutia ihĩndĩ rĩa mũndũ kana mbĩrĩra, ũcio nĩakanyiitwo nĩ thaahu mĩthenya mũgwanja.

17 “Nĩ ũndũ wa mũndũ ũrĩ na thaahu, ĩkĩra mũhu wa moori ĩrĩa yacinĩtwo ĩrĩ ya gũtherania ndigithũ-inĩ, naguo ũitĩrĩrio maaĩ matahĩtwo o hĩndĩ iyo. 18 Nake mũndũ ũtarĩ na thaahu nĩoe mũthobi aũtobokie maaĩ-inĩ macio, na aminjaminjĩrie hema iyo na indo ciayo ciothe, na andũ arĩa maarĩ kũu thĩinĩ. Ningĩ no nginya aminjaminjĩrie mũndũ ũrĩa wothe ũhutĩtie ihĩndĩ rĩa mũndũ, kana mbĩrĩra, kana mũndũ ũragĩtwo, kana mũndũ ũkuĩte gĩkuũ kĩa ndũire. 19 Mũndũ ũrĩa ũtarĩ na thaahu nĩakaminjaminjĩria mũndũ ũcio ũrĩ na thaahu maaĩ macio mũthenya wa gatatũ na wa mũgwanja, naguo mũthenya wa mũgwanja nĩguo akamũtheria. Nake mũndũ ũcio ũgũtherio no nginya athambie nguo ciake na ethambe mwĩrĩ na maaĩ, naguo hwaĩ-inĩ ũcio

nĩagakorwo athirĩtwo nĩ thaahu. ²⁰ No rĩrĩ, mũndũ ũrĩ na thaahu angĩaga gwĩtheria, no nginya aingatwo kuuma kũrĩ kĩrĩndĩ, nĩ ũndũ nĩathaahĩtie handũ-harĩa-haamũre ha Jehova. Nĩgũkorwo ndaminjaminjĩirio maaĩ ma kũniina thaahu, nĩ ũndũ ũcio arĩ na thaahu. ²¹ Ũyũ nĩ watho wao wa gũtũura.

“Mũndũ ũcio wakũminjaminjanĩria maaĩ macio ma kũniina thaahu no nginya o nake athambie nguo ciake, na mũndũ o wothe ũngĩhutia maaĩ macio ma kũniina thaahu nĩagatinda arĩ na thaahu nginya hwaĩ-inĩ. ²² Kĩndũ gĩothe mũndũ ũrĩ na thaahu akaahutia nĩgĩkanyitwo nĩ thaahu, na mũndũ ũrĩa ũngĩhutia kĩndũ kũu nĩagatinda arĩ na thaahu nginya hwaĩ-inĩ.”

20

Maaĩ kuuma Rwaro rwa Ihiga

¹ Na rĩrĩ, mweri wa mbere, kĩrĩndĩ gĩothe kĩa andũ a Isiraeli gĩgĩkinya kũu Werũ-inĩ wa Zini, na gĩgĩkara Kadeshi. Nake Miriamu agĩkuĩra kũu na agĩthikwo o ro kuo.

² Na rĩrĩ, handũ hau hatiarĩ maaĩ ma kũnyuuo nĩ kĩrĩndĩ, nao andũ acio makĩũngana, magĩũkĩrĩra Musa na Harũni. ³ Makĩnegenia Musa, makiuga atĩrĩ, “Naarĩ korwo nĩtwakuire rĩrĩa ariũ a ithe witũ maakuire marĩ mbere ya Jehova! ⁴ Nĩ kũĩ gĩatũmire mũrehe kĩrĩndĩ kĩa Jehova werũ-inĩ ũyũ, nĩguo ithuĩ na mahiũ maitũ tũkuĩre gũkũ? ⁵ Mwatũrutire bũrũri wa Misiri nĩkĩ, mũgĩtũrehe kũndũ gũkũ kũũru ũũ? Gũkũ gũtirĩ ngano kana ngũyũ, kana thabibũ,

kana makomamanga. O na gūtiri maaĩ ma kũnyua!”

⁶ Musa na Harũni makiuma hau kũngano kĩari, magĩthĩ nginya o itoonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo makĩngũithia na magĩturumithia mothiũ mao thĩ, naguo riiri wa Jehova ũkĩmoimĩrĩra. ⁷ Jehova akĩra Musa atĩrĩ, ⁸ “Oya rũthanju rwaku, nawe na mũrũ wa nyũkwa Harũni mũcokanĩrĩrie kĩrĩndĩ kũ hamwe. Arĩria rwaro rũrũ rwa ihiga makwĩroreire, na nĩrũkuuma maaĩ. Nawe ũrutĩre kĩrĩndĩ maaĩ rwaro-inĩ rũrũ rwa ihiga, nĩgeetha kĩnyue hamwe na mahiũ ma kĩa.”

⁹ Nĩ ũndũ ũcio Musa akĩoya rũthanju akĩrũruta hau mbere ya Jehova, o ta ũrĩa Jehova aamwathĩte. ¹⁰ Nake Musa na Harũni magĩcokanĩrĩria kĩrĩndĩ kũ hamwe hau mbere ya rwaro rwa ihiga, na Musa akĩmeera atĩrĩ, “Ta thikĩrĩriai, inyuĩ aremi aya, no nginya tũmũrutĩre maaĩ kuuma rwaro-inĩ rũrũ rwa ihiga?” ¹¹ Musa agĩcooka akĩoya guoko gwake na igũrũ, akĩgũtha rwaro rũu rwa ihiga na rũthanju rwake maita meerĩ. Maaĩ makĩbororoka, nakĩo kĩrĩndĩ kũ gĩkĩnyua, o na mahiũ makĩo makĩnyua.

¹² No Jehova akĩra Musa na Harũni atĩrĩ, “Tondũ mũtinanjĩtikia nĩguo muonanie atĩ nĩ ndĩ mũtheru, mũtũme heo gĩtĩno maitho-inĩ ma andũ a Isiraeli, inyuĩ mũtigaakinyia kĩrĩndĩ gĩkĩ bũrũri ũrĩa ndĩmaheete.”

¹³ Macio nĩmo maarĩ maaĩ ma Meriba, kũrĩa andũ a Isiraeli maatetanirie na Jehova na kũrĩa eyonanirie atĩ nĩ mũtheru thĩinĩ wao.

Edomu Kūgiria Isiraeli Njira

¹⁴ Musa agītūma andū kuuma Kadeshi mathiĩ kūrĩ mūthamaki wa Edomu,* makamwĩre atĩrĩ:

“Mūrū wa nyūkwa Isiraeli oiga atĩrĩ: Wee nĩũũ mathĩna marĩa mothe tūkoretwo namo. ¹⁵ Maithe maitũ ma tene nĩmaikūrũkire magĩthiĩ bŭrũri wa Misiri, na ithuĩ tũgītũũra kuo mĩaka mĩingĩ. Andū a Misiri nĩmatũhiinyĩrĩrie mũno ithuĩ ene o na maithe maitũ, ¹⁶ no rĩrĩa twakĩire Jehova-rĩ, nĩaiguire kĩrĩro giitũ nake agītūma mũraika agītũruta kũu bŭrũri wa Misiri.

“Na rĩu tũrĩ gũkũ Kadeshi, itũũra rĩrĩa rĩ mũthia-inĩ wa bŭrũri waku. ¹⁷ Ndagũthaitha ũtwĩtĩkĩrie tũtuĩkanĩrie bŭrũri waku. Tũtikũgerera mĩgũnda-inĩ ya irio, kana ya mĩthabibũ, kana tũnyue maaĩ ma gĩthima o na kĩmwe. Tũkũgerera njĩra ĩrĩa nene ya mũthamaki, na tũtigũkerũra na mwena wa ũrĩo o na kana wa ũmotho, o nginya tũtuĩkanie bŭrũri waku.”

¹⁸ No Edomu akĩmũcookeria atĩrĩ:

“Ndũgũtuĩkanĩria gũkũ; na ũngĩgeria-rĩ, tũkuumagara tũmũtharĩkĩre na rũhiũ rwa njora.”

¹⁹ Andū a Isiraeli acio makĩmũcookeria atĩrĩ,

“Ithuĩ tũkũgerera o njĩra ĩrĩa nene, na ithuĩ ene kana mahiũ maitũ tũngĩnyua maaĩ

---

* **20:14** Andū a Edomu maarĩ njiaro cia Esaũ.

manyu-rĩ, nĩtũkũrĩha. Tũrenda o tũtuĩkanie tũthĩite na magũrũ tu hatarĩ ũndũ ũngĩ.”

²⁰ Ningĩ Edomu agĩcookia atĩrĩ:

“Aca, mũtigũtuĩkanĩria gũkũ.”

Hĩndĩ ĩyo Edomu akiumagara akamatharĩkĩre, arĩ mbũtũ nene ĩna hinya mũingĩ. ²¹ Tondũ Edomu ndaametĩkĩririe matuĩkanĩrie bũrũri wao-rĩ, andũ a Isiraeli makĩhũndũka, magĩtigana nao.

Gĩkuũ kĩa Harũni

²² Kĩrĩndĩ gĩothe kĩa andũ a Isiraeli gĩkiuma kũu Kadeshi na magĩkinya Kĩrĩma-inĩ kĩa Horu. ²³ Marĩ kũu Kĩrĩma-inĩ kĩa Horu, hakuhĩ na mũhaka wa Edomu, Jehova akĩra Musa na Harũni atĩrĩ, ²⁴ “Rĩu Harũni nĩegũkua. Ndegũtoonya bũrũri ũrĩa ngũhe andũ a Isiraeli, nĩ ũndũ inyuĩ eerĩ nĩmwaremeire watho wakwa kũu maaĩ-inĩ ma Meriba. ²⁵ Oya Harũni na mũriũ Eleazaru, ũmatware Kĩrĩma-igũrũ kĩa Horu. ²⁶ Ũrute Harũni nguo ciake, ũcihumba mũriũ Eleazaru, nĩ ũndũ Harũni nĩegũkua, na egũkuĩra o ro kũu.”

²⁷ Musa agĩka o ta ũrĩa Jehova aamwathĩte; makĩambata Kĩrĩma-inĩ kĩa Horu makĩonagwo nĩ kĩrĩndĩ kũu gĩothe. ²⁸ Musa akĩruta Harũni nguo ciake, agĩcihumba mũriũ Eleazaru. Nake Harũni agĩkuĩra kũu kĩrĩma igũrũ. Nake Musa na Eleazaru magĩkũrũka makiuma kũu kĩrĩma igũrũ, ²⁹ na rĩrĩa kĩrĩndĩ kũu kĩaamenyire atĩ

Harũni nĩakuĩte, andũ othe a nyũmba ya Isiraeli makĩmũcakaĩra mĩthenya mĩrongo ĩtatũ.

21

Kwanangwo kwa Aradi

¹ Na rĩrĩ, rĩrĩa mũthamaki Mũkaanani wa Aradi, ũrĩa watũũraga Negevu, aiguire aĩ Isiraeli nĩokagĩra njĩra ya Atharimu, agĩthĩ agĩtharĩkĩra andũ a Isiraeli, na agĩtaha amwe ao. ² Nao andũ Isiraeli makĩhĩta na mwĩhĩtwa ũyũ harĩ Jehova makiuga atĩrĩ: “Ũngĩneana andũ aya moko-inĩ maitũ-rĩ, nĩtũkananga matũũra mao marĩa manene biũ.” ³ Nake Jehova akĩigua ihooya rĩa andũ a Isiraeli na akĩneana andũ acio a Kaanani kũrĩ o. Nao makĩananga andũ acio biũ hamwe na matũũra mao; nĩ ũndũ ũcio handũ hau hagĩtwo Horoma.

Nyoka ya Gĩcango

⁴ Nao andũ a Isiraeli makĩnyiita rũgendo kuuma Kĩrĩma kĩa Horu magereire njĩra ya gũthĩ Iria Itune, nĩguo mathiũrũrũke bũrũri wa Edomu. No andũ acio magĩthethũka marĩ njĩra-inĩ; ⁵ nao magĩũkĩrĩra Ngai o na Musa na mĩario makiuga atĩrĩ, “Mwatũrutire bũrũri wa Misiri tũũke tũkuire gũkũ werũ-inĩ nĩkĩ? Gũkũ gũtirĩ irio! Na gũtirĩ maaĩ! O na nĩtũthũire irio ici itarĩ kĩene!”

⁶ Nake Jehova akĩmatũmĩra nyoka ciarĩ na thumu; ikĩrũma andũ a Isiraeli, na aingĩ ao magĩkua. ⁷ Andũ acio magĩthĩ kũrĩ Musa makĩmwĩra atĩrĩ, “Nĩtwehirie rĩrĩa twaaririe tũgĩũkĩrĩra Jehova hamwe nawe. Hooya nĩguo

Jehova atwehererie nyoka ici.” Nĩ ùndũ ùcio Musa akĩhoera andũ acio.

⁸ Nake Jehova akĩra Musa atĩrĩ, “Thondeka nyoka ùmĩcuurie gĩtugĩ igũrũ; mũndũ o wothe ùrĩrũmagwo-rĩ, aamĩrora nĩarĩtũũraga muoyo.” ⁹ Nĩ ùndũ ùcio Musa agĩthondeka nyoka ya gĩcango, akĩmĩcuuria gĩtugĩ igũrũ. Na rĩrĩ, hĩndĩ ìrĩa mũndũ o wothe aarũmwo nĩ nyoka na aarora nyoka ìyo ya gĩcango, agatũura muoyo.

Rũgendo rwa Gũthiĩ Moabi

¹⁰ Andũ a Isiraeli makiumagara, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Obothu. ¹¹ Ningĩ maki-uma Obothu magĩthiĩ Iye-Abarimu, makĩamba hema ciao werũ-inĩ ùrĩa ùng’ethanĩire na Moabi mwena wa irathĩro. ¹² Kuuma kũu magĩthiĩ na mbere, makĩamba hema ciao Kĩanda kĩa Zeredi. ¹³ Moimagara kuuma kũu makĩamba hema kũrigania na Rũũ rwa Arinoni, kũu werũ ùrĩa ùthiĩte nginya bũrũri wa Aamori; nĩgũkorwo Rũũ rwa Arinoni nĩruo rwarĩ mũhaka wa Moabi na Aamori. ¹⁴ Na nĩkĩo Ibuku rĩa Mbaara cia Jehova riugĩte atĩrĩ:

“ ... Wahebu thĩinĩ wa Sufa, na mĩkuru,
Arinoni ¹⁵ na igaragaro-inĩ cia mĩkuru
ìrĩa ithiĩte o nginya kũu Ari,
na ìgatwarana na mũhaka wa Moabi.”

¹⁶ Kuuma kũu magĩthiĩ na mbere nginya kũu Biri, gĩthima-inĩ harĩa Jehova erire Musa atĩrĩ, “Cookereria andũ hamwe na nĩngũmahe maaĩ.”

¹⁷ Hĩndĩ ìyo Isiraeli makĩina rwĩmbo rũrũ:
“Therũka maaĩ, wee gĩthima gĩkĩ!
Inyuĩ na inyuĩ inai ùhoro wakĩo,

18 ũhoro wa gĩthima kĩrĩa anene menjete,
 kĩrĩa gĩathikũririo nĩ andũ arĩa marĩ igweta,
 andũ arĩa marĩ igweta marĩ na njũgũma cia
 ũnene na mĩthĩgi yao.”

Ningĩ makiuma werũ-inĩ magĩthiĩ Matana,
 19 kuuma Matana magĩthiĩ Nahalieli, kuuma
 Nahalieli magĩthiĩ Bamothu, 20 na kuuma
 Bamothu magĩthiĩ kĩaanda kĩa Moabi, kũrĩa
 gacũmbĩrĩ ka Pisiga kang'etheire werũ ũrĩa
 ũtarĩ kĩndũ.

Kũhoota Sihoni na Ogu

21 Isiraeli nĩatũmire andũ kũrĩ Sihoni
 mũthamaki wa Aamori makamwĩre atĩrĩ:

22 “Twĩtikĩrie tũtuĩkanĩrie bũrũri wanyu.
 Tũtigũtoonya mĩgũnda yanyu ya irio, kana ya
 mĩthabibũ, kana tũnyue maaĩ kuuma gĩthima
 o na kĩmwe. Tũkũgerera njĩra ĩrĩa nene
 ya mũthamaki o nginya tũtuĩkanie bũrũri
 wanyu.”

23 No Mũthamaki Sihoni akĩgiria andũ a Isir-
 aeli mahĩtũkĩre bũrũri wake. We onganirie
 mbũtũ ciake ciothe cia ita, akiumagara agĩthiĩ
 werũ-inĩ agatharĩkĩre andũ a Isiraeli. Rĩrĩa
 aakinyire Jahazu-rĩ, akĩhũũrana na andũ a Isir-
 aeli. 24 No andũ a Isiraeli makĩmooraga na
 hiũ cia njora na magĩtunya mũthamaki ũcio
 bũrũri wake kuuma Arinoni nginya Jaboku, no
 maakinyire o mũhaka-inĩ wa andũ a Amoni,
 tondũ warĩ mũirige na hinya mũno. 25 Isiraeli
 agĩtunya Aamori matũũra mothe mao marĩa
 manene na magĩtũũra kuo, o hamwe na Heshi-
 boni na tũtũũra tuothe tũrĩa twarigainie nakuo.

26 Heshiboni nĩrĩo rĩarĩ itũũra inene rĩa Sihoni mũthamaki wa Aamori, ũrĩa warũite na mũthamaki wa Moabi ũrĩa waathanaga mbere ĩyo, na akamũtunya bũrũri wake wothe o nginya Arinoni.

27 Kĩu nĩkĩo gĩtũmaga aini a marebeta moige atĩrĩ:

“Ũkaai Heshiboni nĩgeetha rĩakwo rĩngĩ;
itũũra inene rĩa Sihoni nĩrĩcokererio.

28 “Mwaki nĩwoimire kũu Heshiboni,
rũrĩrĩmbĩ rũkiuma itũũra inene rĩa Sihoni.
Ũkĩniina itũũra rĩa Ari Moabi,
o atũũri a kũrĩa gũtũũgĩru kwa Arinoni.

29 Kaĩ ũrĩ na haaro, wee Moabi-ĩ!
Inyuĩ andũ a Kemoshu! Kaĩ mũrĩ aanange-ĩ.
Nĩarekereirie ariũ ake magatuĩka eethari,
o na airĩtu ake akĩmarekereria matahwo
nĩ Sihoni mũthamaki wa Aamori.

30 “No ithuĩ nĩtũmang’aũranĩtie;
Heshiboni kwanangĩtwo guothe nginya o
Diboni.

Tũmamomorete tũgakinya Nofa,
itũũra rĩrĩa rĩkuhanĩrĩirie na Medeba.”

31 Nĩ ũndũ ũcio andũ a Isiraeli magĩtũũra
bũrũri ũcio wa Aamori.

32 Thuutha wa Musa gũtũma andũ maga-
thigaane Jazeri, andũ a Isiraeli magĩtunyana
tũtũũra tũrĩa twarigiicĩirie itũũra rĩu, na
makĩingata Aamori arĩa maarĩ kuo. 33 Ningĩ
makĩgarũrũka, makĩambata na njĩra marorete
Bashani, nake Ogu mũthamaki wa Bashani
na mbũtũ ciake ciothe cia ita makiumagara
makahũũrane na Isiraeli kũu Edirei.

34 Nake Jehova akĩira Musa atĩrĩ, “Ndũkamwĩtigĩre, nĩ ũndũ nĩndĩmũneanĩte moko-inĩ maku, hamwe na mbũtũ ciake ciothe cia ita, o na bũrũri wake. Mwĩke o ũrĩa wekire Sihoni mũthamaki wa Aamori, ũrĩa waathanaga Heshiboni.”

35 Nĩ ũndũ ũcio makĩũraga Mũthamaki Ogu hamwe na ariũ ake, o na mbũtũ ciake ciothe cia ita, mategũtigia mũndũ o na ũmwe muoyo. Nao andũ a Isiraeli makĩgwatĩra bũrũri wake.

22

Balaki Gũtũmanĩra Balamu

1 Ningĩ andũ a Isiraeli makĩnyiita rũgendo marorete werũ wa Moabi na makĩamba hema ciao hũgũrũrũ-inĩ cia Rũũ rwa Jorodani mũrĩmo wa itũũra rĩa Jeriko.

2 Na rĩrĩ, Balaki mũrũ wa Ziporu nĩonete maũndũ marĩa mothe Isiraeli meekĩte Aamori, 3 nao andũ a Moabi magĩtigĩra mũno nĩ ũndũ nĩ kwarĩ na andũ aingĩ mũno. Ti-itherũ, andũ a Moabi maiyũrĩtwo nĩ guoya nĩ ũndũ wa andũ a Isiraeli.

4 Andũ a Moabi makĩira athuuri a Midi-ani atĩrĩ, “Mũingĩ ũyũ ũkũrĩa indo ciothe iria itũrigiicĩirie, o ta ũrĩa ndegwa irĩĩaga nyeki ya gĩthaka.”

Nĩ ũndũ ũcio Balaki mũrũ wa Ziporu, ũrĩa warĩ mũthamaki wa Moabi ihinda rĩu, 5 agĩtũmanĩra Balamu mũrũ wa Beori, ũrĩa warĩ Pethori, hakuhi na Rũũ rwa Farati, kũu bũrũri wao. Balaki akĩmwĩra atĩrĩ:

“Harĩ na andũ mokĩte moimĩte bũrũri wa Misiri; nao maiyũrĩte bũrũri ũyũ wothe, na

maikarĩte o hakuhi na niĩ. ⁶ Ndagũthaitha ũka ũnumĩre andũ aya manyiitwo niĩ kĩrumi, niĩ ũndũ marĩ na hinya mũno kũngĩra. Ũngĩmaruma kwahoteka ndĩmahote na ndĩmarutũrũre moime bũrũri ũyũ. Niĩ ũndũ niĩnjũũ atĩ arĩa warathima niĩmarathimagwo, nao arĩa waruma niĩ manyiitagwo niĩ kĩrumi.”

⁷ Nao athuuri a Moabi na a Midiani magĩthiĩ makuũte irĩhi rĩa kũragũrĩrwo. Maakinya kũrĩ Balamu, makĩmũhe ũhoro ũrĩa Balaki oigĩte.

⁸ Nike Balamu akĩmeera atĩrĩ, “Raraai gũkũ ũmũthĩ, na niĩngamũcookeria macookio marĩa Jehova ekũhe.” Niĩ ũndũ ũcio anene a Moabi makĩraarania nake.

⁹ Nike Ngai agĩkora Balamu akĩmũũria atĩrĩ, “Andũ aya mũrĩ nao niĩ a?”

¹⁰ Balamu agĩcookeria Ngai atĩrĩ, “Balaki mũrũ wa Ziporu, mũthamaki wa Moabi, niĩwe ũrandeheire ndũmĩrĩri ĩno: ¹¹ ‘Kũrĩ andũ moimĩte bũrũri wa Misiri makaiyũra bũrũri ũyũ wothe. Ndagũthaitha ũũke ũnumĩre o manyiitwo niĩ kĩrumi, no gũkorwo no hũũrane nao ndĩmaingate moime bũrũri ũyũ!’ ”

¹² No Ngai akĩira Balamu atĩrĩ, “Ndũgũthiĩ nao. Ndũkarume andũ acio, tondũ niĩ andũ arathime.”

¹³ Rũciiniĩ rũrũ rũngĩ, Balamu agĩũkĩra, akĩira anene acio a Balaki atĩrĩ, “Cookai bũrũri wanyu kĩũmbe, niĩ ũndũ Jehova niĩarega kũnjĩtikĩria tũthiĩ na inyũ.”

¹⁴ Niĩ ũndũ ũcio anene a Moabi magĩcooka kũrĩ Balaki makĩmwĩra atĩrĩ, “Balamu niĩarega gũũka na ithũ.”

15 Ningĩ Balaki agĩtũma anene angĩ aingĩ makĩria na maarĩ igweta gũkĩra acio a mbere.

16 Nao magĩthiĩ kũrĩ Balamu makĩmwĩra atĩrĩ:

“Ũũ nĩguo Balaki mũrũ wa Ziporu ekuuga: Ndũgetĩkĩre ũndũ o na ũrĩkũ ũgirie ũũke kũrĩ nĩ, 17 tondũ nĩngũkũrĩha wega mũno, na njĩke ũrĩa wothe ũngiuga. Ndagũthaitha ũka ũnumĩre andũ aya.”

18 No Balamu akĩmacookeria atĩrĩ, “O na Balaki angĩihe nyũmba yake ya ũnene ñyũrĩtio betha na thahabu-rĩ, ndingĩka ũndũ o na ũrĩkũ, mũnene kana mũnini, wagararĩte watho wa Jehova Ngai wakwa. 19 Na rĩrĩ, raraai gũkũ ũmũthĩ, o ta ũrĩa acio angĩ mareekire, na nĩngũtuĩria ũndũ ũrĩa ũngĩ Jehova ekũnjĩra.”

20 Ũtukũ ũcio Ngai nĩakorire Balamu, akĩmwĩra atĩrĩ, “Tondũ andũ aya nĩ mokĩte gũgwĩta, thiĩ nao, no wĩke o ũrĩa wiki ngũkwĩra.”

Ndigiri ya Balamu

21 Balamu agĩũkĩra rũciinĩ, agĩtandĩka ndigiri yake, na agĩthiĩ na anene acio a Moabi. 22 No Ngai nĩarakarire mũno athiĩ, na mũraika wa Jehova akĩrũgama njĩra nĩguo amũgirĩrĩrie gũthiĩ. Balamu aahaicĩte ndigiri yake, na ndungata ciake igĩrĩ ciarĩ hamwe nake. 23 Na rĩrĩa ndigiri yoonire mũraika wa Jehova arũngĩ njĩra, aco-morete rũhiũ rwa njora, na arũnyiitĩte na guoko, ikĩgarũrũka, igĩtoonya mũgũnda. Nake Balamu akĩmĩhũũra nĩguo icooke njĩra.

²⁴ Nake mūraika wa Jehova akirūgama njira-ini yari njeke gatagati ka mīgūnda ĩrĩ ya mĩthabibũ, na o mīgūnda warĩ mũirige. ²⁵ Rĩria ndigiri yoonire mūraika wa Jehova-rĩ, ĩkĩhatĩrĩria rũthingo-inĩ, ĩkĩhinyĩrĩria kũgũrũ kwa Balamu rũthingo-inĩ rũ. Nĩ ũndũ ũcio akĩmĩhũũra rĩngĩ.

²⁶ Ningĩ mūraika wa Jehova agĩthĩ mbere akirūgama handũ haarĩ haceke hataarĩ na handũ ha kwĩgarũrĩra, na mwena wa ũrĩo kana wa ũmotho. ²⁷ Rĩria ndigiri yoonire mūraika wa Jehova hau, ĩgĩkoma thĩ Balamu arĩ o igũrũ rĩayo, nake akĩrakara akĩmĩhũũra na rũthanju rwake. ²⁸ Nake Jehova agĩtumũra kanua ka ndigiri, nayo ĩkĩũria Balamu atĩrĩ, “Nĩatĩa ngwĩkĩte tondũ wahũũra maita maya matatũ?”

²⁹ Balamu akĩmĩcookeria atĩrĩ, “Wee ũndũite kĩrimũ! Korwo nyuma na rũhiũ rwa njora guoko-inĩ, ingĩakũraga o ro rũ.”

³⁰ Nayo ndigiri ĩkĩũria Balamu atĩrĩ, “Githĩ nĩ ti nĩ ndigiri yaku, ĩria ũtũire ũhaicaga nginya ũmũthĩ? Nĩmenyerete gũgwĩka ta ũũ?”

Balamu akiuga atĩrĩ, “Aca.”

³¹ Nake Jehova akĩhingũra maitho ma Balamu, nake akĩona mūraika wa Jehova arũngĩ njira-inĩ acomorete rũhiũ rwa njora. Nĩ ũndũ ũcio akĩinamĩrĩra na akĩngũithia, agĩturumithia ũthiũ wake thĩ.

³² Mūraika wa Jehova akĩmũũria atĩrĩ, “Nĩ kĩ gĩatũma ũhũũre ndigiri yaku maita macio matatũ? Njũkĩte haha ngũhingĩrĩrie nĩ ũndũ mĩthiire yaku nĩ ya ũremi maitho-inĩ makwa.

³³ Ndigiri ĩnyonire, yanjeherera maita macio

matatũ. Korwo ndĩnanjeherera, hatirĩ nganja nĩngĩgũkũuragĩte, no yo nĩngĩamĩhonokia.”

³⁴ Balamu akĩĩra mũraika ũcio wa Jehova atĩrĩ, “Nĩnjĩhĩtie. Ndikũũ atĩ nĩũkũrũgamĩte njĩra-inĩ ũhingĩrĩrie. Na rĩrĩ, ũngĩkorwo ndũkenete-rĩ, nĩngũhũndũka.”

³⁵ Mũraika ũcio wa Jehova akĩĩra Balamu atĩrĩ, “Thĩĩ na andũ acio, no uuge o ro ũrĩa ngũkwĩra.” Nĩ ũndũ ũcio Balamu agĩthĩĩ na anene acio a Balaki.

³⁶ Rĩrĩa Balaki aiguire atĩ Balamu nĩarooka, agĩthĩĩ kũmũtũnga itũũra-inĩ rĩa Moabi, mũhaka-inĩ wa Arinoni, o kũu mũhaka wa bũrũri wake. ³⁷ Balaki akĩũria Balamu atĩrĩ, “Githĩ ndiagũtũmanĩire ũũke narua? Nĩ kũĩ kĩagiririe ũũke? Anga ndingĩhota gũkũrĩha?”

³⁸ Balamu agĩcookia atĩrĩ, “Nĩ wega, nĩndagĩũka. No rĩrĩ, niĩ no njuge o ũrĩa ngwenda? Niĩ ngwaria o ũrĩa Ngai angĩnjĩra njarie.”

³⁹ Hĩndĩ ĩyo Balamu na Balaki magĩthĩĩ Kiriathu-Huzothu. ⁴⁰ Balaki akĩruta igongona rĩa ng’ombe na ng’ondũ, na akĩhe Balamu na anene arĩa maarĩ nake nyama imwe. ⁴¹ Kwarooka gũkĩa-rĩ, Balaki akĩoya Balamu makĩambata nginya Bamothu-Baali,* na marĩ kũu Balamu akĩona gĩcunjĩ kĩmwe kĩa andũ acio.

23

Ūrathi wa Mbere wa Balamu

---

* **22:41** Baali nĩ kuuga “mũhonokia”. ĩno yarĩ ngai ya marurumĩ yahooyagwo nĩ andũ arĩa maatũraga Suriata na Kaanani.

1 Nake Balamu akĩira Balaki atĩrĩ, “Njakĩra igongona mũgwanja haha, na ũhaarĩrie ndegwa mũgwanja na ndũrũme mũgwanja.” 2 Balaki agĩka o ũria Balamu oigĩte, na igũrũ rĩa o kīgongona-inĩ makarutĩra igongona rĩa ndegwa ĩmwe na ndũrũme ĩmwe.

3 Ningĩ Balamu akĩira Balaki atĩrĩ, “Wee ikara haha hakuhĩ na iruta rĩaku nyambe thiĩ keheri-inĩ. Hihi Jehova nĩegũũka acemanie na nĩ. Ũndũ ũria wothe ekũnguũrĩria nĩngũkwĩra.” Nake agĩthiĩ handũ hatheri hatũũgĩru.

4 Ngai agĩcemanie nake hau, nake Balamu akĩmwĩra atĩrĩ, “Nĩhaarĩrie igongona mũgwanja, na o kīgongona-inĩ ngaruta ndegwa ĩmwe na ndũrũme ĩmwe.”

5 Nake Jehova agĩkĩra ndũmĩrĩri yake kanua ka Balamu, akĩmwĩra atĩrĩ, “Cooka kũrĩ Balaki ũmũhe ndũmĩrĩri ĩno.”

6 Tondũ ũcio Balamu agĩcooka kũrĩ Balaki, akĩmũkora arũngĩ hakuhĩ na igongona rĩake, marĩ hamwe na anene othe a Moabi. 7 Nake Balamu akĩaria ndũmĩrĩri yake, akiuga atĩrĩ:

“Balaki andehithĩtie kuuma bũrũri wa Aramu,
mũthamaki wa Moabi akanduta kuuma
irĩma-inĩ cia mwena wa irathĩro.
Akoiga atĩrĩ, ‘Ūka ũnumĩre Jakubu;
ũka ũthitange Isiraeli.’

8 Ndaakĩhota atĩa kũruma arĩa Ngai atarumĩte?
Ndaakĩhota atĩa gũthitanga arĩa Jehova atathitangĩte?

9 Kuuma tũcũmbĩrĩ twa ndwaro cia mahiga
nĩndĩramoona,
kuuma kũrĩa gũtũũgĩru nĩndĩramoona.
Ndĩrona andũ matũũraga meikarĩtie,

nao matiitaraga atĩ o nĩ amwe a ndũrĩrĩ.

¹⁰ Nũũ ũngĩhota gũtara rũkũngũ rwa Jakubu, kana atare gĩcunjĩ kĩa inya kĩa Isiraeli?

Rekei ngue gĩkuũ kĩa arĩa athingu, na marigĩrĩrio makwa-rĩ, marotuĩka ta mao!”

¹¹ Balaki akĩũria Balamu atĩrĩ, “Wanjĩka atĩa? Ngũrehire ũnumĩre thũ ciakwa, no ndũrĩ ũreka ũndũ o tiga kũmarathima!”

¹² Balamu akĩmũũria atĩrĩ, “Githĩ ndiagĩrĩirwo njarie o kĩrĩa Jehova ekĩrĩte kanua-inĩ gakwa?”

Ūrathi wa Keerĩ wa Balamu

¹³ Ningĩ Balaki akĩmwĩra atĩrĩ, “Ūka tũthiĩ nawe handũ hangĩ harĩa ũkũmoona; ũkũmoona o gĩcunjĩ kĩmwe kĩa, no ti othe hamwe. Na ũrĩ hau ũnumĩre andũ acio.” ¹⁴ Nĩ ũndũ ũcio akĩmũtwara gĩthaka-inĩ gĩa Zofimu, gacũmbĩrĩ ga Kĩrĩma kĩa Pisiga, naho hau agĩaka igongona mũgwanja, na o kĩgongona-inĩ agĩthĩnjĩra ndegwa ĩmwe na ndũrũme ĩmwe.

¹⁵ Balamu akĩira Balaki atĩrĩ, “Wee ikara haha hakuhi na iruta rĩaku nyambe thiĩ ngacemanie nake haarĩa.”

¹⁶ Jehova agĩcemanie na Balamu, agĩkĩra ndũmĩrĩri kanua gake, akĩmwĩra atĩrĩ, “Cooka kũrĩ Balaki ũmũhe ndũmĩrĩri ĩno.”

¹⁷ Tondũ ũcio Balamu agĩcooka kũrĩ Balaki na akĩmũkora arũngiĩ hakuhi na iruta rĩake, marĩ hamwe na anene a Moabi. Balaki akĩmũũria atĩrĩ, “Jehova oiga atĩa?”

¹⁸ Balamu agĩcooka akĩaria ndũmĩrĩri yake, akiuga atĩrĩ:

“Arahũka, wee Balaki na ũigue;

Thikĩrĩria, wee mũrũ wa Ziporu.

19 Ngai ti mũndũ, atĩ nĩguo aheenanie,
o na ti mũrũ wa mũndũ, atĩ nĩguo ericũkwo.
No oige ũndũ na ndawĩike?

No eranĩre ũndũ na ndaũhingie?

20 Nĩ njathĩtwo ndathimane;
nake arathimanĩte-rĩ, ndingĩhota kũgarũra
ũndũ ũcio.

21 “Gũtirĩ mũtino wonekete harĩ Jakubu,
gũtirĩ ihooru rĩonetwo thĩinĩ wa Isiraeli.
Jehova Ngai wao arĩ hamwe nao;
kayũ ka mũthamaki karĩ thĩinĩ wao.

22 Ngai nĩamarutire bũrũri wa Misiri;
marĩ na hinya o ta ndegwa ya gĩthaka.

23 Gũtirĩ ũrogi ũngĩũraga Jakubu,
gũtirĩ ũragũri ũngĩthũkia Isiraeli.
Rĩu ha ũhoro wa Jakubu na wa Isiraeli
kũrĩranagwo atĩrĩ,
“Ta kĩonei ũrĩa Ngai ekĩte!”

24 Andũ acio maarahũkaga ta mũrũũthi wa nga;
mookagĩra ta mũrũũthi wa njamba,
ũrĩa ũtangĩhurũka ũtarĩite kĩrĩa ũnyitĩte,
na ũkanyua thakame ya kĩrĩa ũragĩte.”

25 Ningĩ Balaki akĩra Balamu atĩrĩ,
“Ndũkamarume o na atĩa, na ndũkamarathime
o na atĩa!”

26 Balamu akĩmũcookeria atĩrĩ, “Githĩ ndi-
akwĩrĩre no nginya njĩke ũrĩa wothe Jehova
oigĩte?”

Ũrathi wa Gatatũ wa Balamu

27 Ningĩ Balaki akĩra Balamu atĩrĩ, “Ũka tũthiĩ
ngũtware handũ hangĩ. Hihi Ngai no agwĩtĩkĩrie

ũnumĩre andũ aya ũrĩ hau.” ²⁸ Balaki akĩoya Balamu akĩmũtwara kĩrĩma igũrũ kĩa Peoru, kũng’ethera Werũ ũrĩa ũtarĩ kĩndũ.

²⁹ Nake Balamu akĩmwĩra atĩrĩ, “Njakĩra igongona mũgwanja haha, na ũhaarĩrie ndegwa mũgwanja na ndũrũme mũgwanja.” ³⁰ Balaki agĩĩka o ta ũrĩa Balamu oigĩte, na o kĩgongonainĩ agĩthĩnjĩra ndegwa ĩmwe na ndũrũme ĩmwe.

24

¹ Na rĩrĩ, rĩrĩa Balamu onire atĩ Jehova nĩakenaga nĩ kũrathima Isiraeli-rĩ, ndaacockire kũrũmĩrĩra ũragũri ta ũrĩa ekaga mahinda macio mangĩ, no ehũgũrĩre akĩrora werũ-inĩ.

² Rĩrĩa Balamu eroreire akĩona ũrĩa Isiraeli maambĩte hema kũringana na mĩhĩrĩga yao-rĩ, akĩiyũrwo nĩ Roho wa Ngai, ³ nake akĩaria ndũmĩrĩri yake, akiuga atĩrĩ:

“Ĩno nĩyo ndũmĩrĩri ya Balamu mũrũ wa Beori,
ndũmĩrĩri ya mũndũ ũrĩa riitho rĩake
rĩonaga wega,

⁴ ndũmĩrĩri ya mũndũ ũrĩa ũiguaga ciugo cia
Ngai,
ũrĩa wonaga kĩoneki kuuma kũrĩ Mwene-
Hinya-Wothe,
ũrĩa ũgũũaga agakoma thĩ, namo maitho
make makahingũka:

⁵ “Kaĩ hema ciaku, wee Jakubu, nĩ thaka-ĩ,
o na ciikaro ciaku igagĩthakara, wee Isiraeli-
ĩ!

⁶ “Igĩtambũrũkĩte o ta cianda,

ikahaana ta mĩgũnda ĩrĩ hũgũrũrũ cia rũũĩ-
inĩ,
itariĩ ta mĩtĩ ya thubiri ĩhaandĩtwo nĩ Jehova,
o na ta mĩtarakwa ĩrĩ hakuhĩ na maaĩ.
7 Maaĩ makaiyũra ndoo ciao nginya maitĩke;
o nayo mbegũ yao ĩgakorwo na maaĩ
maingĩ.

“Mũthamaki wao akaaneneha gũkĩra Agagi;
ũthamaki wao nĩũgaatũgĩrio.

8 “Ngai aamarutire bũrũri wa Misiri;
marĩ na hinya ta wa ndegwa ya gĩthaka.
Matambuura ndũrĩrĩ iria imathũire,
na makoinanga mahĩndĩ ma cio tũcunjĩ;
macitheecaga na mĩguĩ yao.

9 O ta mũrũũthi, methunaga magĩkoma,
o ta mũrũũthi wa mũgoma, nũũ ũngĩgeria
kũmaarahũra?

“Arĩa makũrathimaga marorathimwo,
nao arĩa makũrumaga maronyiitwo nĩ
kĩrumi!”

10 Nake Balaki agĩcinwo nĩ marakara nĩ ũndũ
wa Balamu. Akĩhũũra hĩ ciake, akĩmwĩra
atĩrĩ, “Ndagwĩtire ũnumĩre thũ ciakwa, no wee
ũcirathimĩte maita macio matatũ. 11 Na rĩrĩ,
ũkĩra o rĩu ũinũke! Ndoigĩte nĩngũkũrĩha wega
mũno, no Jehova nĩagirĩtie ũrĩhwo.”

12 Balamu agĩcookeria Balaki atĩrĩ, “Githĩ
ndierire andũ arĩa wandũmĩire atĩrĩ, 13 ‘O
na Balaki angũhe nyũmba yake ya ũthamaki
ĩiyũrĩtio betha na thahabu, ndingĩhota gwĩka

ũndũ wakwa mwene, mwega kana mũũru, njagarare watho wa Jehova; no nginya njuge ũrĩa Jehova oigĩte'? ¹⁴ Na rĩrĩ, nĩ nĩngũcooka o kũrĩ andũ aitũ, no ũka, ngũmenyithie ũrĩa andũ aya mageeka andũ aku matukũ marĩa magooka."

Ndũmĩrĩri ya Balamu ya Kana

¹⁵ Ningĩ akiaria ndũmĩrĩri yake, akiuga atĩrĩ:
 "Ĩno nĩyo ndũmĩrĩri ya Balamu mũrũ wa Beori,
 ndũmĩrĩri ya mũndũ ũrĩa riitho rĩake
 rĩonaga wega,
¹⁶ ndũmĩrĩri ya mũndũ ũrĩa ũiguaga ciugo cia
 Ngai,
 ũrĩa ũrĩ na ũmenyo uumĩte kũrĩ Ũrĩa-ũrĩ-
 Igũrũ-Mũno,
 ũrĩa wonaga kĩoneki kuuma kũrĩ Mwene-Hinya-
 Wothe,
 ũrĩa ũgũũaga agakoma thĩ, namo maithe
 make makahingũka, ekuuga ũũ:

¹⁷ "Nĩndĩramuona, no ti rĩu;
 nĩndĩmũcũthĩrĩrie, no ndarĩ hakuhĩ.
 Njata nĩkoima kũrĩ Jakubu;
 njũgũma ya ũnene yume kũrĩ Isiraeli.
 Nĩakahehenja mothiũ ma Moabi,
 na ahehenje, mahĩndĩ ma mĩtwe ya ariũ
 othe a Shethu.
¹⁸ Edomu nĩgũkahootwo;
 Seiru, thũ yake, nĩakahootwo,
 no Isiraeli agakĩrĩrĩria kũgĩa na hinya.
¹⁹ Mwathani mũnene akoima kũrĩ Jakubu
 na aanange andũ arĩa magaakorwo mati-
 gaire a itũũra inene."

Ndũmĩrĩri ya Balamu ya Mũthia

²⁰ Ningĩ Balamu akĩona Amaleki, na akĩaria ndũmĩrĩri yake, akiuga atĩrĩ:

“Amaleki nĩwe warĩ wa mbere harĩ ndũrĩrĩ,
no marigĩrĩrio-inĩ nĩakanangwo.”

²¹ Ningĩ akĩona Akeni, na akĩaria ndũmĩrĩri yake, akiuga atĩrĩ:

“Gĩikaro gĩaku nĩ kĩgitĩre,
gĩtara gĩaku gĩakĩtwo thĩinĩ wa rwaro rwa
ihiga;

²² no rĩrĩ, inyuĩ andũ a Akeni nĩmũkanangwo
hĩndĩ ĩrĩa Ashuri makaamũtaha.”

²³ Ningĩ akĩaria ndũmĩrĩri yake, akiuga atĩrĩ:

“Hĩ! Nũũ ũngĩtũũra muoyo rĩrĩa Ngai areka
ũguo?

²⁴ Meeri nĩigooka ciumĩte hũgũrũrũ-inĩ cia
Kitimu;

nĩigatooria Ashuri o na Eberi,
no rĩrĩ, o nacio nĩikaanangwo.”

²⁵ Nake Balamu agĩgĩũkĩra, akĩinũka gwake
mũciĩ, nake Balaki agĩthĩ na njĩra ciake.

25

Moabi Kũguucĩrĩria Isiraeli Waganu-inĩ

¹ Hĩndĩ ĩrĩa andũ a Isiraeli maikaraga Shitimu-
rĩ, arũme a Isiraeli makĩambĩrĩria gũtharia
na andũ-a-nja a Moabi, ² arĩa mameetaga
magongona-inĩ ma ngai ciao. Andũ acio a Isiraeli
makĩrĩa na makĩinamĩrĩra mbere ya ngai icio.
³ Nĩ ũndũ ũcio andũ a Isiraeli makĩnyĩitanĩra
nao kũhooya ngai ya Baali ya Peori. Namo
marakara ma Jehova makĩmarĩrĩmbũkĩra.

⁴ Jehova akĩra Musa atĩrĩ, “Oya atongoria othe a andũ aya, ũmoorage na ũmaanĩke mũthenya barigici mbere ya Jehova, nĩguo marakara mahiũ ma Jehova matigakinyĩre andũ a Isiraeli.”

⁵ Nĩ ũndũ ũcio Musa akĩra aciirithania a Isiraeli atĩrĩ, “O mũndũ wanyu no nginya oorage arũme anyu arĩa manyiitanĩre na andũ a Moabi kũhooya Baali ya Peori.”

⁶ O hĩndĩ ĩyo mũndũ mūrũme Mũisraeli akĩrehe mũndũ-wa-nja Mũmidiani mũciĩ gwake akĩonagwo nĩ Musa na kĩũngano kũ gĩothe gĩa Isiraeli, o hĩndĩ ĩrĩa maarĩragĩra itoonyero-inĩ rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo.

⁷ Rĩrĩa Finehasi mūrũ wa Eleazaru, mūrũ wa Harũni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, onire ũndũ ũcio-rĩ, akiuma kĩũngano-inĩ kũ, akĩoya itimũ, ⁸ akĩrũmĩrĩra Mũisraeli ũcio nginya hema-inĩ yake. Akĩmatheeca na itimũ rĩu, akĩmatũrĩkania eerĩ, itimũ rĩu rĩgĩtũrĩkania Mũisraeli ũcio o na rĩgĩtheeca mũndũ-wa-nja ũcio. Hĩndĩ ĩyo mũthiro ũcio wokĩrĩre andũ a Isiraeli ũgĩthira; ⁹ no andũ arĩa maakuire nĩ ũndũ wa mũthiro ũcio maarĩ andũ 24,000.

¹⁰ Nake Jehova akĩra Musa atĩrĩ, ¹¹ “Finehasi, mūrũ wa Eleazaru, mūrũ wa Harũni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, nĩatũmĩte marakara makwa meherere andũ a Isiraeli; nĩ ũndũ nĩahĩahĩre ngoro o ta ũrĩa ndaiguite nĩ ũndũ wa gĩtĩo gĩakwa thĩnĩ wao, na nĩ ũndũ ũcio o na ndahĩahĩa ndiamaniinire. ¹² Nĩ ũndũ ũcio ĩra Finehasi atĩrĩ, nĩ ngũthondeka kĩrĩkanĩro gĩakwa gĩa thayũ nake. ¹³ We na njiaro ciake nĩ

makagĩa na kĩrĩkanĩro gĩa gũtũũra kĩa ũthĩnjĩri-Ngai, nĩ ũndũ nĩahĩahĩire ngoro nĩ ũndũ wa gĩtĩno kĩa Ngai wake, na akĩhoroheria andũ a Isiraeli.”

¹⁴ Mũisiraeli ũcio woragirwo marĩ na mũndũ-wa-nja Mũmidiani eetagwo Zimuri mūrũ wa Salu, mūtongoria wa nyũmba ya Asimeoni.

¹⁵ Nake mũndũ-wa-nja ũcio Mũmidiani woragirwo, eetagwo Kozibi mwarĩ wa Zuru, mūnene wa mũhĩrĩga thĩinĩ wa nyũmba imwe ya Amidiani.

¹⁶ Jehova akĩra Musa atĩrĩ, ¹⁷ “Tua andũ a Midiani thũ cianyu na ũmoorage, ¹⁸ tondũ nĩmamũtuire thũ ciao rĩrĩa maamũheenirie ũhoroinĩ wa kũhoera kũu Peori na wa mwarĩ wa nyina wao Kozibi, mwarĩ wa mūtongoria Mũmidiani, mũndũ-wa-nja ũrĩa woragirwo rĩrĩa mũthiro wokire nĩ ũndũ wa Peori.”

26

Gũtaranwo gwa Keerĩ

¹ Na rĩrĩ, thuutha wa mũthiro ũcio Jehova akĩra Musa na Eleazaru mūrũ wa Harũni, ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai atĩrĩ, ² “Tarai kĩrĩndĩ gĩothe kĩa andũ a Isiraeli kũringana na nyũmba ciao, andũ arĩa othe maakinyĩtie mĩaka mĩrongo ĩrĩ na makĩria, arĩa mangĩhota gũthĩ ita-inĩ marĩ mbũtũ cia Isiraeli.” ³ Nĩ ũndũ ũcio, Musa na Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai makĩarĩria andũ a Isiraeli kũu werũ-inĩ wa Moabi hakuhĩ na Rũũrwa Jorodani mūrĩmo wa Jeriko, makĩmeera atĩrĩ, ⁴ “Tarai andũ arĩa makinyĩtie mĩaka mĩrongo ĩrĩ na makĩria, o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.”

Aya nõo andũ a Isiraeli arĩa moimire bũrũri wa Misiri:

⁵ Njiaro cia Rubeni, irigithathi rĩa Isiraeli ciarĩ ici:

kuuma kũrĩ Hanoku, nõ mbarĩ ya Ahanoku;
kuuma kũrĩ Palu, nõ mbarĩ ya Apalu;

⁶ kuuma kũrĩ Hezironi, nõ mbarĩ ya Ahezironi;
kuuma kũrĩ Karimi, nõ mbarĩ ya Akarimi.

⁷ Icio nõcio mbarĩ cia Rubeni; arĩa maatarirwo maarĩ andũ 43,730.

⁸ Mũrũ wa Palu arĩ Eliabu, ⁹ nao ariũ a Eliabu maarĩ Nemueli, na Dathani, na Abiramu. Dathani na Abiramu nõo maarĩ anene a kĩrĩndĩ, na nõo maaremeire Musa na Harũni na maarĩ amwe a arũmĩrĩri a Kora rĩrĩa maaremeire Jehova. ¹⁰ Nayo thĩ ĩgĩathamia kanua kayo ĩkĩmameria hamwe na Kora, ũrĩa arũmĩrĩri ake maakuire rĩrĩa mwaki wacinire arũme arĩa 250. Nao magĩtuĩka kionereria gĩa gũkaania arĩa angĩ. ¹¹ No rĩrĩ, rũciaro rwa Kora rũtiathirire.

¹² Nacio njiaro cia Simeoni kũringana na mbarĩ ciao nõ ici:

kuuma kũrĩ Nemueli, nõ mbarĩ ya Anemueli;

kuuma kũrĩ Jamini, nõ mbarĩ ya Ajamini;

kuuma kũrĩ Jakini, nõ mbarĩ ya Ajakini;

¹³ kuuma kũrĩ Zera, nõ mbarĩ ya Azera;

kuuma kũrĩ Shauli, nõ mbarĩ ya Ashaulu.

¹⁴ Icio nõcio ciarĩ mbarĩ cia Simeoni; nao maarĩ andũ 22,200.

¹⁵ Nacio njiaro cia Gadi kũringana na mbarĩ ciao nõ ici:

kuuma kũrĩ Zefoni, nõ mbarĩ ya Azefoni;

- kuuma kūrī Hagi, nĩ mbarĩ ya Ahagi;
kuuma kūrī Shuni, nĩ mbarĩ ya Ashuni;
¹⁶ kuuma kūrī Ozini, nĩ mbarĩ ya Aozini;
kuuma kūrī Eri, nĩ mbarĩ ya Aeri;
¹⁷ kuuma kūrī Arodi, nĩ mbarĩ ya Aarodi;
kuuma kūrī Areli, nĩ mbarĩ ya Aareli.
- ¹⁸ Icio nĩcio ciarĩ mbarĩ cia Gadi; arĩa maatarirwo maarĩ andũ 40,500.
- ¹⁹ Eri na Onani, maarĩ ariũ a Juda, no maakuĩrĩire Kaanani.
- ²⁰ Nacio njiaro cia Juda kũringana na mbarĩ ciao nĩ ici:
kuuma kūrī Shela, nĩ mbarĩ ya Ashela;
kuuma kūrī Perezu, nĩ mbarĩ ya Aperezu;
kuuma kūrī Zera, nĩ mbarĩ ya Azera.
- ²¹ Nacio njiaro cia Perezu ciarĩ ici:
kuuma kūrī Hezironi, nĩ mbarĩ ya Ahezironi;
kuuma kūrī Hamuli, nĩ mbarĩ ya Ahamuli.
- ²² Icio nĩcio ciarĩ mbarĩ cia Juda; arĩa maatarirwo maarĩ andũ 76,500.
- ²³ Nacio njiaro cia Isakaru kũringana na mbarĩ ciao ciarĩ ici:
kuuma kūrī Tola, nĩ mbarĩ ya Atola;
kuuma kūrī Puva nĩ mbarĩ ya Apuva;
- ²⁴ kuuma kūrī Jashubu, nĩ mbarĩ ya Ajashubu;
kuuma kūrī Shimuroni, nĩ mbarĩ ya Ashimuroni.
- ²⁵ Icio nĩcio ciarĩ mbarĩ cia Isakaru; arĩa maatarirwo maarĩ andũ 64,300.
- ²⁶ Nacio njiaro cia Zebuluni kũringana na mbarĩ ciao ciarĩ ici:

kuuma kūrĩ Seredi, nĩ mbarĩ ya Aseredi;
 kuuma kūrĩ Eloni nĩ mbarĩ ya Aeloni,
 na kuuma kūrĩ Jahaleeli, nĩ mbarĩ ya Aja-
 haleeli.

27 Icio nĩcio ciarĩ mbarĩ cia Zebuluni; arĩa
 maatarirwo maarĩ andũ 60,500.

28 Nacio njiaro cia Jusufu kũringana na mbarĩ
 ciao kuuma kūrĩ Manase na Efiraimu ciarĩ ici:

29 Njiaro cia Manase:

kuuma kūrĩ Makiru, nĩ mbarĩ ya Amakiru
 (Makiru nĩwe warĩ ithe wa Gileadi);
 kuuma kūrĩ Gileadi nĩ mbarĩ ya Agileadi.

30 Ici nĩcio njiaro cia Gileadi:

kuuma kūrĩ Iezeri, nĩ mbarĩ ya Aiezeli;
 kuuma kūrĩ Heleku, nĩ mbarĩ ya Aheleku;

31 kuuma kūrĩ Asirieli, nĩ mbarĩ ya Aasirieli;
 kuuma kūrĩ Shekemu, nĩ mbarĩ ya
 Ashekemu;

32 kuuma kūrĩ Shemida, nĩ mbarĩ ya
 Ashemida;

kuuma kūrĩ Heferi, nĩ mbarĩ ya Aheferi.

33 (Zelofehadi mūrũ wa Heferi ndaarĩ na
 aanake, no airĩtu atheri, namo marĩtwa
 mao maarĩ Mahala, na Noa, na Hogila, na
 Milika, na Tiriza.)

34 Icio nĩcio ciarĩ mbarĩ cia Manase, arĩa
 maatarirwo maarĩ andũ 52,700.

35 Ici nĩcio njiaro cia Efiraimu kũringana na
 mbarĩ ciao:

kuuma kūrĩ Shuthela, nĩ mbarĩ ya Ashuthela;
 kuuma kūrĩ Bekeru, nĩ mbarĩ ya Abekeru;

kuuma kūrī Tahani nĩ mbarĩ ya Atahani.

³⁶ Ici nĩcio ciarĩ njiaro cia Shuthela;

kuuma kūrī Erani, nĩ mbarĩ ya Aerani.

³⁷ Ici nĩcio ciarĩ mbarĩ cia Efiraimu; arĩa maatarirwo maarĩ andũ 32,500.

Icio nĩcio njiaro cia Jusufu kūringana na mbarĩ ciao.

³⁸ Nacio njiaro cia Benjamini kūringana na mbarĩ ciao ciarĩ ici:

kuuma kūrī Bela, nĩ mbarĩ ya Abela;

kuuma kūrī Ashibeli, nĩ mbarĩ ya Aashibeli;

kuuma kūrī Ahiramu, nĩ mbarĩ ya Aahiramu;

³⁹ kuuma kūrī Shefufamu, nĩ mbarĩ ya Ashefufamu;

kuuma kūrī Hufamu, nĩ mbarĩ ya Ahufamu.

⁴⁰ Nacio njiaro cia Bela kuuma kūrī Aridi na Naamani ciarĩ ici:

kuuma kūrī Aridi, nĩ mbarĩ ya Aaridi;

na kuuma kūrī Naamani nĩ mbarĩ ya Anaamani.

⁴¹ Ici nĩcio ciarĩ mbarĩ cia Benjamini; arĩa maatarirwo maarĩ andũ 45,600.

⁴² Nacio njiaro cia Dani kūringana na mbarĩ ciao ciarĩ ici:

kuuma kūrī Shuhamu nĩ mbarĩ ya Ashuhamu.

Icio nĩcio ciarĩ mbarĩ ya Dani. ⁴³ Acio othe maarĩ a mbarĩ cia Ashuhamu: na arĩa maatarirwo maarĩ andũ 64,400.

⁴⁴ Nacio njiaro cia Asheri kūringana na mbarĩ ciao ciarĩ ici:

kuuma kūrī Imuna, nĩ mbarĩ ya Aimuna;

kuuma kūrī Ishivi, nĩ mbarĩ ya Aishivi;
kuuma kūrī Beria, nĩ mbarĩ ya Aberia;

⁴⁵ nao aya nĩo maarĩ a njiaro cia Beria:

kuuma kūrī Heberi, nĩ mbarĩ ya Aheberi;
na kuuma kūrī Malikieli, nĩ mbarĩ ya Ama-
likieli.

⁴⁶ (Asheri aarĩ na mwarĩ wetagwo Sera.)

⁴⁷ Icio nĩcio ciarĩ mbarĩ cia Asheri; arĩa maatarirwo maarĩ andũ 53,400.

⁴⁸ Nacio njiaro cia Nafitali kũringana na mbarĩ ciao ciarĩ ici:

kuuma kūrī Jahazeeli, nĩ mbarĩ ya Ajahazeeli;
kuuma kūrī Guni, nĩ mbarĩ ya Aguni;

⁴⁹ kuuma kūrī Jezeri, nĩ mbarĩ ya Ajezeri;

kuuma kūrī Shilemu, nĩ mbarĩ ya Ashilemu.

⁵⁰ Ici nĩcio ciarĩ mbarĩ cia Nafitali; arĩa maatarirwo maarĩ andũ 45,400.

⁵¹ Mũigana wa arũme acio othe a Isiraeli maarĩ andũ 601,730.

⁵² Jehova akĩra Musa atĩrĩ, ⁵³ “Bũrũri ũyũ nĩguo makagaĩrwo ũtuĩke igai rĩao kũringana na mũigana wa marĩtwa mao. ⁵⁴ Andũ arĩa aingĩ ũmagaĩre igai inene, nao arĩa maanyi-
iha ũmagaĩre igai inini; o mũhĩrĩga ũheo igai rĩaguo kũringana na mũigana wa andũ arĩa maandĩkĩtwo. ⁵⁵ Na ũmenyerere wega atĩ,

bũrũri ũyũ ũkaaheanwo na ũndũ wa gũcuuka mitĩ. Kĩrĩa o gĩkundi gĩkaagaya gĩkaringana na marĩtwa ma mũhĩrĩga ya maithe mao ma tene.

⁵⁶ O igai rĩkaheanwo na ũndũ wa gũcuuka mitĩ

kūrĩ ikundi iria nene na iria nini.”

⁵⁷ Aya nĩ Alawii arĩa maatarirwo kũringana na mbarĩ ciao:

kuuma kūrĩ Gerishoni, nĩ mbarĩ ya Agerishoni;
kuuma kūrĩ Kohathu, nĩ mbarĩ ya Akohathu;
kuuma kūrĩ Merari, nĩ mbarĩ ya Amerari.

⁵⁸ O nacio ici ciarĩ mbarĩ cia Alawii:

mbarĩ ya Alibini,
na mbarĩ ya Ahebironi,
na mbarĩ ya Amahali,
na mbarĩ ya Amushi,
na mbarĩ ya Akora.

(Kohathu aarĩ guka wa Amuramu;

⁵⁹ nake mūtumia wa Amuramu ee-tagwo Jokebedi, wa rūciaro rwa Lawi, waciarĩrwo Alawii kũu bũrũri wa Misiri. Nake Jokebedi agĩciarĩra Amuramu Harũni, na Musa, na mwarĩ wa nyina wao Miriamu. ⁶⁰ Harũni nĩwe warĩ ithe wa Nadabu na Abihu na Eleazaru na Ithamaru. ⁶¹ No Nadabu na Abihu nĩmakuire rĩrĩa maarutĩire Jehova igongona na mwaki ũtaarĩ mwĩtikĩrie.)

⁶² Alawii othe arũme a ũkũrũ wa mweri ũmwe na makĩria arĩa maatarirwo maarĩ andũ 23,000. Matiataranĩrio hamwe na andũ a Isiraeli arĩa angĩ tondũ matiagaire kĩndũ hamwe na andũ arĩa angĩ.

⁶³ Acio nĩ maatarirwo nĩ Musa na Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai rĩrĩa maatarĩire andũ a Isiraeli werũ-inĩ wa Moabi hũgũrũrũ-inĩ cia Rũũĩ

rwa Jorodani, mūrĩmo ũyũ wa Jeriko. ⁶⁴ Hatiarĩ o na ũmwe wa arĩa matarĩtwo nĩ Musa na Harũni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, hĩndĩ irĩa maatarĩire andũ a Isiraeli werũ-inĩ wa Sinai. ⁶⁵ Nĩ ũndũ Jehova nĩeerĩte andũ a Isiraeli atĩ ti-itherũ no nginya makuĩre werũ-inĩ, na gũtirĩ o na ũmwe wao watigarire, tiga no Kalebu mūrũ wa Jefune, na Joshua mūrũ wa Nuni.

27

Airĩtu a Zelofehadi

¹ Na rĩrĩ, airĩtu acio a Zelofehadi mūrũ wa Heferi mūrũ wa Gileadi, mūrũ wa Makiru, mūrũ wa Manase maarĩ a mbarĩ cia Manase mūrũ wa Jusufu. Marĩitwa ma airĩtu acio maarĩ Mahala, na Noa, na Hogila, na Milika, na Tiriza. Nĩmathiire, magĩkuhĩrĩria ² itoonyero rĩa Hema-ya-Gũtũnganwo, makĩrũgama mbere ya Musa, na Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, na mbere ya atongoria, o na kĩũngano gĩothe gĩa Isiraeli, makiuga atĩrĩ, ³ “Ithe witũ aakuĩrĩire werũ-inĩ. Ndaarĩ ũmwe wa arũmĩrĩri a Kora, arĩa manyi-itanire mokĩrĩre Jehova, no aakuire nĩ ũndũ wa mehia make mwene na ndaarĩ na aanake. ⁴ Nĩ kũĩ gĩgũtũma rĩitwa rĩa awa rĩniinwo mbarĩ-inĩ yao, nĩ ũndũ atĩ ndaarĩ na mwanake? Tũhei igai hamwe na andũ a nyũmba ya ithe witũ.”

⁵ Nĩ ũndũ ũcio Musa agĩtwarĩra Jehova ũhoru ũcio wao, ⁶ nake Jehova akĩmwĩra atĩrĩ, ⁷ “Ũguo airĩtu a Zelofehadi maroiga nĩ kĩhooto. Ti-itherũ nĩ wega ũmaheanĩrie igai rĩao na andũ a nyũmba ya ithe wao, o narĩo igai rĩa ithe wao ũmahe.

⁸ “Ĩra andũ a Isiraeli atĩrĩ, ‘Mũndũ angĩkua na ndatige mwana wa kahĩ, mwarĩ nĩaheo igai rĩake. ⁹ Angĩgakorwo atarĩ na mũirĩtu-rĩ, heagai ariũ a nyina igai rĩake. ¹⁰ Angĩgakorwo atarĩ na ariũ a nyina-rĩ, heagai ariũ a nyina na ithe igai rĩake. ¹¹ Angĩkorwo ithe ndaarĩ na ariũ a nyina-rĩ, heagai mũndũ wa mbarĩ yao ũrĩa marĩ a igai rĩake, nĩguo rĩtuĩke rĩake. Ũndũ ũcio ũgũtuĩka watho wa kũrũmagĩrĩrwo nĩ andũ a Isiraeli, o ta ũrĩa Jehova aathire Musa.’ ”

Joshua Gũcooka Ithenya rĩa Musa

¹² Ningĩ Jehova akĩra Musa atĩrĩ, “Ũkĩra wambate kĩrĩma-inĩ gĩkĩ, kũu rũgongo rwa Abarimu, wĩrorere bũrũri ũrĩa heete andũ a Isiraeli. ¹³ Warĩkia kũwona, we nĩũgũkua o ta ũrĩa Harũni mũrũ wa nyũkwa aakuire, na ũcookanĩrĩrio na andũ anyu, ¹⁴ nĩgũkorwo rĩrĩa kĩrĩndĩ kĩanemeire hau maaĩ-inĩ ma Werũ wa Zini, wee na Harũni inyuĩ eerĩ mũtiathĩkiire watho wakwa, nĩmwagire kũndĩithia nĩguo muonanie atĩ ndĩ mũtheru mbere ya maitho mao.” (Maaĩ macio nĩ marĩa ma Meriba Kadeshi, Werũ-inĩ wa Zini.)

¹⁵ Musa akĩra Jehova atĩrĩ, ¹⁶ “Jehova-Ngai wa maroho ma andũ othe, nĩagĩthuure mũndũ atuĩke mũrori wa kĩrĩndĩ gĩkĩ, ¹⁷ atwaranage nakĩo gĩkiumagara na gĩkĩinũka, ũrĩa ũrĩgĩtongoragia gĩgĩthiĩ na gĩgĩcooka, nĩguo kĩrĩndĩ gĩkĩ kĩa Jehova gĩtigatuĩke ta ng’ondu itarĩ na mũrĩithi.”

¹⁸ Nĩ ũndũ ũcio Jehova akĩra Musa atĩrĩ, “Oya Joshua mũrũ wa Nuni, mũndũ ũrĩ

na roho thĩĩnĩ wake, na ũmũigĩrĩre guoko gwaku. ¹⁹ Mũrũgamie mbere ya Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, na mbere ya kĩũngano gĩothe ũmũtue mũtongoria wao hau mbere yao. ²⁰ Ũmũhe ũhoti ũmwe waku, nĩgeetha kĩrĩndĩ gĩothe kĩa andũ a Isiraeli kĩmwathĩkagĩre. ²¹ Nake arũgamage mbere ya Eleazaru ũcio mũthĩnjĩri-Ngai, ũrĩa ũrĩmũtuĩragĩria ũhoru na ũndũ wa kũũria Urimu mbere ya Jehova. Rĩrĩa aathana, hamwe na kĩrĩndĩ gĩothe kĩa andũ a Isiraeli makoimagara, ningĩ aathana rĩngĩ makainũka.”

²² Musa agĩka o ta ũguo Jehova aamwathĩte. Akĩoya Joshua, na akĩmũrũgamia mbere ya Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai o na mbere ya kĩũngano kũu gĩothe. ²³ Ningĩ akĩmũigĩrĩra moko make na akĩmũtua mũtongoria wao o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

28

Maruta ma o Mũthenya

¹ Jehova akĩra Musa atĩrĩ, ² “He andũ a Isiraeli watho ũyũ, ũmeere atĩrĩ: ‘Menyagĩrĩrai muone atĩ nĩ mwandehere irio cia maruta makwa ma gũcinwo na mwaki ihinda rĩrĩa rĩagĩrĩire, irĩ mũtararĩko mwega wa kũngenia.’ ³ Meere atĩrĩ, ‘Rĩrĩ nĩrĩo iruta rĩa gũcinwo na mwaki rĩrĩa mũrĩrehagĩra Jehova: nĩ tũtũrũme twĩrĩ, o kamwe ka ũkũrũ wa mwaka ũmwe, tũtarĩ na kaũũgũ, rĩtuĩke igongona rĩa kũrutagwo rĩa njino hĩndĩ ciothe o mũthenya. ⁴ Haaragĩriai gatũrũme kamwe rũciinĩ, na karĩa kangĩ hwaĩ-inĩ kũrĩ mairia, ⁵ hamwe na iruta rĩa mũtu

gĩcunjĩ gĩa ikũmi kĩa eba ĩmwe* ya mũtu mũhinyu mũno, ũtukanĩtio na gĩcunjĩ gĩa kana kĩa hini ĩmwe† ya maguta mahihĩtwo kuuma kũrĩ ndamaiyũ. ⁶ Rĩu nĩrĩo igongona rĩa njino rĩa hĩndĩ ciothe rĩrĩa rĩaathanirwo Kĩrĩma-inĩ gĩa Sinai, rĩrĩ mũtararĩko mwega, igongona rĩrutĩirwo Jehova rĩa gũcinwo na mwaki. ⁷ Nakĩo kĩndũ gĩa kũnyuuo kĩrĩa kĩrĩrutanagĩrio na igongona rĩu kĩrĩkoragwo kĩrĩ gĩcunjĩ gĩa kana kĩa hini ĩmwe‡ ya ndibei ngagatu harĩ o gatũrũme kamwe. Itagĩrai Jehova iruta rĩu rĩa kũnyuuo handũ-harĩa-haamũre. ⁸ Haragĩriai gatũrũme ga keerĩ hwaĩ-inĩ kũrĩ mairia hamwe na iruta rĩa mũtu o na iruta rĩa kĩndũ gĩa kũnyuuo o ta ũrĩa mũharagĩria rĩa rũciinĩ. Rĩu nĩrĩo igongona rĩa gũcinwo na mwaki rĩrĩ na mũtararĩko mwega wa gũkenia Jehova.

Maruta ma Thabatũ

⁹ “Mũthenya wa thabatũ-rĩ, rutagai iruta rĩa tũtũrũme twĩrĩ, o kamwe ka ũkũrũ wa mwaka ũmwe, tũtarĩ na kaũũgũ, hamwe na kĩndũ kĩa iruta rĩa kũnyuuo, na iruta rĩa mũtu icunjĩ igĩrĩ cia ikũmi cia eba ĩmwe§ ya mũtu mũhinyu mũno ũtukanĩtio na maguta. ¹⁰ Rĩrĩ nĩrĩo igongona rĩa njino rĩa kũrutagwo o mũthenya wothe wa Thabatũ, hamwe na igongona rĩa njino rĩa hĩndĩ ciothe, na iruta rĩa kĩndũ kĩa rĩo gĩa kũnyuuo.

Maruta ma o Mweri

¹¹ “Kĩambĩrĩria kĩa o mweri-rĩ, rutagĩrai Jehova igongona rĩa njino rĩa tũtegwa twĩrĩ

* 28:5 nĩ ta kilo 2 † 28:5 nĩ ta lita 1 ‡ 28:7 nĩ ta lita 4

§ 28:9 nĩ ta kilo inya na nuthu (4:5)

na ndūrũme ãmwe na tũtũrũme mũgwanja o kamwe ka ũkũrũ wa mwaka ũmwe, tuothe tũtarĩ na kaũũgũ. ¹² Harĩ o ndegwa hagĩage na iruta rĩa mũtu icunjĩ ithatũ cia ikũmi cia eba ãmwe* ya mũtu mũhinyu mũno, ũtukanĩtio na maguta; na harĩ ndūrũme hagĩe iruta rĩa mũtu icunjĩ igĩrĩ cia ikũmi cia eba ãmwe† ya mũtu mũhinyu mũno ũtukanĩtio na maguta; ¹³ na harĩ o gatũrũme hagĩage na iruta rĩa mũtu gĩcunjĩ gĩa ikũmi kĩa eba ãmwe‡ ya mũtu mũhinyu mũno ũtukanĩtio na maguta. Rĩrĩ nĩ igongona rĩa njino, rĩrĩ na mũtararĩko mweya, rĩrutĩrwo Jehova na ũndũ wa gũcinwo na mwaki. ¹⁴ Harĩ o ndegwa nĩ harĩkoragwo na iruta rĩa kũnyuuo rĩa nuthu ya hini ãmwe§ ya ndibei; na harĩ ndūrũme, nĩ gĩcunjĩ gĩa ithatũ kĩa hini ãmwe;* na harĩ o gatũrũme, nĩ gĩcunjĩ kĩa inya kĩa hini ãmwe.† Rĩu nĩrĩo igongona rĩa njino rĩa o mweri rĩrĩa rĩrĩrutagwo o karũgamo ka mweri, mwaka wothe. ¹⁵ Hamwe na igongona rĩa njino rĩu rĩa hĩndĩ ciothe na kĩndũ kĩarĩo gĩa kũnyuuo, Jehova nĩarĩrutagĩrwo thenge ãmwe ĩrĩ ya igongona rĩa kũhoroheria mehia.

Bathaka

¹⁶ “ Mũthenya wa ikũmi na ĩna wa mweri wa mbere nĩrĩo mũrĩkoragwo na Bathaka ya Jehova. ¹⁷ Mũthenya wa ikũmi na ĩtano wa mweri ũcio nĩguo mũrĩgĩaga na gĩathĩ;

---

* **28:12** nĩ ta kilo ithathatũ na nuthu (6:5) † **28:12** nĩ ta kilo inya na nuthu (4:5) ‡ **28:13** nĩ ta kilo 2 § **28:14** nĩ ta lita 2

* **28:14** nĩ ta lita ãmwe na robo (1.25) † **28:14** nĩ ta lita 1

mĩthenya mũgwanja mũrĩĩage mĩgate ĩtarĩ mĩĩkĩre ndawa ya kũĩmbia. ¹⁸ Mũthenya wa mbere mũgĩage na kĩũngano kĩamũre na mũtikarutage wĩra wa ndũire. ¹⁹ Rehagĩrai Jehova iruta rĩa gũcinwo na mwaki, igongona rĩa njino rĩa tũtegwa twĩrĩ, na ndũrũme ĩmwe na tũtũrũme mũgwanja o kamwe ka ũkũrũ wa mwaka ũmwe, ciothe ĩtarĩ na kaũũgũ. ²⁰ Harĩ o ndegwa ĩmwe haaragĩraia iruta rĩa mũtu gĩcunjĩ gĩa ithatũ gĩa ikũmi kĩa eba ĩmwe‡ ya mũtu mũhinyu mũno ũtukanĩtio na maguta; harĩ ndũrũme gĩcunjĩ kĩa igĩrĩ gĩa ikũmi;§ ²¹ na harĩ o gatũrũme gĩcunjĩ kĩmwe gĩa ikũmi.* ²² Na mũrutage thenge ĩmwe ĩrĩ igongona rĩa kũmũhoroheria mehia. ²³ Haaragĩraia icio hamwe na maruta ma rũciinĩ ma njino marĩa ma hĩndĩ ciothe. ²⁴ Ũguo nĩguo mũrĩharagĩria irio cia gũcinwo na mwaki o mũthenya matukũ mũgwanja nĩguo ituĩke mũtararĩko mwega wa gũkenia Jehova; rĩrĩharagĩrio hamwe na igongona rĩa njino rĩa hĩndĩ ciothe na iruta rĩarĩo rĩa kũnyuuo. ²⁵ Mũthenya wa mũgwanja mũgĩage na kĩũngano kĩamũre, na mũtikarutage wĩra wa ndũire.

Gĩathĩ gĩa Ciumia

²⁶ “ Mũthenya wa kũruta maciaro ma mbere, rĩrĩa mũrehagĩra Jehova maruta ma ngano ya mũgethano hĩndĩ ya Gĩathĩ gĩa Ciumia-rĩ, gĩagai na kĩũngano kĩamũre, na mũtikarutage wĩra

---

‡ **28:20** nĩ ta kilo ithathatũ na nuthu (6.5) § **28:20** nĩ ta kilo inya na nuthu (4.5) * **28:21** nĩ ta kilo ithathatũ na nuthu (6.5)

wa ndũire. ²⁷ Rehagai igongona rĩa njino rĩa tũtegwa twĩrĩ, na ndũrũme ãmwe, na tũtũrũme mũgwanja o kamwe ka ũkũrũ wa mwaka ũmwe, rĩtuĩke mũtararĩko mweka wa gũkenia Jehova. ²⁸ Na harĩ o ndegwa hakorwo na iruta rĩa mũtu rĩa icunjĩ ithatũ cia ikũmi cia eba ãmwe† ya mũtu mũhinyu mũno ũtukanĩtio na maguta; nayo ndũrũme ĩrutanĩrio na icunjĩ igĩrĩ cia ikũmi,‡ ²⁹ na gĩcunjĩ kĩmwe gĩa ikũmi§ kĩrutagwo harĩ o gatũrũme ga tũu mũgwanja. ³⁰ Mũcirutanĩrie na thenge ãmwe ya kũmũhoroheria mehia. ³¹ Haaragĩriai icio hamwe na indo ciacio cia kũnyuuo, hamwe na igongona rĩa njino rĩa hĩndĩ ciothe na maruta marĩo ma mũtu. Na mũmenyagĩrĩre nyamũ icio itikanakorwo na kaũũgũ.

29

Gĩathĩ gĩa Tũrumbeta

¹ “Mũthenya wa mbere wa mweri wa mũgwanja, gĩagai na kĩũngano kĩamũre na mũtikarute wĩra wa ndũire. Nĩ mũthenya wanyu wa kũhuhaga tũrumbeta. ² Haaragĩriai igongona rĩa njino, rĩa gategwa kamwe na ndũrũme ãmwe na tũtũrũme mũgwanja o kamwe ka ũkũrũ wa mwaka ũmwe, ciothe itarĩ na kaũũgũ, irĩ ta mũtararĩko mweka wa gũkenia Jehova. ³ Na harĩ o ndegwa ĩyo hakorwo na iruta rĩa mũtu icunjĩ ithatũ cia ikũmi cia eba

† 28:28 nĩ ta kilo ithathatũ na nuthu (6.5) ‡ 28:28 nĩ ta kilo inya na nuthu (4.5) § 28:29 nĩ ta kilo 2

ĩmwe* ya mũtu mũhinyu mũno ũtukanĩtio na maguta; nayo ndũrũme ĩrutanĩrio na icunjĩ igĩrĩ cia ikũmi;† 4 na o gĩcunjĩ kĩmwe gĩa ikũmi‡ kĩrutagwo harĩ o gatũrũme ga tũu mũgwanja. 5 Mũcirutanĩrie na thenge ĩmwe ĩrĩ igongona rĩa kũmũhoroheria mehia. 6 Icio nĩ cia kuonger-erwo harĩ magongona ma njino ma o mweri, na ma o mũthenya, hamwe na maruta macio ma mũtu na ma indo cia kũnyuuo o ta ũrĩa ũtuĩtwo. Macio nĩ maruta marutũirwo Jehova macinĩtwo na mwaki, marĩ na mũtararĩko wa kũnunga wega.

Mũthenya wa Kũhoroherio Mehia

7 “Mũthenya wa ikũmi wa mweri ũyũ wa mũgwanja, gĩagai na kũngano gĩtheru. No nginya mwĩimage irio na mũtikarute wĩra. 8 Rehagai igongona rĩa njino rĩna mũtararĩko mwega wa gũkenia Jehova rĩa gategwa kamwe na ndũrũme ĩmwe, na tũtũrũme mũgwanja o kamwe ka ũkũrũ wa mwaka ũmwe, ciothe itarĩ na kaũũgũ. 9 Hamwe na ndegwa ĩyo haragĩriai iruta rĩa mũtu icunjĩ ithatũ cia ikũmi cia eba ĩmwe§ ya mũtu mũhinyu mũno ũtukanĩtio na maguta; nayo ndũrũme ĩrutanĩrio na icunjĩ igĩrĩ cia ikũmi;* 10 na gĩcunjĩ kĩmwe gĩa ikũmi† kĩrutagwo harĩ o gatũrũme ga tũu mũgwanja. 11 Mũcirutanĩrie na thenge ĩmwe ĩrĩ igongona

---

* 29:3 nĩ ta kilo ithathatũ na nuthu (6.5) † 29:3 nĩ ta kilo inya na nuthu (4.5) ‡ 29:4 nĩ ta kilo 2 § 29:9 nĩ ta kilo ithathatũ na nuthu (6.5) * 29:9 nĩ ta kilo inya na nuthu (4.5) † 29:10 nĩ ta kilo 2

rĩa kũhoroheria mehia, yongererwo harĩ igongona rĩa horohio, na igongona rĩa njino rĩa hĩndĩ ciothe, hamwe na iruta rĩa mũtu, na maruta mao ma kũnyuuo.

Gĩathĩ gĩa Ithũnũ

¹² “ ‘Mũthenya wa ikũmi na ĩtano mweri wa mũgwanja, gĩagai na kũngano kĩamũre na mũtikarute wĩra wa ndũire. Kũngũĩrai Jehova na gĩathĩ mĩthenya mũgwanja. ¹³ Rehagai maruta ma gũcinwo na mwaki marĩ na mũtararĩko mwega wa gũkenia Jehova, igongona rĩa njino rĩa tũtegwa ikũmi na tũtatũ, na ndũrũme igĩrĩ, na tũtũrũme ikũmi na tũna o kamwe ka ũkũrũ wa mwaka ũmwe, ciothe itarĩ na kaũũgũ. ¹⁴ Harĩ o ndegwa icio ikũmi na ithatũ-rĩ, haragĩriai iruta rĩa mũtu icunjĩ ithatũ cia ikũmi cia eba ĩmwe‡ ya mũtu mũhinyu mũno ũtukanĩtio na maguta; harĩ o ndũrũme ĩmwe ya icio igĩrĩ, irutanĩrio na icunjĩ igĩrĩ cia ikũmi;§ ¹⁵ na gĩcunjĩ kĩmwe gĩa ikũmi* kĩrutagwo harĩ o gatũrũme ga tũu ikũmi na tũna. ¹⁶ Mũcirutanĩrie na thenge ĩmwe ĩrĩ igongona rĩa kũhoroherio mehia, yongererwo harĩ igongona rĩa njino rĩa hĩndĩ ciothe, hamwe na iruta rĩa mũtu na iruta rĩa kũnyuuo.

¹⁷ “ ‘Mũthenya wa keerĩ, haaragĩriai tũtegwa ikũmi na twĩrĩ, na ndũrũme igĩrĩ, na tũtũrũme ikũmi na tũna o kamwe ka ũkũrũ wa mwaka ũmwe, ciothe itarĩ na kaũũgũ. ¹⁸ Hamwe na ndegwa na ndũrũme, na tũtũrũme tũu,

---

‡ **29:14** nĩ ta kilo ithathatũ na nuthu (6.5) § **29:14** nĩ ta kilo inya na nuthu (4.5) * **29:15** nĩ ta kilo 2

haaragĩriai maruta macio ma mũtu na maruta ma kũnyuuo kũringana na mũigana ũrĩa ũtuĩtwo. ¹⁹ Mũcirutanĩrie na thenge ĩmwe ĩrĩ igongona rĩa kũhoroherio mehia, yongererwo harĩ igongona rĩa njino rĩa hĩndĩ ciothe, hamwe na iruta rĩa mũtu na iruta rĩa rĩa kũnyuuo.

²⁰ “ ‘Mũthenya wa gatatũ-rĩ, haaragĩriai ndegwa ikũmi na ĩmwe, na ndũrũme igĩrĩ, na tũtũrũme ikũmi na tũna o kamwe ka ũkũrũ wa mwaka ũmwe, ciothe itarĩ na kaũũgũ.

²¹ Hamwe na ndegwa, na ndũrũme, na tũtũrũme tũu, mũhaaragĩriei maruta macio ma mũtu, na maruta ma kũnyuuo kũringana na mũigana ũrĩa ũtuĩtwo. ²² Mũcirutanĩrie na thenge ĩmwe ĩrĩ igongona rĩa kũhoroherio mehia, yongererwo harĩ igongona rĩa njino rĩa hĩndĩ ciothe, hamwe na iruta rĩa mũtu na iruta rĩa kũnyuuo.

²³ “ ‘Mũthenya wa kana-rĩ, haaragĩriai ndegwa ikũmi, na ndũrũme igĩrĩ, na tũtũrũme ikũmi na tũna o kamwe ka ũkũrũ wa mwaka ũmwe, ciothe itarĩ na kaũũgũ. ²⁴ Hamwe

na ndegwa, na ndũrũme, na tũtũrũme tũu, haaragĩriai maruta macio ma mũtu na maruta ma kũnyuuo kũringana na mũigana ũrĩa ũtuĩtwo. ²⁵ Mũcirutanĩrie na thenge ĩmwe ĩrĩ igongona rĩa kũhoroherio mehia, yongererwo harĩ igongona rĩa njino rĩa hĩndĩ ciothe, hamwe na iruta rĩa mũtu na iruta rĩa kũnyuuo.

²⁶ “ ‘Mũthenya wa gatano, haaragĩriai ndegwa kenda, na ndũrũme igĩrĩ, na tũtũrũme ikũmi na tũna o kamwe ka ũkũrũ wa mwaka ũmwe, ciothe itarĩ na kaũũgũ. ²⁷ Hamwe na ndegwa na ndũrũme, na tũtũrũme tũu,

haaragĩriai maruta macio ma mũtu na maruta ma kũnyuuo kũringana na mũigana ũrĩa ũtuĩtwo. ²⁸ Mũcirutanĩrie na thenge ĩmwe ĩrĩ igongona rĩa kũhoroherio mehia, yongererwo harĩ igongona rĩa njino rĩa hĩndĩ ciothe, hamwe na iruta rĩa kũnyuuo.

²⁹ “ Mũthenya wa gatandatũ-rĩ, haaragĩriai ndegwa inyanya, na ndũrũme igĩrĩ, na tũtũrũme ikũmi na tũna o kamwe ka ũkũrũ wa mwaka ũmwe, ciothe itarĩ na kaũũgũ. ³⁰ Hamwe na ndegwa, na ndũrũme, na tũtũrũme tũu, haaragĩriai maruta macio ma mũtu na maruta ma kũnyuuo kũringana na mũigana ũrĩa ũtuĩtwo. ³¹ Mũcirutanĩrie na thenge ĩmwe ĩrĩ igongona rĩa kũhoroherio mehia, yongererwo harĩ igongona rĩa njino rĩa hĩndĩ ciothe, hamwe na iruta rĩa mũtu na iruta rĩa kũnyuuo.

³² “ Mũthenya wa mũgwanja, haaragĩriai ndegwa mũgwanja, na ndũrũme igĩrĩ, na tũtũrũme ikũmi na tũna o kamwe ka ũkũrũ wa mwaka ũmwe, ciothe itarĩ na kaũũgũ. ³³ Hamwe na ndegwa, na ndũrũme, na tũtũrũme tũu, haaragĩriai maruta macio ma mũtu na maruta ma kũnyuuo kũringana na mũigana ũrĩa ũtuĩtwo. ³⁴ Mũcirutanĩrie na thenge ĩmwe ĩrĩ igongona rĩa kũhoroherio mehia, yongererwo harĩ igongona rĩa njino rĩa hĩndĩ ciothe, hamwe na iruta rĩa mũtu na iruta rĩa kũnyuuo.

³⁵ “ Mũthenya wa kanana-rĩ, gĩagai na kĩũngano na mũtikarute wĩra wa ndũire. ³⁶ Rehagai iruta rĩa gũcinwo na mwaki rĩrĩ mũtararĩko mwega wa gũkenia Jehova, igongona rĩa njino rĩa ndegwa ĩmwe, na ndũrũme

ĩmwe, na tũtũrũme mũgwanja o kamwe ka ũkũrũ wa mwaka ũmwe, ciothe itarĩ na kaũũgũ. ³⁷ Hamwe na ndegwa, na ndũrũme, na tũtũrũme tũu, haaragĩriai maruta macio ma mũtu na maruta ma kũnyuuo kũringana na mũigana ũrĩa ũtuĩtwo. ³⁸ Mũcirutanĩrie na thenge ĩmwe ĩrĩ igongona rĩa kũhoroherio mehia, yongererwo harĩ igongona rĩa njino rĩa hĩndĩ ciothe, hamwe na iruta rĩa mũtu na iruta rĩa kũnyuuo.

³⁹ “ ‘Hamwe na mwĩhĩtwa na maruta manyu ma kwĩyendera-rĩ, haaragĩriai indo icio nĩ ũndũ wa Jehova ciathĩ-inĩ cianyu iria ciathanĩtwo: na nĩcio maruta manyu ma njino, na maruta ma mũtu, na maruta ma kũnyuuo, na maruta ma ũiguano.’ ”

⁴⁰ Musa akĩra andũ a Isiraeli maũndũ marĩa mothe Jehova aamwathĩte.

30

Mũhĩtwa

¹ Musa akĩra atongoria a mũhĩrĩga ya Isiraeli atĩrĩ: “Ũũ nĩguo Jehova aathanĩte: ² Rĩrĩa mũndũ angĩhĩta mwĩhĩtwa harĩ Jehova kana ehĩte mwĩhĩtwa wa kwĩhinga mũhingo na ũndũ wa kũranĩro, ndakanericũkwo, na no nginya eke maũndũ marĩa mothe ehĩtite.

³ “Rĩrĩa mũirĩtu ũrĩ gwa ithe mũciĩ angĩhĩta mwĩhĩtwa kũrĩ Jehova, kana ehinge na mũhingo na ũndũ wa kũranĩro, ⁴ nake ithe aigue ũhoro wa mwĩhĩtwa ũcio wake, kana kũranĩro kũu, no aage kũmwĩra ũndũ hĩndĩ ĩyo, mũhĩtwa yake yothe, na kũranĩro kĩrĩa gĩothe ehingĩte nakĩo we mwene, nĩgatũũra. ⁵ No ithe angĩmũkaania

aigua ũhoro wa mĩhĩtwa ĩyo, hatirĩ o na kĩmwe kĩa mĩhĩtwa ĩyo yake, kana ciĩranĩro icio ehingĩte nacio we mwene, igatũũra; nake Jehova nĩakamũrekerana nĩ ũndũ ithe nĩamũgirĩtie eke ũndũ ũcio.

⁶ “No angĩhika arĩkĩtie kwĩhĩta, kana thutha wa kwĩranĩra ũndũ na kanua gake ateciirĩtie ũhoro wa kĩĩranĩro kũu ehingĩte nakĩo, ⁷ nake mũthuriwe aigue ũhoro ũcio na aage kũmwĩra ũndũ, hĩndĩ ĩyo mĩhĩtwa yake kana ciĩranĩro icio ehingĩte nacio we mwene nĩigatũũra. ⁸ No mũthuriwe angĩmũkaania rĩrĩa aigua ũhoro wa mĩhĩtwa ĩyo, nĩakeheria mwĩhĩtwa ũcio ũmuohete, kana kĩĩranĩro kĩrĩa ehingĩte nakĩo we mwene ateciirĩtie, nake Jehova nĩakamũrekerana.

⁹ “Mwĩhĩtwa o wothe kana ũndũ ũrĩa mũtumia wa ndigwa kana mũtumia ũrĩa ũtiganĩte na mũthuriwe angĩkorwo ehĩtite nĩatũũre aũrũmĩtie.

¹⁰ “Mũtumia ũrĩ na mũthuriwe angĩhĩta kana ehinge we mwene na kĩĩranĩro kĩa mwĩhĩtwa, ¹¹ nake mũthuriwe aigue ũhoro ũcio, no aage kũmwĩra ũndũ kana aage kũmũgĩria, hĩndĩ ĩyo mĩhĩtwa yake yothe, kana ciĩranĩro iria ehingĩte nacio we mwene, nĩigatũũra. ¹² No mũthuriwe angĩregana na ũhoro ũcio hĩndĩ ĩyo aũigua-rĩ, hatirĩ o na kĩmwe kĩa mĩhĩtwa kana ciĩranĩro iria ciumĩte kanua gake igaatũũra. Mũthuriwe nĩareganĩte nacio, nake Jehova nĩakamũrekerana. ¹³ Mũthuriwe no etĩkĩre kana aregane na mwĩhĩtwa o wothe ũrĩa angĩhĩta kana kĩĩranĩro kĩrĩa eranĩire na mwĩhĩtwa gĩa kwĩrega we

mwene. ¹⁴ No mũthuriwe angĩaga kũmwĩra ũndũ igũrũ rĩa ũhoru ũcio mũthenya o mũthenya, nĩetikĩrite mũhĩtwa yake kana cĩranĩro iria imuohete. Nĩetikĩrite maũndũ macio nĩ ũndũ wa kwaga kũmwĩra ũndũ rirĩa aigua ũhoru ũcio. ¹⁵ No angĩrega maũndũ macio thuutha hanini, aarĩkia kũmaigua, nĩwe ũngĩcookererwo nĩ mahĩtia ma mũtumia wake.”

¹⁶ Macio nĩmo mawatho marĩa Jehova aaheire Musa makoniĩ mũndũ na mũtumia wake, na makoniĩ ithe na mwarĩ ũrĩa ũrĩ gwake mũcĩi.

31

Kwĩrĩhĩria harĩ Amidiani

¹ Nake Jehova akĩira Musa atĩrĩ: ² “Rĩhĩria andũ a Isiraeli harĩ andũ a Midiani. Na thuutha ũcio nĩũgũcooka ũkue.”

³ Nĩ ũndũ ũcio Musa akĩira andũ acio atĩrĩ, “Andũ amwe anyu nĩmeohe indo ciao cia mbaara mathĩ makahũũrane na andũ a Midiani nĩguo marĩhĩrie Jehova kũrĩ o. ⁴ Tũmai andũ 1,000 kuuma kũrĩ o mũhĩrĩga wa Isiraeli mbaara-inĩ.” ⁵ Nĩ ũndũ ũcio andũ 12,000 meeohete indo cia mbaara, o 1,000 kuuma kũrĩ o mũhĩrĩga, makĩneanwo kuuma mũhĩrĩga ya Isiraeli. ⁶ Musa akĩmatũma mbaara-inĩ, o 1,000 kuuma harĩ o mũhĩrĩga, marĩ hamwe na Finehasi mũrũ wa Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, ũrĩa wakuuire indo cia handũ-harĩa-haamũre, o na tũrumbeta twa kũhuhwo.

⁷ Nao makĩhũũrana na andũ a Midiani o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa, na makĩũraga arũme othe. ⁸ Gatagatĩ ka arĩa mooragire nĩ

Evi, na Rekemu, na Zuru, na Huri, na Reba, athamaki arĩa atano a Midiani. O na ningĩ nĩmooragire Balamu mūrũ wa Beori na rūhiũ rwa njora. ⁹ Nao andũ a Isiraeli magĩtaha andũ-a-nja a Midiani na ciana, na magĩkuua ndũũru ciothe cia andũ a Midiani cia ng'ombe na cia mbũri, na magĩtaha indo iria ingĩ ciothe. ¹⁰ Magĩcina matũũra mothe kũrĩa andũ a Midiani maatũũrite, o ũndũ ũmwe na kambĩ ciao. ¹¹ Magĩkuua indo ciothe iria maatahĩte na iria maatunyanĩte hamwe na andũ na nyamũ, ¹² na magĩtwara andũ arĩa matahĩtwo na indo icio maatunyanĩte, na iria maatahĩte kũrĩ Musa na kũrĩ Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai na kũrĩ kĩũngano kĩa andũ a Isiraeli kũu kambĩ yarĩ werũ-inĩ wa Moabi, hũgũrũrũ-inĩ cia Rũũ rwa Jorodani mũrĩmo wa Jeriko.

¹³ Musa, na Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai na atongoria othe a kĩrĩndĩ magĩthĩĩ kũmatũnga nja ya kambĩ. ¹⁴ Musa akĩrakarĩra anene a mbũtũ icio cia ita na atongoria a mbũtũ cia o ngiri, ngiri, na atongoria a mbũtũ cia o igana, igana, arĩa moimĩte mbaara-inĩ.

¹⁵ Akĩmooria atĩrĩ, “Kaĩ mwĩtĩkĩrĩtie andũ a nja othe matũũre muoyo? ¹⁶ Acio nĩo maarũmĩrĩire mataaro ma Balamu, na nĩo maatũmire andũ a Isiraeli matirike Jehova ũhoru-inĩ ũrĩa wekĩkire kũu Peori, naguo ũndũ ũcio ũkĩrehithĩria andũ a Jehova mũthiro. ¹⁷ Nĩ ũndũ ũcio, ũragai tũhĩ tuothe. Na ningĩ mũũrage mũndũ-wa-nja wothe ũrĩ wakoma na mũndũ mũrũme, ¹⁸ no mwĩhonokerie mũirĩtu o wothe ũrĩa ũtarĩ wakoma na mũndũ mũrũme.

19 “Inyuothe arĩa mũũragĩte mũndũ o wothe kana mũkahutia mũndũ o wothe mũũrage no nginya mũikare nja ya kambĩ mũthenya mũgwanja. Mũthenya wa ĩtatũ na wa mũgwanja, no nginya mwĩtherie inyuĩ ene na arĩa mũtahĩte. 20 Theriai nguo ciothe, o ũndũ ũmwe na kĩndũ gĩothe gĩthondeketwo na rũũa, kana guoya wa mbũri kana mbaũ.”

21 Ningĩ Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai akĩra thigari iria ciathiĩte mbaara-inĩ atĩrĩ, “Watho ũrĩa Jehova aaheire Musa uugĩte atĩrĩ: 22 Thahabu, na betha, na gĩcango, na kĩgera, na ibati, na rũbũũa 23 na kĩndũ o gĩothe kĩngĩhota gwĩtiiria mwaki, no nginya kĩhĩtũkagĩrio mwaki-inĩ nĩgeetha gĩthirwo nĩ thaahu. No rĩrĩ, no nginya gĩcooke gĩtherio na maaĩ marĩa ma kũniina thaahu. Nakĩo kĩndũ gĩothe gĩtangĩtiiria mwaki no nginya kĩhĩtũkĩrio maaĩ-inĩ macio. 24 Mũthenya wa mũgwanja-rĩ, thambiai nguo cianyu na inyuĩ nĩ mũgaathirwo nĩ thaahu. Thuutha ũcio no mũtoonye kambĩ.”

Kũgayania Indo iria Ndahe

25 Nake Jehova akĩra Musa atĩrĩ, 26 “Wee na Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai na atongoria a nyũmba cia kĩrĩndĩ gĩkĩ no nginya mũtare andũ othe na nyamũ iria ciatahirwo. 27 Gayaniai indo cia iria ndahe gatagatĩ ga thigari iria ciathiĩte mbaara-inĩ na kĩrĩndĩ kĩrĩa kĩngĩ. 28 Kuuma kũrĩ thigari iria ciarũire mbaara, rutai gĩcunjĩ kĩa Jehova, kĩndũ kĩmwe thĩnĩ wa indo magana matano, marĩ andũ, kana ng’ombe, kana ndigiri,

kana ng'onde, o na kana mbūri. ²⁹ Oya gĩcunjĩ gĩkĩ kuuma harĩ nuthu ya igai rĩao mũkĩnengere Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai kĩrĩ gĩcunjĩ kĩa Jehova. ³⁰ Kuuma kūrĩ nuthu ya gĩcunjĩ kĩa andũ a Isiraeli, thuura kĩndũ kĩmwe kuuma harĩ o gĩkundi kĩa mĩrongo ĩtano, kĩrĩ kĩa andũ, kana ng'ombe, kana ndigiri, kana ng'onde, kana mbūri o na kana nyamũ ingĩ. Cinengere Alawii arĩa wĩra wao ũrĩ kũmenyerera Hema-ĩrĩa-Nyamũre ya Jehova." ³¹ Nĩ ũndũ ũcio Musa na Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai magĩka o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

³² Indo cia gũtahwo cia iria ciatigarĩte kuuma kūrĩ indo iria ciatunyanĩtwo nĩ thigari ciarĩ ng'onde 675,000, ³³ na ng'ombe 72,000, ³⁴ na ndigiri 61,000 ³⁵ na andũ-a-nja 32,000 arĩa mataakomete na mũndũ mūrũme.

³⁶ Nuthu ya igai rĩa andũ arĩa maarũite mbaara-inĩ ciarĩ:

ng'onde 337,500, ³⁷ na kuuma harĩ icio Jehova akĩrutĩrwo ng'onde 675;

³⁸ nacio ng'ombe ciarĩ 36,000 na kuuma harĩ icio Jehova akĩrutĩrwo ng'ombe 72;

³⁹ nacio ndigiri ciarĩ 30,500, na kuuma harĩ icio Jehova akĩrutĩrwo ndigiri 61;

⁴⁰ andũ maarĩ 16,000, na kuuma kūrĩ o Jehova akĩrutĩrwo andũ 32.

⁴¹ Musa akĩnengera Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai gĩcunjĩ kĩa Jehova, o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa.

⁴² Nuthu írĩa yarĩ ya andũ a Isiraeli, írĩa Musa aamũranĩtie na arĩa maathiite mbaara-inĩ, ⁴³ nuthu írĩa yaheirwo kĩrĩndĩ ciarĩ ng'onde 337,500, ⁴⁴ nacio ng'ombe ciarĩ 36,000, ⁴⁵ nacio ndigiri ciarĩ 30,500, ⁴⁶ nao andũ maarĩ 16,000. ⁴⁷ Kuuma kũrĩ nuthu írĩa yaheirwo andũ a Isiraeli, Musa agĩthuura mũndũ ũmwe kuuma kũrĩ andũ mĩrongo ítano, na nyamũ ãmwe kuuma kũrĩ nyamũ mĩrongo ítano, o ta ũrĩa Jehova aamwathite, na agĩcihe Alawii arĩa wĩra wao warĩ kũmenyerera Hema-írĩa-Nyamũre ya Jehova.

⁴⁸ Ningĩ anene arĩa matongoragia mbũtũ cia ita, acio maathaga ikundi cia o ngiri ngiri, na ikundi cia o igana igana, magĩthĩ harĩ Musa, ⁴⁹ nao makĩmwĩra atĩrĩ, “Ndungata ciaku nĩitarĩte thigari iria twathaga na hatĩrĩ o na ũmwe ũtarĩ ho. ⁵⁰ Nĩ ũndũ ũcio nĩtwarehe indo ici cia thahabu ituĩke iruta riitũ kũrĩ Jehova iria o ũmwe witũ eegwatĩire, nacio nĩ icũhĩ cia moko na bangiri cia moko, na icũhĩ cia ciara, na cia matũ, na mĩgathĩ ya ngingo, nĩguo twĩhoroherie mbere ya Jehova.”

⁵¹ Musa na Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai makĩamũkĩra thahabu ãyo kuuma kũrĩ o, indo icio ciothe ciaturĩtwo wega. ⁵² Thahabu yothe írĩa yoimire kũrĩ anene a ikundi cia o ngiri, ngiri na anene a ikundi cia o igana, igana írĩa Musa na Eleazaru maatwarĩire Jehova kĩrĩ kĩheo, yarĩ ya ũritũ wa cekeri 16,750.* ⁵³ O mũthigari nĩetahĩire indo ciake. ⁵⁴ Musa na Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai makĩamũkĩra thahabu ãyo

---

* 31:52 nĩ ta kilo 190

kuuma kūrī anene a ikundi cia o ngiri, ngiri na anene a ikundi cia o igana, igana magĩcirehe Hema-inĩ ya Gūtunganwo ituĩke kĩririkania harĩ andũ a Isiraeli mbere ya Jehova.

32

Mĩhĩrĩga ya Mũrĩmo wa Jorodani

¹ Na rĩrĩ, andũ a mĩhĩrĩga ya Rubeni na Gadi, arĩa maarĩ na ndũuru nene cia ng'ombe na cia mbũri, nĩmoonire atĩ mabũrũri ma Jazeri na Gileadi maarĩ mega na mahiũ mao. ² Nĩ ũndũ ũcio magĩthiĩ kūrī Musa na Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, o na kūrī atongoria a kĩrĩndĩ, makiuga atĩrĩ, ³ “Atarothu, na Diboni, na Jazeri, na Nimura, na Heshiboni, na Eleale, na Sebamu, na Nebo, o na Beoni, ⁴ bũrũri ũyũ Jehova aatooririe andũ akuo mbere ya andũ a Isiraeli, nĩ kũndũ kwega kwa mahiũ, na ithuĩ ndungata ciaku tũrĩ na mahiũ.” ⁵ Makiuga atĩrĩ, “Angĩkorwo nĩtwĩtĩkĩrĩkĩte harĩ inyuĩ-rĩ, rekei bũrũri ũyũ ũheo ndungata cianyu ũtuĩke witũ. Mũtigatũme tũringe Rũũĩ rwa Jorodani.”

⁶ Musa akĩũria andũ a Gadi na a Rubeni atĩrĩ, “Andũ anyu no mathiĩ ita-inĩ mamũtĩge mũikarĩte gũkũ? ⁷ Nĩ kĩĩ gĩgũtũma mũũrage ngoro cia andũ a Isiraeli nĩguo matikaringe rũũĩ matoonye bũrũri ũrĩa Jehova amaheete? ⁸ Ũguo noguo maithe manyu meekire hĩndĩ ĩrĩa ndaamarekirie kuuma Kadeshi-Barinea mathiĩ magathigaane bũrũri ũcio. ⁹ Thuutha wa kwambata, magĩkinya kĩaanda kĩa Eshikoli na makũrorera bũrũri ũcio-rĩ, nĩmatũmire andũ a Isiraeli makue ngoro makĩaga gũtoonya bũrũri

ũrĩa Jehova amaheete. ¹⁰ Jehova agĩcinwo nĩ marakara mũthenya ũcio, akĩĩhĩta na mwĩhĩtwa ũyũ: ¹¹ 'Nĩ ũndũ nĩmagĩte kũnũmĩrĩra na ngoro ciao kũna, hatirĩ mũndũ o na ũmwe wa ũkũrũ wa mĩaka mĩrongo ĩrĩ na makĩria wa arĩa moimire bũrũri wa Misiri ũkoona bũrũri ũrĩa nderĩire Iburahĩmu na Isaaka, o na Jakubu na mwĩhĩtwa, ¹² gũtirĩ o na ũmwe tiga Kalebu mũrũ wa Jefune, ũrĩa Mũkenizi,* na Joshua mũrũ wa Nuni, nĩ ũndũ nĩmarũmĩrĩire Jehova na ngoro ciao kũna.' ¹³ Jehova agĩcinwo nĩ marakara nĩ ũndũ wa Isiraeli, nake agĩtũma morũũre werũ-inĩ mĩaka mĩrongo ĩna, o nginya rĩrĩa rũciaro rũu ruothe rwehĩtie maitho-inĩ make rwathirire.

¹⁴ "Na rĩrĩ, mũrĩ haha inyuĩ, inyuĩ rũciaro rũrũ rwa ehia, mũcookete ithenya rĩa maithe manyu nĩguo mũtũme Jehova akĩrĩrĩrie kũrakarĩra Isiraeli. ¹⁵ Mũngĩgarũrũka mũtuge kũmũrũmĩrĩrarĩ, nake Jehova nĩegũtiganĩria andũ aya othe gũkũ werũ-inĩ rĩngĩ, na inyuĩ mũtuĩke gĩtũmi gĩa kũmaniinithia."

¹⁶ Nao magĩthĩ kũrĩ Musa makĩmwĩra atĩrĩ, "Ithuĩ tũkwenda gwakĩra ũhiũ witũ ciugũ gũkũ, na twakĩre andũ-a-nja aitũ na ciana matũũra manene. ¹⁷ No rĩrĩ, nĩtwĩhaarĩrie kuoya indo ciitũ cia mbaara na tũthĩ mbere ya andũ a Isiraeli nginya tũmakinyie kwao. Hĩndĩ ĩyo, andũ-a-nja aitũ na ciana maikarage matũũra manene mairigĩre na hinya, nĩgeetha magitĩrwo kuuma kũrĩ atũũri a bũrũri ũyũ. ¹⁸ Tũtigacooka

---

* **32:12** Kũringana na ũhoru ũrĩa wandĩkĩtwo Kĩambĩrĩria 15:19; na 36:11, Akenizi o nao maarĩ Akaanani, no maarĩ njiaro cia Esaũ.

mĩciĩ iitũ o nginya hĩndĩ ĩrĩa Mũisiraeli o wothe akaamũkĩra igai rĩake. ¹⁹ Ithuĩ tũtikaamũkĩra igai hamwe nao mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, nĩ ũndũ igai riitũ tũrĩ narĩo mwena wa irathĩro wa Rũũ rwa Jorodani.”

²⁰ Nake Musa akĩmeera atĩrĩ, “Mũngũka ũguo-rĩ, na mwĩohe indo cianyu cia mbaara mbere ya Jehova nĩguo mũkarũe, ²¹ na in-yuothe mũngĩthĩ mwĩohete indo cia mbaara, mũringe Rũũ rwa Jorodani mũrĩ mbere ya Jehova o nginya rĩrĩa akaingata thũ ciake ciume mbere yake, ²² hĩndĩ ĩrĩa bũrũri ũcio ũgaakorwo ũtooretio mbere ya Jehova, hĩndĩ ĩyo no mũcooke mĩciĩ yanyu na muohorwo kuuma kĩranĩro kĩanyu kũrĩ Jehova o na kũrĩ Isiraeli. Naguo bũrũri ũyũ nĩũgatuĩka wanyu maitho-inĩ ma Jehova.

²³ “No mũngĩkaaga gwĩka ũguo, nĩmũkehĩria Jehova; na mũmenye na ma atĩ mehia manyu nĩmakamũcookerera. ²⁴ Akĩrai andũ-a-nja anyu na ciana matũũra manene na ciugũ cia ndũũru cianyu, no hingiai ũguo mweranĩra.”

²⁵ Andũ a Gadi na a Rubeni makĩra Musa atĩrĩ, “Ithuĩ ndungata ciaku nĩtũgwĩka o ta ũguo mwathi witũ aathana. ²⁶ Ciana ciitũ na atumia aitũ megũikara gũkũ matũũra-inĩ manene ma Gileadi, ũndũ ũmwe na ndũũru ciitũ cia mbũri na cia ng’ombe. ²⁷ No ithuĩ ndungata ciaku-rĩ, o mũndũ eyohete indo ciake cia mbaara, nĩtũkũringa mũrĩmo ũũrĩa tũkarũe tũrĩ mbere ya Jehova, o ta ũguo mwathi witũ oiga.”

²⁸ Nake Musa akĩruta watho nĩ ũndũ wao, akĩarĩria Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, na

Joshua mūrū wa Nuni, na atongoria a nyūmba cia mīhīrīga ya andū a Isiraeli, ²⁹ akīmeera atīrī, “Angīkorwo andū a Gadi na a Rubeni nīmekūringa Jorodani, o mūdū wao eyohete indo cia mbaara, marī hamwe na inyuī marī mbere ya Jehova-rī, hīndī īrīa būrūri ūcio ūgatoorio mbere yanyu, nīmūkamahe būrūri wa Gileadi ūtuīke wao. ³⁰ No mangīaga kūringa hamwe na inyuī meeohete indo ciao cia mbaara, no nginya metīkīre igai rīao hamwe na inyuī būrūri wa Kaanani.”

³¹ Andū a Gadi na a Rubeni makīmūcookeria atīrī, “Ndungata ciaku nī igwīka o ta ūguo Jehova oigīte. ³² Nītūkūringa tūrī mbere ya Jehova tūtoonye būrūri wa Kaanani twīohete indo cia mbaara, no kūdū kūrīa ithuī tūkaagaya-rī, gūgaakorwo kūrī mbarī īno ya Jorodani.”

³³ Musa akīhe andū a Gadi na a Rubeni na nuthu ya mūhīrīga wa Manase mūrū wa Jusufu, būrūri ūrīa wothe wathamakagwo nī Sihoni mūthamaki wa Aamori, na ūrīa wothe wathamakagwo nī Ogu mūthamaki wa Bashani, akīmahe būrūri ūcio wothe, na matūūra manene makuo o na ng’ongo iria ciamarigi-icīirie.

³⁴ Andū a Gadi nīmakire Diboni, na Atarothu, na Aroeri, ³⁵ na Atarothu-Shofani, na Jazeri, na Jogibeha, ³⁶ na Bethi-Nimira, na Bethi-Harani, maarī matūūra manene mairigīre na hinya na magīakīra ndūūru ciao cia mbūri ciugū. ³⁷ Nao andū a Rubeni magīaka Heshiboni, na Eleale, na Kiriathaimu rīngī, ³⁸ o ūndū ūmwe na Nebo na Baali-Meoni (marītwa macio nīmagarūrirwo)

na Sibima. Nao makĩhe matũũra macio manene maakire mariĩtwa mangĩ.

³⁹ Nacio njiaro cia Makiru mũrũ wa Manase igĩthĩ Gileadi, magĩkwĩnyiitĩra na makĩngata Aamori arĩa maarĩ kuo. ⁴⁰ Nĩ ũndũ ũcio Musa akĩheana Gileadi kũrĩ andũ a Makiru, acio njiaro cia Manase, nao magĩtũũra kuo. ⁴¹ Na rĩrĩ, Jairu wa rũciaro rwa Manase, akĩnyiitĩra tũtũũra twa Gileadi na agĩtwĩta Havothu-Jairu. ⁴² Nake Noba akĩnyiitĩra Kenathu, na tũtũũra tũrĩa twagũthiũrũrũkĩirie agĩtwĩta Noba, o ta ũrĩa we eetagwo.

33

Matĩna ma Rũgendo rwa Isiraeli

¹ Maya nĩmo matĩna ma rũgendo rwa andũ a Isiraeli rĩrĩa moimire bũrũri wa Misiri marĩ ikundi matongoretio nĩ Musa na Harũni. ² Musa nĩandĩkire matĩna ma rũgendo rwao o ta ũrĩa aathĩtwo nĩ Jehova. Maya nĩmo matĩna ma rũgendo rwao.

³ Andũ a Isiraeli moimagarire kuuma Ramesese mũthenya wa ikũmi na ĩtano mweri wa mbere, mũthenya ũrĩa warũmĩrĩire Bathaka. Makiumagara momĩrĩirie, makĩonagwo nĩ andũ othe a Misiri, ⁴ arĩa maathikaga marigithathi mao mothe, marĩa Jehova ooragĩte gatagatĩ kao; nĩgũkorwo Jehova nĩatuĩrĩire ngai ciao ciira.

⁵ Andũ a Isiraeli moima Ramesese, maambire hema Sukothu.

⁶ Moima Sukothu, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Ethamu, ndeere-inĩ cia werũ.

⁷ Moima Ethamu, maacookire na thuutha magĩthiĩ Pi-Hahirothu, mwena wa irathĩro wa Baali-Zefoni, makĩamba hema ciao hakuhĩ na Migidoli.

⁸ Moima Pi-Hahirothu, magĩtuĩkanĩria iria-inĩ gatagatĩ, magĩkinya werũ-inĩ, na maarĩkia gũthiĩ rũgendo rwa mĩthenya ĩtatũ werũ-inĩ ũcio wa Ethamu, makĩamba hema ciao Mara.

⁹ Moima Mara maathiire Elimu, kũrĩa kwarĩ na ithima ikũmi na igĩrĩ, na mĩtende mĩrongo mũgwanja, na makĩamba hema kuo.

¹⁰ Moima Elimu magĩthiĩ makĩamba hema ciao hakuhĩ na Iria Itune.

¹¹ Moima Iria Itune, magĩthiĩ makĩamba hema ciao werũ-inĩ wa Sini.

¹² Moima werũ ũcio wa Sini, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Dofika.

¹³ Moima Dofika, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Alushu.

¹⁴ Moima Alushu, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Refidimu, handũ hataarĩ na maaĩ ma kũnyuuo nĩ andũ.

¹⁵ Moima Refidimu, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Werũ-inĩ wa Sinai.

¹⁶ Moima kũu Werũ-inĩ wa Sinai, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Kibirothu-Hataava.

¹⁷ Moima Kibirothu-Hataava magĩthiĩ makĩamba hema ciao Hazerothu.

¹⁸ Moima Hazerothu, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Rithima.

¹⁹ Moima Rithima, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Rimoni-Perezu.

20 Moima Rimoni-Perezu magĩthiĩ makĩamba hema ciao Libina.

21 Moima Libina, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Risa.

22 Moima Risa, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Kahelatha.

23 Moima Kahelatha, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Kĩrĩma-inĩ gĩa Sheferu.

24 Moima Kĩrĩma-inĩ gĩa Sheferu, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Harada.

25 Moima Harada, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Makelothu.

26 Moima Makelothu magĩthiĩ makĩamba hema ciao Tahathu.

27 Moima Tahathu, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Tera.

28 Moima Tera, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Mithika.

29 Moima Mithika, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Hashimona.

30 Moima Hashimona, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Moserothu.

31 Moima Moserothu, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Bene-Jaakani.

32 Moima Bene-Jaakani, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Horu-Hagidigadi.

33 Moima Horu-Hagidigadi, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Jotibatha.

34 Moima Jotibatha, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Abirona.

35 Moima Abirona, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Ezioni-Geberi.

36 Moima Ezioni-Geberi, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Kadeshi, Werũ-inĩ wa Zini.

³⁷ Moima Kadeshi, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Kĩrĩma-inĩ kĩa Horu, mũhaka-inĩ wa Edomu. ³⁸ O ta ũrĩa aathĩtwo nĩ Jehovarĩ, Harũni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai akĩambata Kĩrĩma kĩa Horu, harĩa aakuĩrĩire mũthenya wa mbere wa mweri wa gatano, mwaka-inĩ wa mĩrongo ĩna kuuma andũ a Isiraeli moima bũrũri wa Misiri. ³⁹ Harũni aarĩ na ũkũrũ wa mĩaka igana rĩa mĩrongo ĩrĩ na ĩtatũ rĩrĩa aakuĩrĩire kũu Kĩrĩma kĩa Horu.

⁴⁰ Nake Aradi mũthamaki wa Kaanani ũrĩa watũũraga Negevu ya Kaanani, akĩigua atĩ andũ a Isiraeli maarĩ njĩra magĩthiĩ kuo.

⁴¹ Moima Kĩrĩma kĩa Horu, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Zalimona.

⁴² Moima Zalimona, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Punoni.

⁴³ Moima Punoni, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Obothu.

⁴⁴ Moima Obothu, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Iye-Abarimu, mũhaka-inĩ wa Moabi.

⁴⁵ Moima Iyimu, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Diboni-Gadi.

⁴⁶ Moima Diboni-Gadi, magĩthiĩ makĩamba hema ciao Alimoni-Dibilathaimu.

⁴⁷ Moima Alimoni-Dibilathaimu, magĩthiĩ makĩamba hema ciao irĩma-inĩ cia Abarimu hakuĩ na Nebo.

⁴⁸ Moima irĩma-inĩ cia Abarimu, magĩthiĩ makĩamba hema ciao werũ-inĩ wa Moabi hũgũrũrũ-inĩ cia Rũũĩ rwa Jorodani mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jeriko. ⁴⁹ Maambire hema hũgũrũrũ-inĩ cia Rũũĩ rwa Jorodani kuuma Bethi-Jeshimothu nginya Abeli-Shitimu, kũu werũ-inĩ wa Moabi.

50 Kūu werū-inĩ wa Moabi hūgūrūrū-inĩ cia Rūũ rwa Jorodani mūrĩmo ūrĩa ũngĩ wa Jeriko, nĩkuo Jehova erĩire Musa atĩrĩ, 51 “Arĩria andũ a Isiraeli, na ũmeere atĩrĩ: ‘Rĩria mūkaaringa Rūũ rwa Jorodani mūtoonye Kaanani-rĩ, 52 mūkaaingata andũ arĩa othe matũūruga būrūri ūcio, mehere mbere yanyu. Mūkaananga mĩhianano yao yothe ĩrĩa mĩicũhie, na mĩhianano yao ĩrĩa ya gūtwekio, o na mūmomore mahooero mao mothe ma kũndũ kũria gūtũũgĩru. 53 Mwĩnyiitirei būrūri ūcio ūtuĩke wanyu na mūtũure kuo, nĩgũkorwo nĩ ndĩmũheete būrūri ūcio ūtuĩke wanyu. 54 Mūkaagayania būrūri ūcio na ũndũ wa kũucukĩra mĩtĩ, kũringana na mĩhĩrĩga yanyu. Kũrĩ gĩkundi kĩnene mũheane igai inene, na gĩkundi kĩnini mũkĩhe igai inini. Kĩria gĩkaamagũira na ũndũ wa gũcuuka mĩtĩ nĩkĩo gĩgaatuĩka kĩa. Nĩmũgakũgayania kũringana na mĩhĩrĩga ya maithe manyu ma tene.

55 “ ‘No mũngĩkaaga kũingata atũuri a būrūri ūcio-rĩ, arĩa mũgeetĩkĩria matigwo magaatuĩka ngaracũ cia kũmūtũraga maitho, o na matuĩke mĩigua ya kũmũtheecaga mbaru. Nao nĩmakamũthĩnagia kũu būrūri ūcio mũgaatũura. 56 Na rĩrĩ, ũndũ ūrĩa ndaciirĩire kũmeka-rĩ, ūtuĩke nĩguo ngaamwĩka inyuĩ.’ ”

34

Mĩhaka ya Kaanani

1 Nake Jehova akĩira Musa atĩrĩ, 2 “Atha andũ a Isiraeli, ũmeere atĩrĩ: ‘Rĩria mũgaatoonya

Kaanani-rĩ, bŭrŭri ũcio mŭkaagaĩrwo ũtuĩke igai rĩanyu ũgaakorwo na mĩhaka ĩno:

³ “ Mwena wanyu wa gŭthini ũkoima Werŭ-inĩ wa Zini kŭrigania na mŭhaka wa Edomu. Mwena wa irathĩro, mŭhaka wanyu wa mwena wa gŭthini ũkaambĩrĩria mŭthia-inĩ wa Iria rĩa Cumbĩ, ⁴ ũtuĩkanĩrie mwena wa gŭthini ũrorete Mwanya wa Akirabimu, ũthiite na mbere o nginya Zini, na ũikŭrũke na mwena wa gŭthini wa Kadeshi-Barinea. Ningĩ ũcooke ũkinye Hazoru-Adari, na uumĩrĩre Azimoni, ⁵ kŭrĩa ũkaarigiicũka, ũnyiitane na karũũ ka Misiri, na ũrĩkĩrie Iria-inĩ.

⁶ “ Mŭhaka wanyu wa mwena wa ithũiro ũgaakorwo ũrĩ hŭgŭrŭrũ cia Iria rĩrĩa Inene. Ũcio nĩguo ũgaatuĩka mŭhaka wanyu wa mwena wa ithũiro.

⁷ “ Naguo mŭhaka wanyu wa mwena wa gathigathini uumĩte Iria rĩrĩa Inene ũgaakinya Kĩrĩma-inĩ kĩa Horu, ⁸ na kuuma Kĩrĩma kĩa Horu ũgaakinya Lebo-Hamathu. Ningĩ mŭhaka ũcio ũgaakinya Zedadi, ⁹ ũthiĩ na mbere nginya Zifroni, na ũgaathirĩra Hazoru-Enani. Ũcio nĩguo ũgaatuĩka mŭhaka wanyu wa mwena wa gathigathini.

¹⁰ “ Na rĩrĩ, mŭhaka wanyu wa mwena wa irathĩro, ũkoima Hazoru-Enani ũkinye Shefamu. ¹¹ Mŭhaka ũcio ũgaaikŭrũka kuuma Shefamu nginya Ribila, mwena wa irathĩro wa Aini, na ũthiĩ na mbere ũtwaranĩte na hurŭrũka cia mwena wa irathĩro wa Iria rĩrĩa rĩa Kinerethu.

12 Ningĩ mũhaka ũcio ũikũrũkanie na Rũũĩ rwa Jorodani, ũrĩkĩrie Iria-inĩ rĩa Cumbĩ.

“ Ũcio nĩguo ũgaatuĩka bũrũri wanyu, na mĩhaka yaguo mĩena yothe.’ ”

13 Musa agĩatha andũ a Isiraeli, akĩmeera atĩrĩ: “Mũkaagaya bũrũri ũcio na ũndũ wa kũũcukĩra mĩtĩ ũtuĩke igai rĩanyu Jehova nĩathanĩte akoiga ũkaaheeo mĩhĩrĩga ĩrĩa kenda na nuthu, 14 Tondũ nyũmba cia mũhĩrĩga wa Rubeni, na mũhĩrĩga wa Gadi, na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase nĩmarĩkĩtie kwamũkĩra igai rĩao. 15 Mĩhĩrĩga ĩyo yeerĩ na nuthu nĩrĩkĩtie kwamũkĩra magai mayo mwena wa irathĩro wa Rũũĩ rwa Jorodani ya Jeriko, kwerekera irathĩro rĩa riũa.”

16 Ningĩ Jehova akĩra Musa atĩrĩ, 17 “Maya nĩmo marĩitwa ma andũ arĩa makaamũgayania bũrũri ũcio ũtuĩke igai rĩanyu: nĩ Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai na Joshua mũrũ wa Nuni. 18 Na ũthuure mũtongoria ũmwe kuuma kũrĩ o mũhĩrĩga nĩgeetha mateithĩrĩrie kũgayania bũrũri ũcio. 19 Maya nĩmo marĩitwa mao:

- nĩ Kalebu mũrũ wa Jefune,
kuuma mũhĩrĩga wa Juda;
- 20 na Shemueli mũrũ wa Amihudu,
kuuma mũhĩrĩga wa Simeoni;
- 21 na Elidadi mũrũ wa Kisiloni,
kuuma mũhĩrĩga wa Benjamini;
- 22 na Buki mũrũ wa Jogili,
ũrĩa mũtongoria kuuma mũhĩrĩga wa Dani;
- 23 na Hanieli mũrũ wa Efodi,

- ũrĩa mūtongoria kuuma mũhĩrĩga wa Manase mūrũ wa Jusufu;
- ²⁴ na Kemueli mūrũ wa Shifitani, ũrĩa mūtongoria kuuma mũhĩrĩga wa Efiraimu mūrũ wa Jusufu;
- ²⁵ na Elizafani mūrũ wa Paranaki, ũrĩa mūtongoria kuuma mũhĩrĩga wa Zebuluni;
- ²⁶ na Palitelieli mūrũ wa Azani, ũrĩa mūtongoria kuuma mũhĩrĩga wa Isakaru;
- ²⁷ na Ahihudu mūrũ wa Shelomi, ũrĩa mūtongoria kuuma mũhĩrĩga wa Asheri;
- ²⁸ na Pedaheli mūrũ wa Amihudu, ũrĩa mūtongoria kuuma mũhĩrĩga wa Nafitali.”
- ²⁹ Acio nĩo andũ arĩa Jehova aathanire makaa-gaĩra andũ a Isiraeli magai mao kũu bũrũri wa Kaanani.

35

Matũũra ma Alawii

¹ Na rĩrĩ, kũu werũ-inĩ wa Moabi gũkuhĩ na Rũũĩ rwa Jorodani mūrĩmo ũrĩa ũngĩ wa itũũra rĩa Jeriko, Jehova akĩira Musa atĩrĩ, ² “Atha andũ a Isiraeli mahe Alawii matũũra mao ma gũtũũraga kuuma kũrĩ igai rĩrĩa andũ a Isiraeli makegwatĩra. Na macooke mamahe ithaka cia kũrĩithia mahiũ mao gũkuhĩ na matũũra macio. ³ Nao Alawii nĩmakaagĩa na matũũra ma gũtũũra, na magĩe na kũndũ gwa kũrĩithagia ng’ombe ciao, na mbũri, o na ũhiũ ũrĩa ũngĩ wao.

4 “Nacio ithaka cia kūrīithia mahiũ mao iria ithiũrũrũkiirie matũũra marĩa mũkaahe Alawii, igaatambũrũka buti 1,000 na magana matano* kuuma rũthingo-inĩ rwa itũũra. 5 Kuuma nja ya itũũra-rĩ, mũthime buti 3,000† mwena wa irathĩro, na buti 3,000 mwena wa gũthini, na buti 3,000 mwena wa ithũĩro, na buti 1,000 mwena wa gathigathini, narĩo itũũra rĩgĩe gata-gatĩ. Gĩcunjĩ kũu kĩa bũrũri nĩkĩo gĩgaatuĩka ũrĩithio wa matũũra macio.

Matũũra Manene ma Kũũrĩrwo

6 “Matũũra matandatũ ma macio mũkaahe Alawii magaaatuĩka ma kũũrĩrwo, kũrĩa mũndũ ũraganĩte angĩũrĩra. Hamwe na macio matandatũ, mahei matũũra mangĩ mũrongo ĩna na meerĩ. 7 Matũũra mothe marĩa mũkaahe Alawii no nginya magaaakorwo marĩ mũrongo ĩna na manana, hamwe na ithaka cia kūrīithia mahiũ mao. 8 Matũũra marĩa mũkaahe Alawii kuuma kũrĩ bũrũri ũcio andũ a Isiraeli makegwatĩra, makaahanwo kũringana na ũrĩa igai rĩa o mũhĩrĩga rĩigana: Oyai matũũra maingĩ kuuma kũrĩ mũhĩrĩga ũrĩa ũrĩ na matũũra maingĩ, na muoe matũũra manini kuuma kũrĩ mũhĩrĩga ũrĩa ũrĩ matũũra manini.”

9 Ningĩ Jehova akĩira Musa atĩrĩ: 10 “Arĩria andũ a Isiraeli, ũmeere atĩrĩ: ‘Rĩrĩa mũkaaringa Rũũĩ rwa Jorodani mũtoonye bũrũri wa Kaanani-rĩ, 11 nĩmũgathuura matũũra mamwe matuĩke matũũra manene manyu ma kũũrĩrwo, kũrĩa mũndũ ũraganĩte ataciirĩre gwĩka ũguo angĩũrĩra. 12 Macio magaaatuĩka

* 35:4 nĩ ta mita 450 † 35:5 nĩ ta mita 900

kündũ gwa kũũrĩrwo kuuma kũrĩ mũndũ ũrĩa ũrĩhanagĩria,‡ nĩgeetha mũndũ ũrĩa ũthitangĩrwo kũũragana ndagakue ataambĩte gũciirithio mbere ya kĩrĩndĩ. ¹³ Matũũra macio matandatũ mũkaaheana nĩmo magaatũka matũũra manyu manene ma kũũrĩrwo. ¹⁴ Heanai matũũra matatũ mwena ũyũ wa Rũũĩ rwa Jorodani na matatũ kũu Kaanani matũũke matũũra manene ma kũũrĩrwo. ¹⁵ Matũũra macio matandatũ magaatũka kündũ gwa kũũrĩrwo nĩ andũ a Isiraeli, na ageni, o na andũ arĩa angĩ matũũraga thĩinĩ wao, nĩgeetha mũndũ ũraganĩte ataciĩre gwĩka ũguo ooragĩre kuo.

¹⁶ “ Mũndũ angĩgũtha ũrĩa ũngĩ na kĩndũ gĩa kĩgera, nake ũcio wagũthwo akue-rĩ, ũcio ũgũthanĩte nĩ mũũragani; mũũragani ũcio no nginya ooragwo. ¹⁷ Kana mũndũ o wotho ũngĩkorwo na ihiga rĩngĩũragana guoko, nake agũthe mũndũ narĩo, mũndũ ũcio akue-rĩ, ũcio ũgũthanĩte nĩ mũũragani; mũũragani ũcio no nginya ooragwo. ¹⁸ Kana mũndũ o wotho ũngĩkorwo na mũtĩ ũngĩũragana guoko, nake agũthe mũndũ naguo acooke akue-rĩ, ũcio ũgũthanĩte nĩ mũũragani; mũũragani ũcio no nginya ooragwo. ¹⁹ Mũrĩhanĩria wa thakame no nginya oorage mũũragani ũcio; angĩmũtũnga no nginya amũũrage. ²⁰ Mũndũ o wotho angĩkorwo aciĩre rũmena na athinĩkanie ũrĩa ũngĩ, kana amũikĩrie kĩndũ akĩendaga nake mũgũthwo akue, ²¹ kana amũgũthe ngundi

‡ 35:12 Mũrĩhanĩria wa thakame aarĩ mũndũ wa hakuhĩ na mũndũ ũcio ũũragĩtwo.

arakarĩte amũũrage, mũndũ ũcio no nginya ooragwo; ũcio nĩ mũũragani. Mũrĩhanĩria wa thakame no nginya akooraga mũũragani ũcio rĩrĩa angĩmũtũnga.

22 “ ‘No rĩrĩ, mũndũ angĩkorwo atarĩ na rũmena, na o rĩmwe athinĩkanie mũndũ ũngĩ kana amũikĩrie kĩndũ atekwenda, ²³ kana amũgũithĩrie ihiga rĩngĩmũũraga atekũmuona, nake mũndũ ũcio akue, no tondũ ti thũ yake na ningĩ ndaciirĩire kũmũgera ngero-rĩ, ²⁴ hĩndĩ ĩyo kĩũngano kũu no nginya kĩmũtuithanie ci-ira na mũrĩhanĩria wa thakame kũringana na mawatho maya. ²⁵ Kĩũngano kũu no nginya kĩgitĩre mũndũ ũcio ũthitangĩrwo kũũragana kuuma kũrĩ mũrĩhanĩria wa thakame, na kĩmũcookie itũũra rĩu inene rĩa kũũrĩrwo rĩrĩa oorĩire. Nake no nginya aikare kuo o nginya rĩrĩa mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene agaakua, o ũcio waitĩrĩrio maguta marĩa maamũre.

26 “ ‘No rĩrĩ, mũthitangwo ũcio ũraganĩte angĩgaathiĩ nja ya itũũra rĩu inene rĩa kũũrĩrwo rĩrĩa oorĩire, ²⁷ nake mũrĩhanĩria wa thakame amũkore na kũu nja ya itũũra rĩu inene, mũrĩhanĩria ũcio wa thakame no oorage mũndũ ũcio mũthitange, na ndatuĩrwo ihĩtia rĩa kũũragana. ²⁸ Mũndũ ũcio mũthitange no nginya aikare thĩinĩ wa itũũra rĩu rĩaake inene rĩa kũũrĩrwo o nginya rĩrĩa mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene agaakua; thuutha wa gĩkuũ kĩa mũthĩnjĩri-Ngai ũcio mũnene, no acooke gĩthaka-inĩ kĩrĩa eegwatĩre.

29 “ ‘Maya nĩmo megũtuĩka mawatho manyu ma kũrũmagĩrĩrwo hĩndĩ ciothe njiarwa-inĩ iria

igooka, o kūrīa mūgaatūūra.

³⁰ “ ‘Mündū o wothe angīūruga mündū no nginya akooragwo ta mūrāgani, no no nginya hagīe na ūira wa aira aingī. No gūtīrī mündū o na ū ūkooragwo nī ūndū wa ūira wa mündū ūmwe.

³¹ “ ‘Mūtikanamūkīre indo cia gūkūūra muoyo wa mūrāgani, ūrīa wagīrīrwo nī gūkua. Titherū ūcio no nginya ooragwo.

³² “ ‘Mūtikanamūkīre indo cia gūkūūra muoyo wa mündū o wothe ūrīa ūūrīire itūūra inene rīa kūūrīrwo, atī nīguo mūmwītīkīrie acooke agatūūre mūgūnda-inī wake mbere ya gīkuū kīa mūthīnjīri-Ngai ūrīa mūnene.

³³ “ ‘Mūtikanathaahie būrūri ūrīa mūrī. Ūiti wa thakame nī ūthaahagia būrūri, na horohio ndīngīrutīrwo būrūri ūrīa thakame īrīkītīe gūtītwo, tīga no īrutīrwo na thakame ya mündū ūcio wamūtīre. ³⁴ Mūtikanathaahie būrūri ūrīa mūtūūruga na kūrīa nīi ndūūruga, nī ūndū nīi Jehova ndūūruga gatagatī ka andū a Isiraeli.’ ”

36

Igai rīa Airītu a Zelofehadi

¹ Atongoria a nyūmba cia mbarī ya Gileadi mūrū wa Makīru, mūrū wa Manase, arīa maarī a mbarī cia njiaro cia Jusufu, nīmathīre na makīaria marī mbere ya Musa na atongoria arīa matongoragia nyūmba cia andū a Isiraeli.

² Makiuga atīrī, “Rīrīa Jehova aathire mwathi wakwa aheane būrūri ūtuīke igai rīa andū a Isiraeli na ūndū wa gūcuukīra mītī-rī, Jehova nīagwathire ūheane igai rīa mūrū wa ithe

witũ Zelofehadi kũrĩ airĩtu ake. ³ Na rĩrĩ, mangĩkaahikio nĩ andũ a mĩhĩrĩga ĩyo ĩngĩ ya andũ a Isiraeli, hĩndĩ ĩyo igai rĩao nĩrĩkeherio igai-inĩ rĩa maithe maitũ rĩonganĩrĩrio na igai rĩa mũhĩrĩga ũrĩa makaahikĩra. Nĩ ũndũ ũcio-rĩ, gĩcunjĩ kĩa igai rĩrĩa twagaĩrwo nĩrĩkeherio. ⁴ Rĩrĩa mwaka wa Jubili wa andũ a Isiraeli ũgaakinya-rĩ, igai rĩao nĩrĩkonganganĩrĩrio na igai rĩa mũhĩrĩga ũrĩa makaahikĩra, narĩo igai rĩao rĩeherio kuuma kũrĩ igai rĩa mũhĩrĩga wa maithe maitũ.”

⁵ Nake Musa, kũringana na watho wa Jehova, agĩatha andũ a Isiraeli, akĩmeera atĩrĩ, “Ūguo mũhĩrĩga wa njiaro cia Jusufu ũroiga nĩ ũndũ wa kĩhooto. ⁶ Ūũ nĩguo Jehova athanĩte nĩ ũndũ wa airĩtu a Zelofehadi: No mahikĩre mũndũ o wothe ũrĩa mangĩendera, angĩkorwo mekũhika thĩinĩ wa mũhĩrĩga wa ithe wao. ⁷ Gũtirĩ igai thĩinĩ wa Isiraeli rĩkoima mũhĩrĩga ũmwe rĩtuĩke rĩa mũhĩrĩga ũngĩ, nĩgũkorwo Mũisiraeli o wothe nĩagatũuria gĩthaka kĩa mũhĩrĩga kĩrĩa maagaire kuuma kũrĩ maithe mao ma tene. ⁸ Mũirĩtu o wothe ũkaagaya gĩthaka mũhĩrĩga-inĩ o wothe wa Isiraeli, no nginya ahikĩre mũndũ wa nyũmba ya mũhĩrĩga wa ithe, nĩgeetha Mũisiraeli o wothe atũũre enyiĩũire igai rĩa maithe. ⁹ Gũtirĩ igai rĩkoima mũhĩrĩga ũmwe rĩtuĩke rĩa mũhĩrĩga ũngĩ, nĩgũkorwo o mũhĩrĩga wa andũ a Isiraeli ũrĩtũũragia gĩthaka kĩrĩa ũgaĩte.”

¹⁰ Nĩ ũndũ ũcio airĩtu acio a Zelofehadi magĩka o ta ũrĩa Jehova aathĩte Musa. ¹¹ Airĩtu a Zelofehadi, nĩo Mahala, na Tiriza, na Hogila,

na Milika, na Noa, maahikirio nĩ ariũ a mūrũ wa nyina na ithe wao. ¹² Maahikire thĩinĩ wa mbarĩ cia njiaro cia Manase mūrũ wa Jusufu, narĩo igai rĩao rĩgĩikara mbarĩ-inĩ na mũhĩrĩga-inĩ wa ithe wao.

¹³ Macio nĩmo mawatho na matuĩro ma kūrũmĩrĩrwo marĩa Jehova aathire Musa eere andũ a Isiraeli marĩ kũu werũ wa Moabi hũgũrũrũ-inĩ cia Rũũĩ rwa Jorodani mūrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jeriko.

**Biblica® Kiugo Gĩtheru Kĩa Ngai Kĩhingũre
Gikuyu: Biblica® Kiugo Gĩtheru Kĩa Ngai Kĩhingũre
(Bible) of Kenya**

copyright © 2013 Biblica, Inc.

Language: Kikuyu (Gikuyu)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Open Kikuyu Holy Word of God™

Copyright © 2013 by Biblica, Inc.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

All content on open.bible is made available under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 License (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>).

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: “Original work available for free at www.biblica.com and open.bible” Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Use of trademarks: Biblica® is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. and may not be included on any derivative works. Unaltered content from open.bible must include the Biblica® trademark when distributed to others. If you alter the content in any way, you must remove the Biblica® trademark before distributing your work.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-11-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

fc720f23-baa2-5544-80d5-259f1bddeb63